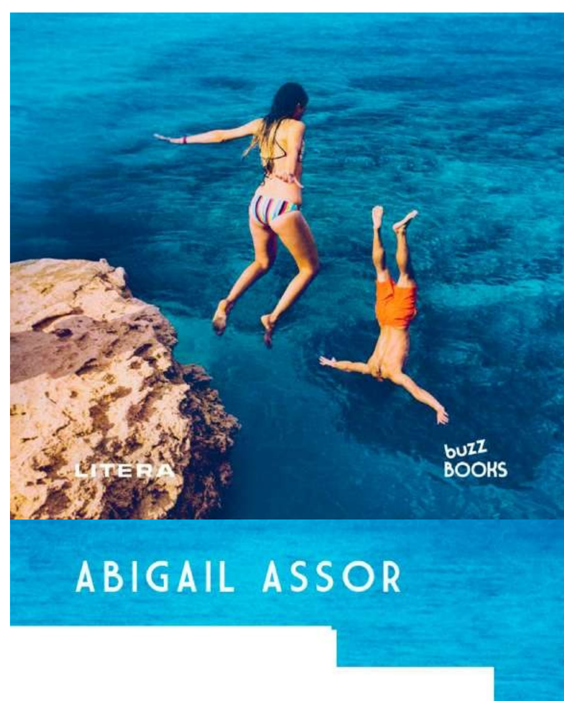
ABIGAIL ASSOR

LA FEL DE BOGAT CA REGELE

ABIGAIL ASSOR

LA FEL DE BOGAT CA REGELE

ABIGAIL ASSOR

LA FEL DE BOGAT CA REGELE

boll **BOOMS**
Cărţile despre care toată lumea vorbeşte!
O colecţie cosmopolită, locul de întâlnire a celor mai noi opere de ficţiune contemporană – romane aflate în topurile internaţionale, premiate, ecranizate sau în curs de ecranizare, traduse în zeci de limbi - cărţi provocatoare, pe care abia aştepţi să le citeşt

iABIGAIL ASSOR

LÀ FEL DE BOGAT CÀ REGELE

Traducere din limba franceză şi note AURELIA ULICI

LITERA
Bucureşt

LITERA

Editura Litera tel.: 0374 82 66 35; 021 319 63 90; 031 425 16 19

e-mail: contact@litera.ro www.litera.ro

La fel de bogat ca regele Abigail Assor

Editor: Vidraşcu şi fiii Redactor: Mona Apa-Slujenco

Corector: Cătălina Călinescu Copertă: Flori Zahiu-Popescu

Tehnoredactare şi prepress: Ofelia Coşman

Seria de ficţiune a Editurii Litera este coordonată de Cristina

Vidraşcu Sturza.
ISBN 978-606-33-8114-0

ISBN EPUB 978-606-33-8424-
0Un băiat îi spusese că undeva, foarte departe, exista nisip moale ca o catifea, şi alb ca norii, şi îi vorbise despre scoici, şi despre mirosul de sare, şi despre muzica valurilor; nu-l crezuse. Puştanii din Carrieres Centrales[1] îţi spun mereu tot soiul de poveşti, ca să te vrăjească, puşlamalele. Aici, sub ea, nisipul era galben şi cenuşiu; mirosea a mucuri de ţigară şi îi zgâria pielea, dacă se freca de el. Dezgustător, dar aşa era nisipul din Casablanca. Cel puţin, era nisip adevărat.

Se făceau aproape trei ore de când dormeau la soare. Soarele din Casablanca nu te dezamăgeşte niciodată - de fiecare dată te sufocă, te învăluie, te rostogoleşte, te topeşte cu totul. Am putea să murim cu toţii aici topiţi, să sfârşim prin a dispărea, să

devenim rând pe rând nişte picături vâscoase de grăsime, şi, când părinţii noştri ar veni apoi să ne caute, trecând pe lângă plaja 56, nu ar vedea nimic altceva decât o baltă mare, tulbure şi verzuie, şi nu ar şti că balta reprezintă trupurile noastre topite. Mă rog, poate că, pe ceilalţi, părinţii nici măcar nu i-ar căuta, pentru că ei aveau totuşi douăzeci şi trei de ani. Dar pe ea, mama ei ar căuta-o, cu siguranţă.

Nu mai ştia unde începeau şi unde se terminau corpurile, unde se aflau limitele pielii ei; erau doar nişte picioare calde şi sforăieli, şi nenumăratele fire de nisip, o bucată de prosop aspru şi nasul ei undeva sub un braţ. Moţăim, şi mingiile de fotbal care sar în apă şi stropesc pe toată lumea, claxoanele maşinilor care urlă pe şoseaua din spate, toate astea nu schimbă nimic - sunt zgomote ale vieţii, asta ne aminteşte că nu suntem morţi, spunea adesea Yaya

.în cele din urmă, se despărţiră încetişor. Din masa fără formă, se desprinseră pe rând, ca nişte cabluri electrice, unii după alţii; era ca un dans, un dans modern din Franţa - nu un dans de prin partea locului. Băieţii îşi luaseră picioarele între braţe, iar fetele se întinseseră pe burtă, cu picioarele îndoite, ca să simtă nişte lolite. Sarah n-avea să facă pe interesanta aşa. Ea se aşeză cu băieţii. Discutară puţin, băură apă Sidi Aii, spunând: ce acidulată e apa asta, Sidi Aii. Yaya arunca cu pietre în Atlantic, spunea că într-o zi, fără s-o facă special, o să omoare un pescăruş, dar că va fi vina pescăruşului, pentru că trebuia să ştie că Yaya arunca în fiecare zi cu pietre în ocean, exact în locul ăsta. Avea dreptate, gândea Sarah. O scotea însă din sărite că Driss n-o privea. Se prefăcea, ca acum şase luni, ticălosul, ca în perioada când nimic din toată povestea asta nefericită încă nu începuse. Totuşi, toţi băieţii se uitau la ea mereu, chiar şi cei mai ciufuţi; chiar după cele mai rele dintre minciunile ei, continuau să o privească. Băieţii din La Notte, când descoperiseră că nu avea decât şaisprezece ani, continuaseră să se uite la ea - ba se uitau chiar mai mult. Dar Driss stătea acolo, cu carnetul lui, ca să scrie nişte tâmpenii şi să arunce cu nisip peste tot, făcându-se că nu-i pasă de ea. Nu era un băiat foarte frumos, în nici un caz. La drept vorbind, era chiar urât.
- La dracu', dar puştiul ăla nu mai termină odată?
Cea care vorbise era Chirine, încă lungită pe burtă, în stilul unei actriţe americane. Un puşti de pe stradă încerca să-i vândă ţigări la bucată sau gumă de mestecat Flash Wondermint. Uneori, puştii de pe stradă deveneau insistenţi. Spuneau: Flash Wondermint, haideţi, vă rog, doamnă, Flash Wondermint, vă rog. Vorbeau special în franceză pentru că asta te făcea să pari educat.
- Ce se întâmplă, Chirine? spuse Alain.
- E a zecea oară când mă întreabă, puştiul ăsta.
- Te enervează?
- Îhî, e a zecea oară.
Atunci Alain se ridică, cum ştia el foarte bine s-o facă, şi se îndreptă spre puşti. Era un băietan de nici paisprezece ani, foarte slab, cu pielea maronie, plină de pete.
- Cum te cheamă, puştiule? întrebă Alain, în arabă.
- Abdellah.

- Abdellah. Abdellah, e a zecea oară când iubita mea ţi-a spus să pleci. Ne laşi în pace, bine?

- Dar, domnule, doar o ţigară, domnule, una singură, te rog.

- Vezi cât e de imposibil, scuipă Chirine, în franceză.

- Atunci, o gumă de mestecat, domnule, te rog.

Alain îi dădu puştiului cu blândeţe o palmă pe spate şi îl îndemnă să plece, arătându-i strada. Dar puştiul nu pleca. îşi înfipsese bascheţii găuriţi în nisip, era băţos, semeţ, gata să se bată. Continua să spună: o ţigară, vă rog, domnule, o ţigară, cu voce rugătoare; dar în ochi nu i se citea rugămintea. în ochi i se citea lupta.

- Haide, nu-l băga în seamă, spuse Chirine, dar nu avu timp să-şi termine fraza.

în aer se ivi un proiectil iute şi violent, care atinse braţul puştiului; atunci, puştiul se sperie şi o rupse la fugă. Era Badr. Aruncase cu pantoful.

- Călătorie sprâncenată, spuse el.

Se întoarseră alene, cu trupurile asudate, lipindu-se unul de altul. Mai dormiră încă puţin, râseră. Câteva ceasuri mai târziu, soarele asfinţea, aşa
că plecară acasă. Sarah îşi trase rochia şi îşi încălţă şlapii, apoi o porniră cu toţii spre bulevard, unde urlau motoarele şi vânzătorii de porumb. Se pupară şi, când îi veni rândul lui Driss, se strădui să-i dea un sărut uşor pe obraz care să-i spună ceva, care să-l facă să înţeleagă. Nu funcţionă. în secunda când ea îşi desprinse buzele de ale lui, el se întoarse spre bulevard fără o vorbă, cu ochii înfipţi în pământ, şi se îndreptă spre parcarea de la McDonald's. Acolo îşi parcase motorul.

Ceilalţi plecară şi ei, fiecare spre alt punct cardinal.

Sarah se prefăcu că se îndreaptă spre nord, spre cartierul Anfa Supérieur, acolo unde tronau vile frumoase, dar o coti apoi rapid pe Casablanca Est, spre cartierul Hay Mohammadi. Merse aproape o oră şi, când ajunse acasă, deja se lăsase noaptea.

Cartierul era o adunătură de cărămizi care se prăbuşeau în ruină şi nu fusese niciodată apă caldă. Cum ferestrele nu aveau nici obloane, nici perdele, observă de afară că becurile erau stinse, că maică-sa nu se întorsese. în dreapta, ceva mai departe, era bidonville-ul imens, în spatele unui gard ruginit - acolo, barăcile erau făcute din canistre vechi de benzină care fuseseră turtite, aşa că peste tot se vedeau numele şi culorile unor benzinării, Afriquia, Mobile, Total. Cel puţin, gândea Sarah, casa ei era din cărămidă, şi, chiar dacă nu era o cărămidă grozavă şi se făcea mereu umezeală, sincer, se putea şi mai rău; mama ei spunea întotdeauna că atât timp cât n-am ajuns de cealaltă parte a gardului, să fim mulţumiţi. Tocmai se pregătea să împingă uşa când auzi vocea - era sigură că-l găseşte acolo pe micul şnapan.

- Sarah! Sarah!

Fără să se întoarcă, ea îi spuse în arabă:

- îmi pare rău, dar zău că o meritai.

El râse uşor. De cealaltă parte a gardului, ca o maimuţă, Abdellah stătea agăţat de barele de fier.

- Crezi că tu eşti mai bună decât noi, Lalla Sarah, pentru că îţi pierzi timpul cu bogaţii?

îi scotea tot timpul ochii cu povestea asta cu bogaţii. îl distra să-i spună Lalla, pentru că era un titlu de nobleţe, iar lui i se părea că îşi dădea aere de regină. Dar într-o zi, şi ea ştia asta, avea să fie cu adevărat o Lalla, pe când micul arab avea să rămână toată viaţa în bidonville-ul lui.

- Bineînţeles că sunt mai bună decât voi. Sunt franţuzoaică. Altă rasă, cretinule.

Intră în casă imediat cum rosti insulta, dar avu totuşi timp să-l audă clar şi răspicat pe Abdellah şuierând printre dinţi:

Suntem fix de aceeaşi rasă.Ansamblu locativ din Casablanca, proiectat în anii 1950, ca alternativă la condiţiile insalubre de trai ale muncitorilor din mahalale

2. Cu şase luni înainte

Driss avea un obicei ciudat, să nu se uite la fete. De când îl întâlnise pentru prima dată, la începutul anului 1994, ochii îi alunecaseră pe ea. Ca şi cum ea ar fi fost un curent de aer - nimic din el nu-i veni în întâmpinare. Brusc, redeveni fetiţa de odinioară, de la cinematograful Lynx de pe bulevardul Mers Sultan, unde se strecura adesea, ca un şarpe. Atunci, se cufunda cu totul în pupilele focoase ale starurilor egiptene; şi ochii frumoşi din Cairo, care totuşi fixau ecranul, nu-i dădeau nici o atenţie. Şi ei alunecau pe ea.
în ziua aceea, cu şase luni înainte de plaja 56 şi de toată hărmălaia, era împreună cu Kamil la Campus, bistroul care se afla faţă în faţă cu clădirea K a liceului, cel care aduna fetele frumoase şi băieţii cu geci de piele - cel al persoanelor bine. La câţiva metri, era şi clubul de biliard pe care îl frecventa uneori. Acolo putea fuma, aşa cum îşi dorea, şi putea aduce sendvişuri cu ton şi sos de roşii, cumpărate pe datorie de la Moustache, bătrânul de la băcănia situată pe strada alăturată. Dar lui Kamil nu i-ar fi mărturisit niciodată că fusese înainte la clubul de biliard. El îi ţinuse puţin uşa când au intrat, şi ea auzise vorbindu-se că lucra în telecomunicaţii împreună cu tatăl lui. Asta însemna ce însemna, nimic mai mult.
Nu era urât Kamil, nici cine ştie ce frumos, ceea ce ei îi convenea de minune. îşi spunea uneori că prea-şi dădea aere cu maşina şi casa lui, din cartierul elegant unde toată lumea se ducea să joace cărţi seara; dar pentru un băiat de felul lui, sincer, se putea mult mai rău. O privea pe furiş, de după ceaşca de cafea neagră şi porţia de banana split. Avea un aer atât de uluit, încât fata simţea că fiecare trăsătură a feţei ei îl atrage. Nasul lung şi drept, îl văzuse şi-i plăcuse, la fel ca şi pielea brună şi ochii migdalaţi, de prinţesă. îi plăcea cu totul, voia să o posede cu totul. Era a treia oară când o ducea la bistrou. Cu un an înainte, Sarah învăţase o tehnică: aceea de a aştepta înainte de a-şi da hainele jos. Funcţiona de minune. Un băiat era un prostănac, îţi plătea cafea după cafea, timp de săptămâni întregi, pentru

acest rezultat. Şi, uneori, şi după, când crede că e îndrăgostit. Kamil era şi mai rău, nici măcar n-o sărutase; ei i se părea că era extrem de drăguţ.
Vorbea mult. Spunea: vila mea din Dar Bouazza, cinci camere, şase băi, o să te duc acolo, să ştii, mă rog, dacă vrei. Spunea: nu e rău în Casa, dar, de fapt, ce mi-aş dori eu să văd cu adevărat este America, dincolo de Atlantic, îţi dai seama, când suntem pe plaja 56, că de cealaltă parte a Atlanticului e America? Când o să mă duc acolo, o să te iau cu mine, dar nu, de ce râzi, sunt serios, îţi spun.
Sarah râdea totuşi. Nu se îndoia de entuziasmul lui. Râdea căci dintr-odată i se părea foarte frumos, iar ea, şi mai frumoasă alături de el, acolo, de cealaltă parte a apei. Va purta o pălărie mare şi verde, iar el, mustaţă, vor merge aşa, ca un domn şi o doamnă, într-un port, în mijlocul unei mulţimi care se îngrămădeşte în faţa vapoarelor. Din nebunie şi de nervi, râdea de acele frumuseţi americane pentru că erau pe cât de frumoase, pe atât de intangibile. în faţa micuţei zeflemitoare, Kamil înceta să mai vorbească, dar Sarah îl ruga: nu, mai spune-mi.
Tocmai îi povestea despre atmosfera încinsă dintr-un cabaret newyorkez, când se întrerupse.
- Bună, amice!
Văzuse pe cineva în spatele lui Sarah; ea se întoarse. în pragul uşii, un tânăr îşi scotea casca; avea picioare scurte şi un pântec dolofan. La cuvintele lui Kamil, zâmbi şi îşi arătă dinţii mărunţi de rozător, striviţi sub gingia groasă, iar gingia groasă se făcea mică sub umbra nasului, care era coroiat şi îndreptat în jos. E urât, ce-i drept; Driss se îndreptă spre ei.
- Nu ne-am mai văzut de mult, Driss! Te-a spetit cu munca taică-tău?
- Nu e grav, nu e grav... Şi tu?
Kamil îşi reluă pălăvrăgeala despre telecomunicaţii şi America; acela a fost momentul când Sarah i-a văzut ochii. Erau minusculi, dar verzi, de un verde tulburător, un verde de afară, din natură, ca al frunzelor de cimbru din
Munţii Atlas, o nuanţă care nu avea ce căuta în ochii nimănui altcuiva - şi verdele acela aluneca pe ea. Driss n-o privea. Se

întorcea deja pe călcâie să ajungă la motor, cu mersul lui de raţă care făcea să-i tresalte burta, când Kamil şopti:
- Tipul ăsta e cel mai bogat dintre bogaţi. Mai bogat decât noi toţi. Poate la fel de bogat ca regele. Dar, vezi, cu toate astea, e băiat bun.
Aşa începuse: pentru că Driss era bogat. Mai bogat decât ei toţi, şi la fel de bogat ca regele, mai bogat decât Kamil, cu vila lui din Dar Bouazza. Dar şi poate pentru că, în ochii lui verzi, minusculi, era şi cimbru, şi dafin, ale căror frunze le văzuse topindu-se de atâtea ori, când era mică, în tocana tajine cu carne de vită pe care o gătea Loubna. Loubna era fata în casă a prietenei sale, Séverine, la care, în clasa a cincea, se ducea să mănânce în fiecare miercuri. în loc să spună servitoare, Séverine spunea fată în casă - pentru că era politicoasă şi pentru că era franţuzoaică. Şi Sarah, cu gura plină şi dinţii murdari, spunea: şi eu, acasă la mine, am o Loubna, cu frunze de cimbru, cu carne de vită şi măsline, cu oale din teracotă, la fel ca tine. Este şi aur, sunt şi coroane, diamante pe jos, şi mă împiedic de ele, în vila mea mare, la fel ca aici, la fel ca la tine. Nu era nici o nenorocire dacă Séverine n-o credea.
Da, cimbrul trebuie să fi jucat rolul său în toată această poveste. Mai târziu, Sarah se gândise că dacă n-ar fi existat ochii, şi alături de ei, tocana tajine, Séverine, clasa a patra, ea nu ar fi ajuns aşa de departe; l-ar fi ales pe altul, tot bogat, poate ceva mai puţin bogat, dar oricum suficient de bogat. în orice caz, după întâlnire, vedea peste tot ochii de cimbru. încă din bistrou, faţa lui Kamil pălise, crescuse şi se rulase, până devenise cea a lui Driss, cu nasul lui coroiat, cu gingiile lui, cu dinţii lui de rozător şi cu ochii lui. I se părea că Driss era cel cu care vorbise la Campus, cu o porţie de banana split în faţă. Când, câteva zile mai târziu, Kamil îi plătise biletul la film, ea văzuse mâna lui Driss deschizând portofelul cu arici, apoi simţise aceeaşi mână strângând-o pe a ei în faţa actriţei Aminei Rachid, care era certată pe marele ecran pentru că deschisese uşa furnizorului de oi când avea mânecile de la djellaba suflecate. Kamil lingea o îngheţată pe băţ şi se amuza auzind strigătele soţului - Până şi furnizorului te arăţi goală, aşa, şi eu cine sunt, a patra oaie? -, iar Sarah tot pe Driss îl auzea

râzând în întuneric. I se părea că Driss fusese cel cu care jucase cărţi în vila din Dar Bouazza săptămâna care a urmat, că, în cele din urmă, cu Driss făcuse amor, rugându-se ca acele clipe de amor să nu pună punct cafelelor de la Campus, filmelor de la cinema, vizitelor la vila din Dar Bouazza. Când era într-a noua, Sarah se culca imediat cu unul sau cu altul în schimbul unui sendviş, iar tipii sfârşeau întotdeauna prin a-şi bate joc de ea cu prietenii lor, pe coridoarele liceului, tratând-o drept târfa, şi nu-i mai plăteau niciodată nimic. Fetele spuneau şi ele, cu un aer scârbit: nu mai e virgină, franţuzoaica e hchouma[2]. Pe Sarah o durea în cot, pentru că erau mulţi alţi băieţi bogaţi la Casa, grămezi de sendvişuri - dar i se întâmplase de multe ori ca unii să nu-i cumpere nici măcar un sendviş, şi asta era îngrozitor. îşi învăţase lecţia. Anul următor, schimbase ţinta: numai băieţi mai mari care nu mai erau la liceu, cei care aveau minimum nouăsprezece ani şi o maşină de lux. Cu ei, făcea pe îndrăgostita timidă, la fel ca alte fete; dacă făcea dragoste, spunea întotdeauna că era prima dată. Şi aşa îi merge mai bine - după noaptea petrecută la el, Kamil nu încetase să vină s-o aştepte la ieşirea de la liceu şi s-o invite la prânz. în maşina lui Porsche, decapotabilă, el îi spunea că o iubea, iar ea îl ţinea de mână - mână care mirosea puţin a cimbru.

Se spunea că tatăl lui Driss avea un Rolls-Royce. După întâlnire, ea îi scrijelea prenumele, cu stiloul, pe băncile din lemn ale liceului. Acasă, la fel, privea în depărtare pe fereastră - nu vedea nici rufele fluturând, nici pe băieţii mici care miroseau lipici. Vedea pentru a mia oară mişcarea picioarelor scurte ale lui Driss

încălecând motorul. Mai bogat decât ei toţi, la fel de bogat ca regele; şi ea, pe capul ei cârlionţat, nu punea o cască, ci coroana unei regine, la fel de bogată ca o regină

.Termen magrebian injurios, care se referă la lipsa de moralitate şi de ruşine

Ce era bine când locuiai alături de bidonville-ul de lângă Carrières Centrales, dar nu înăuntru, era că te aflai cu un pas mai aproape de Vest, de Anfa Supérieur şi, deci, de America. Chiar dacă nu o separa decât un gard, era deja afară, aşa că era aproape ca şi cum ar fi scăpat deja. Când Sarah îl vedea pe Abdellah venind din centrul oraşului, încărcat cu cincisprezece litri de apă în bidoane mai mari decât el, se grăbea în mica bucătărie, spăla unul din cele două pahare şi le umplea cu apă de la robinet. Apoi se întorcea cu aerul că nimic nu se întâmplase, se aşeza în faţa uşii, cu picioarele încrucişate, şi prefacându-se că se bronzează cu ochii închişi, cu paharul de apă în mână. Abdellah se apropia de gard, gâfâind - în stadiul acela, deja târa bidoanele după el -, şi, aşteptându-l, Sarah deschidea ochii odată cu gura, scoţând cea mai frumoasă exclamaţie de uimire:

- Oh, salut, Abdellah! E cald astăzi, nu?

Apoi, lăsând uşor capul în jos şi bătând din gene, îi oferea cel mai larg zâmbet de americancă şi lua o gură din paharul ei. „E cald astăzi, nu?" era o replică a actorilor din telenovelele care rulau în buclă la clubul de biliard, şi ei i se părea că dă chiar bine. O repeta adesea la liceu, în faţa oglinzii din toaleta fetelor, cu diferite intonaţii şi uneori cu accent englezesc, în timp ce îşi ştergea fruntea cu şervetul pătat cu care toată lumea îşi ştergea mâinile, dar pe care nimeni nu-l spălase vreodată. Uneori, alte fete o observau şi pufneau dispreţuitor, dar pe Sarah o durea în cot. E cald astăzi, nu, Abdellah? în realitate, nu era chiar aşa de cald. Abdellah abia dacă îi aruncă o privire prin gard şi îşi târî bidoanele unul câte unul spre uşa lui. Sarah continua să soarbă din apă, cu înghiţituri mici. Aştepta ca Abdellah să intre înăuntru, ca să scuipe totul pe jos; nu trebuia totuşi să bea pe bune apa asta scârboasă.

Era un adevărat pungaş Abdellah, chiar dacă era drăguţ. Merita să-i facă asemenea figuri. Odată îi spusese: Lalla Sarah, tu eşti de cealaltă parte a gardului şi crezi că eşti afară? Poate că noi suntem afară, şi tu eşti de fapt înăuntru. Asta era într-adevăr o

observaţie pe care numai un ticălos o putea face, o observaţie care îţi rămânea sub piele şi sub unghii, ca jegul. De atunci, noaptea visa adesea că înota printr-o întindere de nisip şi că avea un grilaj pe gură; prin grilaj îi intrau valuri de nisip în gâtul sufocat, şi ea încerca să ţipe, dar era nisip şi înăuntru, şi afară. Undeva, în depărtare, se auzea susurul unei ape curgătoare.
Dar la o săptămână după vizita la cafeneaua unde îl văzuse pe Driss, se petrecu ceva - ceva ce avea legătură cu ochii, şi sigur cu aceia de culoarea cimbrului şi care alunecă pe fete. Atunci, Sarah ştiu că acel coşmar nu avea să se repete niciodată în nopţile ei şi că, în curând, nu avea să mai bea decât apă din sticlele de Sidi Aii, şi că într-o zi, cu acea apă avea să facă baie într- o cadă imensă de marmură lucioasă, cu vedere spre o grădină. îl aştepta pe Kamil în decapotabilă, în faţa vilei lui din Anfa Supérieur - şi, dintr-odată, a auzit un motor huruind.
întorsese capul; în spate era Driss, care arunca priviri spre plăcuţa maşinii, apoi spre vilă. Idiotului îi trebui ceva timp ca să-şi dea seama că ea era acolo, pe locul pasagerului. Când în sfârşit o văzu, îşi ridică viziera căştii şi, cu vocea lui ascuţită şi tremurândă, strigă:

- Aici stă Kamil?

- Îhî, răspunse ea.

Spune-i că Driss îi transmite salutări

.După care porni din nou motorul şi plecă. Dar nu era nici o problemă; de data asta, ochii lui de cimbru şi de dafin o văzuseră. Din ziua aceea, la bistroul Campus, nu se gândea decât la el, şi la ea alături de el, amândoi urcaţi pe platouri de aramă, purtate pe braţe de servitori în noaptea întunecoasă, dansând unul în faţa celuilalt, pe ritmul cântecelor arăbeşti de nuntă şi al strigătelor de adoraţie ale invitaţilor, năucindu-i cu strălucirea firelor de aur ale caftanului ei şi cu scânteierea rubinelor de pe diademă. Odată coborâţi de pe platouri, o servitoare, machiată special pentru

această ocazie, va veni să-i şteargă fruntea; Sarah n-o să-i mulţumească.
într-o dimineaţă, în loc să se ducă la şcoală, mersese până la o străduţă din capătul cartierului Anfa, rue de la Méditerranée - mărginită de hibiscus şi de tufe înalte de mătrăgună, şi copacii se aplecau unii spre alţii până se atingeau şi, atingându-se, formau un baldachin nupţial sub care ea mersese, încet, fără să fie văzută. Zilele următoare, făcuse lista Rolex-urilor pe care el i le va oferi - toate cele pe care le purta Kamil - şi inventase numele viitorilor grădinari pe care îi va angaja şi îi va concedia după bunul plac, pocnind din degete. Se vor bate să lucreze pentru ea, atât de bine îi va plăti. Şi iată că într-o zi, într-o zi de ianuarie când era cald, puţin înainte de prânz, în faţă la Kamil, ochii lui Driss se îndreptaseră spre ea, nu alunecaseră. Şi Sarah ştia că băieţii care o vedeau nu mai puteau apoi să-şi ia ochii de la ea.

Atunci i se făcu poftă să meargă până la gard, să-l strige pe Abdellah şi să-i spună: Abdellah, puţin îmi pasă, să ştii, dacă a fi înăuntru înseamnă să fii între arborii de hibiscus şi tufele din Anfa, şi să bei fără să scuipi apă Sidi Aii, concediind grădinari mai puţin săraci decât tine, atunci puţin îmi pasă, să ştii, dacă sunt înăuntru

.La început îşi imaginase că ieşind mai multă vreme cu Kamil, până la urmă avea să-l revadă. Nu se întâmplase aşa. Kamil voia mereu să se întâlnească numai cu ea, imbecilul. Spunea: am putea face din nou o plimbare cu maşina, dacă vrei. Sau: am putea fuma ceva amândoi, pe acoperişul vilei. Atunci rulau cu viteză pe şoseaua din Azemmour, unde adormeau la soare deasupra

oraşului Casablanca, printre rufele întinse şi uriaşele antene parabolice. Se trezeau la chemarea muezinului pentru rugăciunea de seară, când toate acoperişurile albe sunt deja portocalii sub lumina soarelui care se prelinge pe ele. în realitate, nu era atât de rău; doar că aşa nu avea să-l revadă pe Driss. Problema era că nu-l putea face pe Kamil să înţeleagă că voia să vadă lume; unui băiat nu-i poţi cere decât un anumit gen de lucruri la un anumit moment, altfel intră în panică. Sarah ştia cum funcţiona asta. La început trebuie să ceri lucruri foarte simple. De exemplu, să spui că ai chef să mănânci sardele, chiar dacă, în realitate, nu ai cine ştie ce poftă să mănânci sardele. O fată care are pretenţii capătă imediat valoare, şi, apoi, sardelele se găsesc uşor. Pe urmă, băiatul te duce din proprie iniţiativă să mănânci sardele, ceea ce îl face să fie foarte mulţumit de el. Şi când băieţii sunt mulţumiţi de ei, devin foarte emoţionaţi, încep să amestece totul, şi cred că toate astea, că povestea asta se cheamă iubire. Pe scurt, nu era foarte complicat. După un timp, poţi trece la un alt nivel al pretenţiilor, cum ar fi aş vrea sticla aia de parfum, sau aş vrea să văd lume. Aşa că era mai bine să nu-l grăbească pe Kamil, să-l lase să plătească liniştit pentru sardele şi cola, şi, în schimb, să-i dea din când în când o sărutare. Ca să-l revadă pe Driss, avea o altă strategie - se dusese să vorbească cu Yaya.

Yaya cunoştea pe toată lumea şi nu avea vârstă. Nu se ştia foarte bine ce făcea, dar se ştia că putea fi găsit în preajma liceului, adesea la clubul de biliard, la ultima masă din spate, mâncând conserve de ton în ulei. Spunea
că prin vine îi curgea ulei de ton şi că trebuia să mănânce cutii după cutii ca să rămână în viaţă. Dar cu siguranţă era o prostie. într-o după-amiază, deschisese uşa clubului de biliard; Yaya era acolo, ca de obicei, înfulecând. Ea se dusese să se aşeze în faţa lui.

- Salut. Mă cheamă Sarah.

El se făcuse că n-o vede; dar ea ştia prea bine că până la urmă avea să se uite la ea. Toţi băieţii o priveau până la urmă, şi, chiar dacă uneori lumea mai uita asta, Yaya era şi el doar un băiat.

- Vreau să te întreb o chestie. -Nu.

Spusese „nu” pur şi simplu, fără ca măcar să ridice ochii din conserva de ton, cu gura lucind de ulei. Din cauza lui, mirosea a ton în tot barul, dar şi a ţigară, iarbă şi apă de colonie cu care se dădeau tipii din clasele terminale.

- De ce nu?
- Tu n-ai nimic, franţuzoaică mică. N-ai ce să-mi oferi.

O luase prin surprindere aruncându-i adevărul în faţă, în felul ăsta. Dar siguranţa din vocea lui Yaya îi trezise lui Sarah pofta să mintă.

- De unde ştii că nu am nimic?
- Eu ştiu tot.

Răspunzând, ridicase capul şi o privise atât de pătrunzător, încât Sarah îşi spusese că poate chiar ştia totul despre ea, despre mozaicul ciobit de deasupra chiuvetei, despre dalele de gresie, despre mama ei, despre fiecare sendviş pe care îl câştigase şi chiar despre ceea ce-i curgea prin vine - poate că era adevărată chestia cu uleiul de ton. Probabil că observase aerul ei ofensat, sau poate că fusese sedus de el, căci suspinase numaidecât şi zisese

- :Bine, dă-i drumul, ce vrei?

- Pe Driss.

Când auzise asta, Yaya se înecase cu uleiul - îi ieşise pe nas.

- Driss? Bogătanul ăla cu motorul? -Îhî.

- Cu faţa pe care o ai şi cu fundul pe care îl ai, îl vrei de Driss? -

Îhî.

Timp de câteva secunde, Yaya nu spusese nimic. îşi ştersese buzele cu mâneca, apoi ciugulise cu degetele firimiturile de ton pe care tocmai le scuipase, una câte una, şi le băgase la loc în gură. După care, suspinase încă o dată.
înseamnă că eşti săracă lipită, fetiţo.Pe Yaya îl vedeai la clubul de biliard, dar adesea şi pe trotuarul străzii Al Kabir, de lângă liceu. De fiecare dată, stătea pe vine, între semafor şi barul Jus Ziraoui. îşi ţinea coatele pe genunchi şi fuma fredonând vechi refrene din Tunisia. Spunea că mama lui era tunisiancă şi că aşa îi cânta ea acolo, când era mic şi fericit. Spunea că se va întoarce într-o zi, foarte curând, anul viitor sigur - pentru că, oricum, în Sidi Bou Sai'd era cu mult mai bine decât pe trotuarul ăsta puturos, cu mult mai bine decât în clubul de biliard, decât cu atâtea automobile şi poluare; că la Sidi Bou Sai'd avea să regăsească piaţeta cu portocali, lămâii aliniaţi de-a lungul drumurilor, şi chitarele, castanietele, rochiile albe şi fetele. De o mie de ani tot spunea povestea asta - dar, deocamdată, încă nu se întorsese. Uneori, Yaya nega totul, toate poveştile despre Tunisia, şi jura pe mormântul Profetului că nu cânta nicidecum melodii din Sidi Bou Sai'd, ci sure din Coran; pe care le ştia de la bunicul lui care fusese la Mecca, şi că într-o zi avea să termine cu prostiile şi să se ducă şi el la Mecca. Altora le povestea că tatăl său era tunisian - un negustor bogat din Hammamet. Lui Chirine, îi mărturisise odată că mama lui era actriţă în Constantina. în fine, era complicat.

Adesea, cu puţin înainte de Ramadan, dispărea. După un timp, observam şi noi că locurile pe unde-şi făcea veacul Yaya erau goale - că nu era nimeni pe trotuar şi că nu mai era ulei pe masa lui. Ne gândeam că trebuie să fie undeva, într-un colţ, aşa cum e luna când n-o zăreşti. Asta ne linişte a. Apoi începeam să ne întrebăm: tu l-ai văzut de curând pe Yaya? După două sau trei săptămâni, trăgeam concluzia că se întorsese în Tunisia, aşa cum spusese. La urma urmei, trebuia să fie lună şi în Tunisia. Dar apoi se întorcea; când îl întrebai unde a fost, spunea: dar n-am plecat niciodată

.Sarah se aştepta să-i facă figura asta - să i-l promită pe Driss şi s-o şteargă imediat. Totuşi, a doua zi după discuţia lor de la clubul de biliard, se prezentă la întâlnire, în faţă la Jus Ziraoui. Sarah îl vedea de departe ghemuit şi mormăind ceva pe sub şapca roşie - cu siguranţă o sură coranică din Sidi Bou Sai'd.

Tocmai se pregătea să se aşeze pe vine lângă el, când el se ridică.

- Ce faci?

- Mă aşezam.

Yaya clătină din cap, cu un aer supărat.

- Crezi că poţi să vii să te aşezi pe trotuarul meu, aşa, pur şi

simplu?
Apoi îşi trecu braţul slab în jurul umerilor lui Sarah şi o trase înăuntru, la Jus Ziraoui.
Fusese aici de mai multe ori cu Kamil, chiar dacă el detesta localul acela. Spunea că sunt cele mai scârboase sucuri din Casa şi că, dacă ea voia un suc, putea să-i ceară servitoarei să-i prepare unul şi că ar fi mai bun. Dar Sarah bătea nerăbdătoare din picioare de câte ori se afla în faţa tejghelei mari, cu fructe, batoane de ciocolată, cutii de lapte şi cu blenderul care picura. Kamil plătea cinci dirhami; nebunia începea. Arăta cu degetul spre fructe, pronunţându-le cu hotărâre numele: portocală! banană! curmale! avocado! Adăuga bucăţele de prăjitură Merendina, biscuiţi Henry's, lapte integral sau miere. Băiatul din faţă mixa totul şi glumea; uneori omora câte un gândac cu cotul. Cu sucul în mână, Sarah se îndrepta spre masa de lângă perete. Kamil avea un aer atât de scârbit, încât îşi ţinea braţele încrucişate la piept, ca să evite să atingă ceva, cât timp ea bea. Cu coatele pe masă, se străduia să soarbă cu paiul din pahar; amestecul vâscos urca foarte încet. Kamil o întreba: nu te deranjează furnicile de pe pahar? N-o deranja. La sfârşit, îi venea să vomite, dar mai cerea unul.
- Vrei ceva? spuse Yaya.
- Nu, nimic.
în faţa lui Sarah, erau înşirate bananele, biscuiţii sfarâmicioşi, pepenii, frişca şi, în mintea ei, toate combinaţiile lor posibile.
- Nimic, eşti sigură?
- Îhî!
Yaya ridică din umeri şi ceru unul cu portocală-căpşune-banană-miere- lămâie-scorţişoară. în timp ce se amestecau toate în blender, el o cerceta cu luare-aminte pe Sarah.
- Plătesc eu, dacă vrei.

Câteva minute mai târziu, îşi beau sucurile pe taburetele de lângă perete. Ea ceruse pentru prima dată bomboane Tofita în amestecul ei, iar acum îi crănţăneau printre dinţi.
- Bine. Te iau cu mine de fiecare dată când duc marfa pentru gaşca lui. Dar pe urmă, în ce-l priveşte, o să fie treaba ta.
- De acord, spuse Sarah, dând capul pe spate şi sorbind ultimele picături direct din pahar.

Yaya o privea cu un aer amuzat.

- Ce vrei de la Driss? Să te plimbe cu motorul? Sarah lăsă jos

paharul.

- Nu mai pot eu de motorul lui.

- Bijuterii? Nu e genul să ofere bijuterii.

- Nu vreau bijuterii.

Cu paharul gol, omorî o furnică în plimbare pe masă.

- Atunci, ce vrei?

Sarah privea cadavrul insectei, prin fundul paharului; era o pată foarte mică, abia vizibilă sub resturile de fructe. în afară de criminală, nimeni nu va
suspecta niciodată crima - gândul acesta o făcu să râdă. Tot cu ochii pe victimă, răspunse:
- Vreau să-l iau de bărbat.

Prima întâlnire a fost fixată pentru aceeaşi seară. Aveau să meargă la Badr - era petrecere la piscină

.Aşteptau în faţa porţii mari, maure, făcute din lemn de cedru, care atunci nu mai era la modă. În Anfa Supérieur, nu se mai vedeau atât de multe intrări în stil riad[3] sau fântâni mozaicate; acum erau la modă fierul forjat, uşile de sticlă, vilele albe, ca la

Los Angeles, şi câinii. Cu un minut înainte, când intraseră pe strada Ibnou Jabir, labradorul de la vila din colţ lătrase la trecerea lor.
- Specie împuţită, şuierase Yaya, după ce tresărise de frică. Să ţii câini maidanezi în casă, pe toţi dracii. Ăştia chiar se cred francezi.
Cele două canaturi fură trase cu greu; servitoarea, amabilă, le ieşi în cale ştergându-şi mâinile de şorţ. Bine ai venit Lalla, bine ai venit Sidi - dădea din cap, zâmbind. Apoi le spuse să urce o cărare cu pietre înfipte în iarbă - înaintau printre palmieri, hibiscuşi roşii, şi Sarah număra paşii - unu, doi, trei, zece paşi, cincisprezece paşi, erau tot atâţia ca pe strada ei din Hay Mohammadi, şi nici nu mai era grădină. în capătul drumului, se afla piscina.

Era noaptea adâncă şi, printre lămpile dispuse de jur împrejur, ea ţâşnea, albastră ca cerul la ora opt, primăvara, în timpul Ramadanului, când soarele e gata să dispară, când nu sunt stele şi când oamenii sunt acasă, să încheie postul în faţa mesei pline cu bunătăţi pentru ftour[4]. An de an, în fiecare zi din Ramadan, alerga seara din bidonville până pe Corniche[5] şi, de acolo, mergea până la Sun. Era un club privat, şi de fiecare dată când încercase să intre pe timpul zilei, paznicul îi aruncase cu pantoful în

cap. Dar la ora de ftour, când nu era nimeni, sărea peste balustradă, cobora scările din pământ, trecea de restaurant şi ajungea la şezlongurile din faţa mării. Erau puse teanc unele peste altele. Atunci, îşi scotea sandalele şi se căţăra pe ele. Odată ajunsă sus, se aşeza turceşte şi trona deasupra mării. Apoi se întindea, ca o regină, în faţa albastrului regal al cerului, care nu exista decâ

tpentru ea. Când se întuneca, se ridica. Sărea pe nisip, îşi freca genunchii, îşi dezmorţea gleznele, îşi încălţa din nou sandalele şi se întorcea în Hay Mohammadi.

- Ahlane, prieteni!

în timp ce Yaya saluta pe toată lumea, lui Sarah îi venea s-o ia la fugă, să se arunce în piscina-cer - dar, aşezat pe un şezlong, lângă Badr care cânta la chitară, era Driss. Atunci îşi aminti că ar putea şi ea să aibă albastrul cerului numai pentru ea, tot anul, fără o balustradă pe care s-o încalece, într- o piscină din regatul ei. Se instală lângă Yaya, pe un şezlong.

- Şi zi aşa, Yaya, spuse Badr, cu degetele alunecând pe coardele chitarei, acum ne aduci şi fete?

Alain, aflat alături de el, începu să râdă. Dădea pe gât un whisky-coca şi, cu mâna liberă, mângâia părul drept al lui Chirine, care căsca, cu capul pe genunchii lui. Driss stătea deoparte, cu spatele la ceilalţi - şi juca singur cărţi.

- Nu-ţi face griji, amice, spuse Yaya, apoi îşi săltă şapca, scoase o punguţă de plastic şi o puse pe masă. Nu te-am uitat.

- Toarnă-ţi un pahar, propuse Badr, ridicându-se.

Alain se aruncase deja pe iarbă ca s-o miroasă, zdrobind aproape faţa lui Chirine - ce dracu'! se revoltă ea, cu un ţipăt ascuţit ca acela al pescăruşilor care zburau deasupra portului din Essaouira. Dându-şi părul de pe faţă, îi întâlni privirea lui Sarah şi îi zâmbi. Dar Sarah n-o băgă în seamă; pe ea o interesa spatele lui Driss, curbat, aproape tremurând de încrâncenare în timp ce întorcea cărţile, ca şi cum chitara lui Badr, ţipetele lui Chirine, iarba lui Yaya şi ea erau dincolo de lumea lui, foarte departe, spre sud, sufocaţi între dunele de la Dakhla. Apoi Badr se întoarse cu banii. Yaya o luă pe Sarah de umăr: eu o şterg, pot să v-o las pe potârnichea asta mică?

Badr rămase nemişcat. Chirine, cu gura căscată, îl privi pe Alain care, cu jointul între degete, avea un aer perplex; iar Driss, sesizând tăcerea bruscă, întoarse capul spre ei. Ochii lui îi întâlniră pe cei ai lui Sarah, poate recunoscându-i - şi, imediat, lăsă privirea în jos.

- Haideţi, fraţilor, e o puştoaică de şaişpe ani, franţuzoaică, şi n-are ce face în seara asta.

- Şaişpe ani! strigă Chirine. Şi te lasă părinţii să umbli aşa, de capul tău?
- Îhî, spuse ea.
Badr, cercetând-o cu pupilele lui negre şi rotunde, o întrebă cum o cheamă şi dacă învaţă la liceul francez - cel la care fusese şi el cu câţiva ani înainte, ca toţi marocanii cu bani din Casa.
- Îhî, spuse ea din nou, trimiţând din priviri tot farmecul de care era în stare, şi candoarea, şi misterul, şi frumuseţea, tot ceea ce, întreaga ei viaţă, o ajutase să obţină ce avea lumea de oferit altora, sendvişuri, sucuri, locuri la cinema, sticle de parfum. Funcţionă, ca de fiecare dată.
Fumară şi dansară pe gazon toată noaptea; Sarah se distră pe cinste. Driss continuă să joace cărţi, dar Badr nu încetă s-o privească, cu bilele lui mici, negre. Ai fi zis că erau cusute pe obrajii durdulii, aşa că, după plecarea lui Yaya, Sarah spusese, pur şi simplu, cu tupeu - Badr, ce ochi ai, zici că-s cusuţi. Formula îi venise uşor; îşi petrecuse toată seara scurtând o rochie pe care mama ei se dusese s-o cerşească de la institutul francez - o rochie lungă, de plajă, albastră, care aparţinuse probabil, în cel mai bun caz, unei actriţe de la teatrul lor, sau unei cântăreţe, dar poate şi soţiei administratorului Cercului Prietenilor Francezi, celei a antrenorului de tenis de la Mohammedia, unei studente care, chiar înainte de a părăsi Casa, îşi aruncase lucrurile vechi, mă rog, nu contează cui, numai - se ruga Sarah în timp ce cosea - numai ca femeia respectivă să nu fi fost cumva văzută îmbrăcată aşa de vreo fată din liceu. Aşa că tot ce recupera era desfăcut şi cusut, până când curbele fostei proprietare, pliurile ţesăturii formate de
mişcările ei, mirosul, toate se topeau şi dispăreau, sugrumate de foarfecă. Badr zâmbise.
- îndrăzneaţă, potârnichea asta a lui Yaya.
La început, se aşezase lângă ea, cu părul ud mirosind a clor, şi cu chitara, ca să se dea mare; cânta în engleză şi, uneori, în locul unui refren, spunea nişte măscări în arabă, pe aceeaşi melodie. Toată lumea izbucnea în râs. îi arunca apoi lui Sarah priviri semeţe, încreţind ochii strânşi, ca doi gândaci zdrobiţi pe obrajii lui lucind de grăsime şi sudoare, repetând şi mai tare aceleaşi

grosolănii, la care alte râsete răspundeau, de data asta cu mai puţin elan. O iubea.
Mai târziu, lungiţi pe marginea piscinei ca cerul, sub palmierul mare, ea şi Badr fumau iarba lui Yaya şi scoteau rotocoale, când el o întrebă:
- Şi cine eşti tu?
Până atunci, îi luase mâna şi o făcuse să se învârtească pe peluză, o stropise, îi spusese: ce vrea să bea micuţa potârniche a lui Yaya? Dar nu pusese întrebări. Un băiat care iubeşte nu vrea să ştie astfel de lucruri. Sarah ştia foarte bine; vrea să iubească cu încântare, aşa cum iubeşti o floare, şi poate iubi aşa luni întregi, atât timp cât nu cunoaşte dedesubturile, partea ascunsă a lucrurilor, mizeria. Dar lungiţi lângă piscină, nici Badr, nici ea nu găsiseră nimic să-şi spună, de zece minte de când îşi fumau jointul, iar, la câţiva metri de acolo, Alain îl imita pe negustorul ambulant care vindea ouă şi apă de Javel pe străzile din Casa - behăia ca o capră -, şi Chirine râdea zgomotos. Sarah îl auzea chiar şi pe Driss chicotind uşor. Aşa că bietul Badr n-avea de ales, trebuia să zică ceva. Nu-i putea lăsa pe amândoi singuri, pur şi simplu, în tăcerea lor.
- Cum adică, cine sunt? spuse Sarah, admirând frunzele de palmier sub care se adăposteau.
- O fată frumoasă ca tine, de şaişpe ani, care îşi pierde timpul cu dealeri şi cu nişte boşorogi ca noi, n-am mai văzut aşa ceva.
înainte de a răspunde, Sarah întoarse capul ca să-l privească. Trebuia să răspândească în continuare toate farmecele frumuseţii pentru a-l ţine pe Badr cât mai departe de cocioaba dărăpănată din Hay Mohammadi.

- Ştii cine sunt. -A, da?

întorsese şi el capul şi se lăsase privit ca un copil mic, cu un aer

speriat.

- Sunt micuţa potârniche a lui Yaya.

Auzind cuvintele acelea, Badr izbucni în râs, şi Sarah ştiu că era un râs de uşurare.
Se ridicară ca să se alăture celorlalţi pe şezlonguri. Badr îi şopti lui Sarah câteva cancanuri - când el se apropia prea mult, ea dădea înapoi, ştiind că din acea mişcare de recul se năşteau toate speranţele lui de a o revedea curând, amestecate cu îndoieli şi temeri, şi că aceste speranţe, aceste îndoieli şi aceste temeri vor face din ea o invitată permanentă la toate seratele de la piscină date de Badr până la sfârşitul veacurilor, sau cel puţin până la sfârşitul frumuseţii ei. Va fi invitată la seratele de la piscină chiar şi când va fi soţia lui Driss, purtând o rochie albastră, nouă, cusută de o altă femeie decât ea, ştia asta încă de pe acum, şi când va mângâia apa piscinei lui Badr cu vârful piciorului ei delicat de femeie măritată, fără bătături şi murdărie, el, Bard, o va privi, întrebându-se dacă ar fi trebuit să aibă o piscină mai mare pentru a fi iubit de ea. Da, ar fi trebuit.
- Chirine, sărmana, îi spunea el. Jumătate arăboaică şi jumătate evreică. Nimeni n-o s-o ia niciodată de nevastă.
- Dar Alain?
în faţa lor, Chirine se agăţa de umerii lui Alain, îl săruta pe gât.
- Alain e evreu, are deja douăzeci şi patru de ani şi în afară de el, nu mai este nimeni în Casa. Dar imediat cum se va ivi o evreică adevărată, o să-şi facă valiza, pun pariu.
Până la ora patru dimineaţa, Driss rămăsese la distanţă, aşezat pe şezlong, cu jocul lui de cărţi. Roşea când ceilalţi i se adresau sau tremura de entuziasm când, pentru o clipă, cineva vorbea despre o motocicletă. Spunea: ce motor? ce marcă? Apoi, când se schimba subiectul, pica din nou în reveriile lui. Chirine, văzând că Sarah îl privea de la piscină, unde înota îmbrăcată, îi strecurase: sărmanul, bine ar fi ca într-o zi să întâlnească o fată.Tip de grădină interioară specifică arhitecturii marocane şi andaluze
Ftour sau fior este masa pe care o iau musulmanii după apusul soarelui, când se încheie postul de peste zi, în timpul lunii de Ramadan. în afara acestui context, termenul înseamnă „ mic dejun „.

Promenadă la malul mării, în cartierul
Ain Diab. Un loc plin de restaurante,
baruri şi discotec

iLa ora şase dimineaţa, o trezi Fajr, prima rugăciune a zilei. în timp ce se freca la ochi, să scape de lumină, simţea sub obraz ţesătura aspră a şezlongului. Asta o făcu să râdă - până şi într-o grădină din Anfa Supérieur, erai trezit tot de moschee şi de soare, la fel ca în Hay Mohammadi. Cineva o acoperise cu o pătură şi, deschizând ochii, o văzu pe Chirine, care se agita alături.

- Fir-ar să fie, bietul de el, repeta ea.

Căută sub şezlong, prin iarbă, într-o geantă. Alain, lângă ea, îi şoptea să se linişească.

- Stai puţin, spunea el, o să-ţi căutăm mai târziu cheile.

- Nu pot, e a treia oară când îi fac figura. Văzând că Sarah

deschisese ochii, se repezi spre ea.

- Cheile mele sunt lângă tine?

Sarah le căută pe pipăite pe la picioarele ei şi, în cele din urmă, le simţi zornăindu-i sub degete.

- Uite, spuse ea.

Chirine apucă cheile şi alergă spre aleea pietruită care ducea la ieşire.

- Şoferul a aşteptat-o toată noaptea în faţa porţii, explică Alain. A uitat de el.'

Stătea pe un şezlong. în timp ce se întindea, adăuga că Chirine nu trebuia decât să-şi cumpere permisul, ca toată lumea, că nu era chiar aşa deînfricoşător să şofezi prin Casa. Alain era mic şi slab, cu pielea întunecată a evreilor de prin partea locului, mai întunecată decât cea a arabilor; mirosea a tutun şi a săpun. Pe drum, în ajun, Yaya îi spusese lui Sarah că lui Alain drogul nu-i făcea bine, că pentru moment continua să-i dea, dar dacă o ţinea tot aşa, avea să-i taie porţia, că nu-i păsa de bani.

- O să vezi cât e de slab. Fumul nu-i ajunge, ia nişte chestii de zici că-i ţicnit.

- Ce ia?

- Karkoubi[6], ca puştii de pe stradă. îmi cere de trei ori pe săptămână.

în bidonville, Abdellah îi propusese adesea lui Sarah să ia karkoubi, dar ea nu se atinsese niciodată de aşa ceva. Era drogul nebunilor şi al criminalilor; atunci când, în ajun, îl văzuse pe Alain pentru prima dată în grădină, luminat din cap până-n picioare de razele lunii, atât de fragil, cântând cu o voce timidă refrenele lui Badr, se întrebase dacă Yaya nu se înşelase. Dar în soarele dimineţii, îi văzu limpede crustele de pe piele - în pliurile cotului, pe gât, pe dosul palmei, pe umeri. Unele erau încă sângerânde. Observă că avea şi mulţi dinţi înnegriţi, că unul dintre ei căzuse, cel de lângă caninul drept, pe rândul de sus. Şi, în lumina soarelui, ochii i se vedeau mai bine - şi privirea lor flămândă. Sarah cunoştea bine ochii aceia flămânzi; chiar când mâncau, puştii din bidonville-uri aveau aceeaşi privire, în care se citea spaima că ar putea fi pentru ultima oară.

- Unde locuieşti?

Se lungise din nou pe şezlong şi fuma kif[7] dintr-o pipă lungă din lemn.

- Chiar alături, minţi Sarah.

- Eu stau în Gauthier, dar dacă vrei te las în drum, se oferi el, întinzându-i pipa.

Sarah trase adânc, fără să se grăbească. Pentru că era dulceag, îi plăcea kiful mai mult decât haşişul; trăgând, îşi lipea limba de cerul gurii, cu mişcări
mici, înghiţind, şi fiecare picătură de salivă era ca un strop dintr-un amestec de la Jus Ziraoui, cu nucă-de-cocos, miere, lapte bătut şi suc de mere.

- Eşti drăguţ, dar vreau să merg pe jos, spuse ea, cu un oftat.

Alain zâmbi; chiar cu dinţii lui negri, chiar cu gaura căscată în spatele caninului, ca o baltă de gudron pe drumul din Aîn Sebaa, era un zâmbet frumos, larg, pe maxilarul lui osos, iar liniile fine, gropiţele, petele şi încreţiturile pielii îl înconjurau ca o coroană din bronz şi curmale.

- Voi, franţuzoaicele, sunteţi întotdeauna inconştiente, spuse, luând din nou pipa.

Asta chiar era o replică tipică unui bogătaş nemernic. Pentru ei, singurul rost al străzii era să adune câinii şi săracii. Aceştia reprezentau un risc îngrozitor pentru fetele de familie bună, a căror puritate nu supravieţuia amestecului cu alte clase sociale; aşa că, dacă din întâmplare, dintr-o nevoie absurdă, vreunul dintre bogătaşi ar fi fost nevoit să iasă din vilă şi să păşească pe caldarâm, ar fi fost vorba despre un bărbat, bineînţeles. Totuşi, Alain trebuie să fi întâlnit uneori pe stradă fete de familie bună. Instalat în vechiul Peugeot 106 al şoferului său, trebuie să fi zărit din când în când, apărându-i în oglinda retrovizoare, ca o extensie a vârfului dezodorizantului sub formă de brăduţ, care atârna în gol, o tânără în blugi, cu o geantă în mână, fără văl, plimbându-se prin sărăcia din jur fără să vadă în asta o problemă. Atunci, scuturând din cap, cu bilele de lemn ale husei frecându-i- se de spate, probabil că mormăise: „Mereu inconştiente, franţuzoaicele astea”. Fetele în blugi de pe stradă nu puteau fi decât nişte franţuzoaice care nu înţelegeau regulile.

Erau aceleaşi franţuzoaice care se suiau în autobuz cu plebea, fără să clipească, în loc să ia un taxi sau să aibă un şofer, ca toate marocanele din Anfa Supérieur, sau care cumpărau cu cinci dirhami pâine şi brânză topită La Vache qui rit de la vreo mahlaba[8] scârboasă din cartierul Bordeaux, în loc să ia prânzul la bistroul Campus. Chiar dacă marii bogătaşi erau întotdeauna

marocani, francezii din Casa, credea Sarah, cu contractele lor de expatriaţi şi casele plătite de întreprindere, puteau face un minim efort să-şi etaleze ceva mai mult banii. Poate nu înţelegeau că aici banul era

singura putere adevărată, poate sperau să profite de şederea lor în Maroc pentru a face - acest cuvânt dezgustător - economii; dar nu aşa funcţiona legea bogaţilor şi a săracilor în această ţară. Kamil spunea întotdeauna că numai francezii tratau cu asemenea dispreţ organizarea socială foarte clară. Sarah era întru totul de acord. Dacă ar fi avut ea banii lor, ar fi luat masa la Campus în fiecare zi, pizza cu măsline negre, sendvişuri cu brânză, coca-cola, clătite baghrir cu dulceaţă. Ar fi înfulecat totul de-a valma, mestecând cu gura deschisă brânza elastică şi căpşunele confiate, lingându-şi degetele - şi n-ar fi pus niciodată piciorul în vreo mahlaba, cu săracii şi alde Séverine. Séverine se ducea acolo în fiecare zi, ca şi cum, cu fiecare dejun, vila ei mare din Oasis s-ar fi volatilizat. Se apuca să spună lucruri mizerabile, cum ar fi: Dacă face doar cinci dirhami, de ce să nu profităm? Sarah o vedea intrând în localul îngust ca un coridor şi mergând semeaţă spre vitrina unde erau îngrămădite iaurturile de băut, pachetele de biscuiţi uscaţi, brânzeturile şi conservele de ton. în spate, găseai portocale şi pe Moustache care, aşezat pe taburetul lui, pândea muştele, cu pliciul roz- aprins atârnat în spatele lui. Nu-l deranja mirosul de brânză răspândit pretutindeni înjur - vitrina frigorifică nu mai răcea; ceea ce îl enerva erau muştele. Trebuia să le omoare pe toate, una câte una. în mijlocul unei comenzi, chiar când servea un pahar de lapte sau tăia o bucată de brânză edam - aici, îi ziceau „brânză roşie”, din pricina culorii cojii din parafină -, surprindea un bâzâit minuscul şi încremenea. îşi rotea în toate direcţiile pupilele mari, bănuitoare, în căutarea muştei - şi când o găsea, ochii îi ieşeau din orbite; semăna cu o bufniţă. Atunci se întâmpla totul. Dacă cineva din mahlaba scotea cel mai mic sunet, Moustache îl reducea brusc la tăcere, cu un gest al mâinii. Fără să înceteze să supravegheze inamicul, apuca încetişor pliciul şi, după o pauză scurtă - stabilea strategia -, lovea cu toată agilitatea de care trupul lui dolofan era în stare. Adesea, reuşea din prima

lovitură; dar, alteori, rata ţinta. Atunci, cuprins de o furie tacită şi incontrolabilă, începea să lovească la întâmplare prin aer, până când se făcea coadă. Ai fi zis că dansa. Aşteptam atunci, aşa, uneori o jumătate de ceas în mahlaba lui Moustache, şi, dacă din întâmplare cineva îi sugera să repare vitrina frigorifică, îl privea cu un dispreţ amestecat cu dezgust, ca şi cum reparaţia aceea ar fi însemnat cea mai jalnică dintre capitulări.
Odată musca exterminată, Séverine se putea apleca peste vitrină, cu pantalonii ei evazaţi, aduşi de la Paris, şi să arate cu degetul spre feliile de pâine gălbejită care semănau cu nişte cartofi. Ca să ceară două, spunea: jouj, 'afak, cu accentul tipic regiunii muntoase Rif- acelaşi ca al Loubnei. Dacă ar fi fost deşteaptă, în loc să copieze accentul servitoarei sale, ar fi exersat un accent din Fès, ca al membrilor nobilimii locale. Sarah încerca uneori, dar nu era foarte convingătoare - toată araba pe care o ştia o învăţase de la Abdellah, şi idiotul ăla vorbea chiar ca un ţăran. Se consola spunându-şi că, de fapt, era chiar mai bine dacă nu ştia arabă, dacă vorbea doar franţuzeşte.
Cu singura furculiţă pe care o avea, Moustache zdrobea tonul cu roşii între cele două felii de pâine cerute de Séverine. în zilele când muştele nu-i dădeau bătăi de cap, făcea un pas înapoi, ridica braţul, spunea: prinde, Lalla Sivrine!, şi îi arunca sendvişurile. în timp ce lingea tonul care îi cursese pe degete, Séverine rata proiectilul, izbucnea în râs şi îl ridica. Că îi spunea Lalla, atât timp cât venea în fiecare zi în acea mahlaba duhnind a brânză, atât timp cât muşca lacom din pâinea care aterizase în mijlocul urmelor de tălpi, era chiar culmea. Dar aveau ochi bătrânii din mahlaba. Ştiau întotdeauna să-i descopere pe cei care le erau superiori. Lui Sarah, Moustache nu-i spunea niciodată: prinde, Lalla Sarah.
Şi în timp ce Séverine îşi termina fără nici o ruşine sendvişurile în curtea liceului, în faţa tuturor, Sarah se ducea să se ascundă la clubul de biliard, la o stradă distanţă, acolo unde fumătorii de kif şi cei ca Yaya stăteau până seara şi, uneori, până târziu în noapte. Nu făceau nimic altceva decât să stea răsturnaţi pe scaunele din metal, privind în gol, aruncându-şi insulte unul altuia şi comandându-i lui Haroun, patronul, omlete din douăsprezece ouă.

Haroun era întotdeauna aşezat printre ei şi detesta să se ridice - aşteptau un ceas pentru un ceai cu mentă, şi adeseori clienţii se duceau în bucătărie să- şi prepare singuri comanda, înainte de a lăsa două sau trei monede pe masă.
- Fă-ţi singur omleta, idiotule, spunea Haroun de fiecare dată.
Şi de fiecare dată abdicând în faţa gemetelor revoltate, a ameninţărilor cu falimentul, a acuzaţiilor de trădare şi în general a dezonoarei aduse de lene, sfârşea prin a-şi părăsi scaunul, îndreptându-se spre bucătărie, văitându-se că nu are ouă şi târându-se până la Moustache să cumpere.
Sarah intra şi urca imediat la primul etaj, unde nu erau decât două mese în faţa unei ferestre largi care dădea spre stradă. Acolo, sus, sorbea mai întâi sosul de roşii din jurul tonului, apoi mesteca îndelung fiecare bucată ca pe o gumă de mestecat, privea trecând pe trotuar reginele, marocanele bogate de la liceul francez, cu pantalonii lor cu talie joasă şi poşetele din piele. în drum spre bistroul Campus, unde aveau să mănânce de cincizeci de dirhami, din banii primiţi de la taţii lor în aceeaşi dimineaţă, înainte de a se urca în Renault-ul cu şofer, ţopăiau vesele, rămânând aproape nemişcate dacă vreun puşti de pe stradă se apropia prea tare de ele. Părea puţin probabil ca ele şi Sarah să fie făcute din acelaşi aluat. La liceu, dacă una dintre aceste fete o remarca vreodată, o făcea cu un dispreţ îngăduitor, uşor trist.
Dar Alain, stând pe şezlongul lui, cu pipa-n gură, o privea cu un amuzament curios, ca şi cum ar fi descoperit un animăluţ ciudat, a cărui existenţă n-o bănuise niciodată. Ce era bine la boşorogii de douăzeci şi patru de ani încă necăsătoriţi era că, deoarece stăteau numai cu alţi boşorogi de douăzeci şi patru de ani încă necăsătoriţi, iar dintr-aceştia nu mai erau aşa de mulţi rămaşi, nu-şi mai puteau permite să nu zacă decât între bogătaşi. Deja, între casa modestă a lui Badr din Anfa Supérieur şi apartamentul lui Alain din Gauthier era o întreagă lume; pe vremea când amândoi erau la liceu, exista o mică şansă să nu-şi fi vorbit niciodată. Dar, la douăzeci şi patru de ani, în Casa, dacă n-ai avut inteligenţa necesară să te cari la timp sau să torni nişte plozi, te mulţumeşti cu prietenii care se nimeresc - Badr, Alain, Chirine şi Driss erau acolo, împreună, probabil nu dintr-o alegere, rătăcind prin oraş ca

nişte idioţi în maşinile lor mari, aşteptând să se întâmple ceva, încercând noi droguri pe care Yaya spunea că le aduce din Franţa. Ăsta e trăsnet, pretindea Yaya, scoţând din jachetă pliculeţe de cocaină; la Paris, toată lumea e înnebunită. Aşa că, deşi Sarah nu avea un Rolex la mână, cei patru cu siguranţă nu s-ar fi apucat să investigheze prea mult. Trebuia să fie totuşi plăcut să ai în faţa ta, fără ca măcar să fi cerut, o mică frumuseţe nouă, albastră şi supusă, strecurată printre ei.

Amestec de psihotrope, canabis, alcool sau lipici, cocktail exploziv ce provoacă accese de violenţă

Un fel de canabis care se fumează în Maroc şi Algeria

Local de tip fast-food din Casablanca, unde se vând sendvişuri şi preparate tradiţionaleCa să te întorci din Anfa Supérieur, îţi ia o groază de timp. Trebuie să cobori străzile înţesate de palmieri şi vile, pustii în lumina orei şapte, căci casnicele dorm, iar automobilele Jaguar sunt parcate în garaje; străzile seamănă toate între ele, iar cele mai multe din Anfa nu au plăcuţe indicatoare. Ca să-ţi dai întâlnire, spui: după Hôtel Suisse, o ţii drept înainte, a treia la dreapta, a doua casă cu poartă neagră. Sarah se rătăcea de fiecare dată. Trecea din nou prin faţa paznicului stradal care sforăia, cu capul pe spate, aşezat pe un scăunel în ghereta lui verde. îşi păstrase pe genunchi pixul Bic şi carnetul mare, cu spirală, mâzgălit tot - în Casa, paznicii erau angajaţi oficial ca să apere cartierul de hoţi, dar, în realitate, notau plecările şi venirile tuturor din sectorul lor, ca să raporteze la poliţie. Sarah tocmai se ducea să bată în geamul gheretei, ca să întrebe pe unde s-o ia, când auzi strigătul - dintre toate strigătele din lume, acesta era preferatul ei.

- Lbiiiie!

Trebuia să fie la cel puţin trei străzi depărtare, dar strigătul lui viouzabi îl auzea de parcă ar fi fost lipit de urechea ei, mai răsunător decât cel al muezinului. Şi frumoasele doamne din

vile îl auzeau de parcă ar fi fost lipit de urechile lor delicate, albe şi pline de diamante, şi, în patul lor, probabil că mormăiau: blestematul de viouzabi, iar strigă, nenorocitul de viouzabi. Jos, cu siguranţă servitoarele se grăbeau - nu trebuiau cu nici un chip să-l rateze pe viouzabi, căci volumul strigătului său, rămânând în mod straniu neschimbat din clipa în care căruţa ajungea pe colina Anfa, păcălea şi cel mai fin auz. în cea mai mare parte a timpului, când, gâfâind, servitoarele năvăleau pe uşa de la intrare, el întorcea deja pe strada cealaltă. Trebuia să aştepţi apoi până trecea din nou, poate a doua zi, poate săptămâna următoare; şi până atunci, doamnele şuierau cu voce acră: fir-ar ea să fie d

eservitoare, l-a ratat pe viouzabi, şi acum am rămas cu toate vechiturile astea pe cap.
Sarah îl cunoştea bine pe viouzabi, dar de cealaltă parte a vieţii. Trecea dimineaţa cu căruţa lui prin cartierele bogate şi aduna tot ce nu le mai era de trebuinţă unora ca Chirine şi Badr: veselă, jucării de pluş, câte un scaun, multe haine vechi - de unde şi numele lui[9]. Se ducea apoi să le vândă săracilor din centrul oraşului pentru câţiva dirhami. Sarah şi mama ei cumpăraseră o grămadă de obiecte, dar afacerea lor cea mai bună rămânea un ventilator la opt dirhami, cu o singură pală ruptă. îi ştia bine faţa bătrână, întunecată, lucioasă ca ceara zgâriată cu cuţitul, şi ochii mici, şi chéchia[10] croşetată, asemănătoare cu a imamului din Algeria. Sarah ştia că şi în ziua când va trăi în mijlocul cartierului Anfa, şi când îşi va azvârli eşarfele de mătase în căruţă, cu privirea goală şi absentă - poate va purta ochelari de soare -, cu toată bunăvoinţa din lume şi din Maroc, tot n-ar reuşi să nu-l recunoască. Din fericire, el cu siguranţă n-avea s-o recunoască - până la urmă, era un om de afaceri.
Se repezise totuşi la sunetul vocii lui, smulgându-se din noaptea ei dormită pe şezlong şi poate dezmeticindu-se după kif. Se păcălise de mai multe ori înainte de a da peste căruţa oprită în faţa unui tufiş, care se umplea încet, încet cu farfurii şi castroane pe care un grădinar le ţinea în echilibru în braţe. Când Sarah se apropiase de el, viouzabi îi spusese: tu nu eşti fată de pe aici. Nu se lăsa păcălit de rochie. între săraci, ne privim în ochi.
Viouzabi fu cel care o duse acasă. Făcuse înconjurul cartierelor împreună cu el, până la ora zece, aşezată pe loitră, ca o ducesă în caleaşcă, salutând câinii cu un gest nobil din mână, sau strigând odată cu negustorul. Apoi, el se plânse - e prea grea, puştoaico -, iar ea coborî, ca să-l ajute puţin. Dar după două minute se plictisi, începu să ţopăie, să facă salturi, piruete, şi spuse: nu ţi-e cald, viouzabi? Cât câştigi, viouzabi? Şi bătrânul se amuza. Cu siguranţă, el, cu negoţul lui de vulpoi viclean, avea mai mulţi bani decât ea; dar ea măcar putea încă să-şi ţină faţa. Când începi să facem o meserie de sărac, totul se duce de râpă, începe să ţi se facă

rău când te uiţi prin magazine. Se termina pentru totdeauna. Era mai bine să nu munceşti, ca să-ţi păstrezi puţină demnitate.

O găsi pe mama ei întinsă pe canapea. Sforăia mai tare decât paznicul din Anfa, cu un hârâit neregulat, care, uneori, indica direcţia în care o luau mucozităţile în spatele nasului. Poate ar fi avut o şansă să ajungă paznic dacă cele o sută zece kile ale ei ar fi încăput în micuţele gheretele verzi şi dacă ar fi vrut să muncească. Avea gleznele vinete şi groase, la fel ca pulpele, unghiile de la picioare foarte negre şi o guşă care tremura în ritmul horcăiturilor ce-i ieşeau din gâtlej, o guşă albă, cu petice roşii din pricina eczemei, dar mai mult albă - nu ca Sarah, a cărei piele avea nuanţa teracotei. Pentru că semeni cu tatăl tău eşti aşa negricioasă, îi spusese Monique. Tatăl tău, soldatul, spunea ea, militarul, frumos ca Marlon Brando. în alte zile, era negustor bogat, actor de teatru, cântăreţ la operă. Mă rog, făcuse o grămadă de lucruri. Singurul tată pe care Sarah îl cunoscuse vreodată ar fi putut fi doar grăsanul Joe, chiar dacă el nu-i vorbea prea mult. Ani întregi, locuise în apartamentul lui, pe când erau încă la Cannes. Mama ei făcea cumpărături, iar el plătea şcoala. Totul mergea bine, dar apoi, când Sarah împlinise zece ani, grăsanul Joe începuse s-o privească cu un aer dubios, aşa că Monique îşi luase valiza şi copila, şi se duseseră să doarmă pe canapeaua Ritei, nebuna, care era clarvăzătoare - le mergea bine amândurora, pentru că Sarah era mică şi maică-sa nu se îngrăşase încă. Şi apoi urmase Didier, care avea mustaţă şi care le vorbise despre Maroc, cum că era mai bine acolo, că îşi vor deschide toţi trei un magazin, îşi făcură bagajul, o sărutară pe Rita, care le prezise un viitor măreţ, cu multe monede de aur. Odată ajunşi în Casa, Didier luă toţi banii şi o şterse, iar magazinul nu se materializă niciodată. Şi asta era tot.

- Mamă, îi zise Sarah, scuturând-o de umărul gras.

N-avea nimic să-i spună - în general nu-şi spuneau mare lucru -, dar canapeaua era totuşi patul ei şi îi era somn. Deşi avea camera ei, Monique asuda mereu, peste tot, în locuri care nu erau ale ei. Sarah nu-i lua niciodată patul, pentru că era respectuoasă, dar şi

pentru că îi era scârbă să simtă pe pielea ei ca teracota cearşafurile murdare în care dormeau bătrânii din Cercul Prietenilor Francezi sau cei din clubul de jocuri. Nu rămâneau niciodată peste noapte. Când unul sau altul începea să vină prea des, Sarah se apuca să se vaite de formă, iar Monique se enerva şi spunea: taci, fir-ai tu a naibii, el ne dă să crăpăm.

- Mamă!

Monique se freca la ochi.

- Cât e ceasul?

- Unsprezece, răspunse Sarah.

Monique îşi ridică toate cele o sută zece kile, unul câte unul, ca să se aşeze mugind ca vacile din vecini. La sfârşitul operaţiunii, îşi trecu amândouă mâinile pe faţă şi prin păr, deşi nu-i mai rămăsese mult.

- Ce-ai mai făcut de-ai ajuns acasă la ora asta, zău aşa.

Şi se ridică. Când Sarah se întorcea târziu, Monique îi trântea mereu fraza asta, apoi se ridica. în realitate, ce făcuse Sarah îi era indiferent, aşa că adăuga un „zău aşa", ca să sublinieze clar că nu era vorba despre o întrebare. Era una dintre frazele ei de mamă bună, pe care o spunea aşa, doar ca să joace teatru. Mai avea şi altele, ca „nu te apuca de droguri", când Sarah fuma kif aşezată în faţa casei, sau „trebuie să-ţi dai mai mult silinţa la liceu". Găseau amândouă că asta suna bine, suna normal, ca un cântec în engleză. Nu era nici o problemă dacă alte vorbe veneau seara, când cerul întunecat trăgea cortina peste ipocriziile lor.

Aşezată turceşte pe canapeaua ei, într-o pijama portocalie cumpărată de la viouzabi, Sarah mânca a patra brioşă, murdară de ciocolată în jurul gurii şi cu ambalajele goale pe genunchi. Monique o privea visătoare, la lumina becului; apoi, chiar înainte de a se duce să se întâlnească cu un bătrân de la cerc, şuiera ca pentru sine; tu, cu mutra asta a ta, n-o să ai niciodată nevoie să munceşti.

De la vieux habits (în limba franceză), „haine vechi"

Fes din lână, cu care bărbaţii îşi acoperă capul în Africa de Nord, în special în Tunisia, şi care este din ce în ce mai popular în rândul musulmanilor occidentali.Data următoare, se duseră în La Notte. Yaya trecuse s-o ia cu taxiul lui - uneori avea un taxi. E al unui frate, spunea el, facem ness-ness - asta însemna jumate-jumate, şi tot aşa numeam cafeaua cu lapte. De când Sarah înţelesese că băieţii plăteau cafelele la nesfârşit ca să rămână aşezată în faţa ochilor lor la o masă din Campus, comanda un ness-ness după altul, bându-le dintr-o înghiţitură, ca să fluture din nou mâna spre chelner şi să repete mândră: ness-ness! Ca să pronunţi corect, trebuia să rosteşti doar consoanele, ceea ce presupunea violenţă, o mişcare scurtă din cap, ca un ghepard la pândă, un ghepard care, dintr-odată, scotea o limbă de şarpe, despicată în două la capăt, şi ataca şuierând: ness-ness. Repeta jocul frenetic, la nesfârşit. în faţa ei, băiatul o privea gesticulând aşa, golind ceaşca, ridicând grăbită braţul, bătând cu degetele în masă, nerăbdătoare, nervoasă, până când, în sfârşit, îşi primea noul ness-ness, şi atunci îşi relua instantaneu micul spectacol. Când simţea că-i vine să vomite şi cerea apă Sidi Aii, conversaţia putea începe.

- O să mă pui să plătesc cursa?

Stătea în faţa casei, într-o rochie de lamé auriu, pe care o furase de la un stand din Maarif; Yaya, în taxiul roşu, îşi ridică pe cap, cu un aer nonşalant, ochelarii Ray-Ban contrafăcuţi - era miezul nopţii.

Haide, urcă

.Când Yaya avea taxiul, timp de săptămâni întregi, rula prin Casa, claxonând ca un nebun, punea casete cu muzică de la nunta verişoarei lui, aplauda în ritmul darabanelor, în loc să ţină de volan, şi cânta. Poate că nici măcar nu lua clienţi. Dincolo de gardul bidonville-ului, Abdellah se amuza. Hayhay, Lalla Sarah, spunea, ce e cu rochia asta, te duci la întâlnire cu regele, sau ce? în spatele lui, maică-sa, care alăpta ultima fată, spunea: taci, Abdellah. Nu-i plăcea să vorbească despre rege, se temea de poliţie.

O luară repede spre Corniche, cu geamurile deschise, pentru că nu erau geamuri, şi Yaya îi spuse: o să fie nebunie în seara asta în La Notte. Sau, râzându-şi de ea: n-o să-l ai niciodată pe Driss, n-o să se uite niciodată la o sărăcie ca tine. Odată ajunşi, Yaya îşi lăsă taxiul în mijlocul străzii. Depăşi coada de la intrare, cu braţul în jurul umerilor lui Sarah, şi îi strânse mâna paznicului: e gagică-mea.

Gaşca era undeva în spate, cu o mulţime de oameni - câteva fete de bani gata de la liceu, cupluri căsătorite cu ceasuri scumpe, bătrâni singuri, de patruzeci de ani, târfe. La Notte era singurul loc din Casa unde încă puteai să dansezi rock şi slow sâmbătă seara. Când se ajungea la Elvis Presley, se formau perechile, dansau cu picioarele în aer, unduind din braţe, fetele se învârteau întruna, iar la sfârşit gâfâiau vesele şi se aşezau, culcându-şi capul pe un braţ. Era ameţitor. Dar în mijlocul vârtejului se afla un băiat nemişcat, cu spatele cocoşat lipit de bancheta din piele roşie şi cu umbra nasului coroiat profilându-se pe perete, învăluită de nişte ciudate reflexe verzui - Driss ţinea în mână un pahar cu sirop de mentă. Se strâmba. Dar chiar în clipa în care răsună refrenul cântecului, începu brusc să-şi mişte bustul, înainte şi înapoi, şi-şi stropi blugii cu sirop de mentă. Apoi se opri brusc. Aruncă o privire neliniştită înjur, ca pentru a se asigura că nu-l văzuse nimeni. Sarah se întoarse spre Yaya, amuzată; dar el o ştersese deja.

Driss, ca băiat, era complicat, pentru că nu era ca ceilalţi. Sarah văzuse cum funcţionau cu toţii, între specimene precum Kamil, Badr, micii idioţi de anul trecut şi, de asemenea, bătrânii din cercurile mamei ei, care nu erau atât de diferiţi, cu excepţia faptului că erau urâţi. învăţase că băieţii sunt mereu cu ochii pe tine, mai ceva ca poliţia. Nu contenesc niciodată să le măsoare pe fete din cap până-n picioare, să aprobe, să sancţioneze şi să supravegheze, ca şi cum ar fi fost proprietatea lor personală. Aşa că dacă, într-o dimineaţă frumoasă, o femeie umbla cu vălul pe faţă, asta nu şoca pe nimeni în Casa. Se spunea: e normal, sărmana, s-a săturat şi ea. Chiar dacă locuia în cea mai frumoasă

casă din Anfa, ai fi zis că Driss, cu ochii lui care alunecau peste lume, nu avea nimic al lui. Vorbea puţin. Sarah remarcase totuşi că băieţii se apucau mereu să răcnească în faţa ei, poate pentru că ea rămânea tăcută; ştia foarte bine că fetele care spun ce gândesc, chiar aşa frumoase ca ea, îi enervează la culme. Vorbăreţele ca Chirine, şi erau multe, sfârşeau întotdeauna prin a-i irita, ca şi cum ar fi fost agasaţi să-şi vadă spaţiul de manevră limitat astfel de către un corp aflat de obicei sub control, lucru care le părea periculos, sălbatic. Asta îi speria, lipsa asta de supunere. Pe scurt, băieţii erau în general fragili şi trebuia să acţionezi cu multă prudenţă pentru a nu-i tulbura.
Se aşeză lângă el, pe bancheta roşie. Genunchiul ei ca teracota aproape că se lipi de blugii lui. Driss îşi păstră suspendate în gol privirea şi siropul de mentă, rictusul; ei i se păru că simte cum înţepeneşte. Atunci, cu o mişcare a piciorului, îşi ridică puţin rochia, ca să-şi dezvelească o coapsă. I se zăreau perişorii blonzi sculându-i-se pe piele. Aşteptă, admirând mişcările de rock, frumoasă, supusă, tăcută, liniştitoare, aşa cum se cerea. El n-o privea; nici nu răcnea. Driss şi Sarah rămaseră astfel încremeniţi, unul lângă altul, pe bancheta din La Notte, cu un surâs încremenit pe feţele lor de-aici încolo, cu trupurile tensionate între umbrele şi reflexele siropului de mentă, în faţa oamenilor în carne şi oase, focoşi, vii, în faţa târfelor care se distrau.
începu primul slow; pe ringul de dans, cuplurile care dansaseră rock se destrămară şi urmă un murmur general, o pauză: fetele care stăteau încă aşezate se ţineau drepte, picior peste picior, cu mâinile pe genunchi. Băieţii, în picioare, îşi plimbau deja ochii de jur împrejur; multe priviri aterizară asupra ei, ca douăzeci de lanterne îndreptate spre sursa zgomotului. Sarah ştia că trebuia să acţioneze repede. Cu o mişcare uşoară, care făcu să-i plutească buclele, se întoarse spre el.
- Vrei să dansezi?
El avu o tresărire, fu cât pe ce să-şi verse siropul; dar, în cele din urmă, o privi. Niciodată ochii lui nu fuseseră atât de aproape. Irisul se mişca - nu era din cauza luminii. Sarah avea să afle

curând: Driss avea adesea un tremur de frică, de parcă Marocul în mişcare l-ar fi tulburat în fiecare clipă.
-Nu.
Era un refuz brutal, ca acelea pe care Sarah le scuipa în faţa tipilor din centrul oraşului, care o urmăreau cu maşina când ieşea şi îi spuneau: urcă, gazelo, haide, urcă cu mine. Nu avu timp să spună nimic; deja venea Badr. Se îndreptase spre ea mai repede decât alţii, cu burta lui mare care sălta, cu ochii mijiţi, plini de curaj. îi întinse mâna, gâfâind uşor - dansezi?
Atunci ea se ridică alene, încă năucită, cu privirea absentă. Badr o ducea spre ringul de dans, când ea îi dădu brusc drumul la mână. Se întoarse spre Driss, se apropie. Aplecată spre el, îl fixă furioasă, aşa cum bărbaţii fixează femeile, împiedicându-le să scape. Şi îi spuse:
- Sunt îndrăgostită de tine.
Apoi se întoarse pe ring, unde Badr o aştepta. în timpul slow-ului, vedea că Driss nu se mişcase - privea în gol, cu siropul de mentă în mână, cu spatele cocoşat, cu rictusul lui.

Dar, de data asta, piciorul îi tremura

.Sarah auzise de nenumărate ori cuvintele sunt îndrăgostită de tine, din gura maică-sii când voia ca grăsanul Joe să-i cumpere brânzeturi din piaţa din Cannes. Le auzise în bidonville, când sora lui Abdellah se măritase cu un tip mai bine decât ea, care avea s-o scoată din mahala - era şoferul unei familii din cartierul California. Basma plecase să trăiască cu tâmpitul ăla în centrul dezgustător al oraşului, toată numai un zâmbet, şi se întorsese în ziua de Aid[11], toată numai vânătăi. Nimeni nu spusese nimic. Până şi târfele spuneau sunt îndrăgostită de tine când rămâneau însărcinate şi trebuiau să se mărite urgent, ca să nu sfârşească la închisoare, alături de alte mame adolescente - şi copilul la orfelinat. Multe dintre ele avortau în încăperile din dos ale restaurantelor, dar adesea mureau, golindu-se de sânge pe fotoliile acoperite cu prosoape de plajă; să se mărite cu un individ sărac părea mai uşor de suportat. Paraşutele strigau cât le ţinea gura la uşa tuturor tipilor pe care îi ştiau, declarând: sunt

îndrăgostită de tine, sau de tine, sau de tine. în realitate, nimeni nu voia să audă de ele. Băieţii din liceu care se duceau la ele de la treisprezece ani spuneau că sunt nişte lepădături de femei, femei inferioare femeilor; pentru că o femeie trebuia să aibă demnitate. Totuşi, Sarah le găsea foarte demne, cu privirea lor neînfricată, cu banii numai ai lor, cu sânii obraznici şi eliberate de soţi. Erau neîmblânzite - şi poate că, de fapt, lor nu le plăceau târfele nu pentru că erau mai puţin femei, ci pentru că erau prea femei.

De asta, Sarah le spunea sunt îndrăgostită de tine băieţilor cu care se culca. Era singurul mod de a se face iertată că se lăsase atinsă de ei, singurul mod de a continua să-şi încaseze darurile. Trebuie s-o spui bine ca să fii crezută, dar era greu. De fiecare dată când rostea formula, auzea fără să vrea în adâncul vocii ei foamea - aceeaşi foame ca a mamei sale în faţa brânzeturilor din piaţă. O foame inconfundabilă - chiar la kilometr

idistanţă, auzind rostite cuvintele acelea, te gândeşti: fata care vorbeşte probabil că n-a mâncat. în intonaţie, simţeai şi speranţa, precum cea a lui Basma de a avea într-o zi electricitate, şi ghiceai suferinţa târfelor care aveau să fie curând închise. Sarah ştia foarte bine că toate astea se auzeau, dar nu putea face nimic în privinţa asta; era tonul pe care învăţase să spună cuvintele acelea. în La Notte, în faţa lui Driss, exista o nevoie presantă care impunea folosirea formulei, şi se întâmplă la fel, pe acelaşi ton - căci în seara aceea, sincer, murea de foame, şi în acelaşi timp ardea de speranţa unei vieţi mai bune şi de o suferinţă imensă la gândul că el înţelegea, chiar din această suferinţă, că nu-l iubea cu adevărat. Să iubeşti cu adevărat, ştia ce însemna, şi nu era asta - trăise experienţa, cu un an înainte, la Zineb. Nu uitase niciodată.

Zineb avea ochelari pătrăţoşi, părul negru şi cârlionţat, o faţă lungă, cabalină, şi mirosea a harissa. La începutul primei ore de matematică din anul acela de liceu, Sarah o văzuse venind de departe şi îşi dăduse seama, pe rând, de toate gesturile de care se temea cel mai mult: că se apropie de banca ei, pe rândul al treilea, sala 86, clădirea L, că-şi lasă acolo geanta mâzgălită cu pix, că-şi trage scaunul şi că spune: „Pot să mă aşez?”, cu ochi de victimă, cu o privire pe care era imposibil s-o refuzi. Nu-i vorba că lui Sarah nu i-ar fi plăcut harissa. Pur şi simplu, din motive evidente, nu trebuia să fie văzută cu genul de fete cum era Zineb - cele care, fără să clipească, urcau în autobuzul şcolar care le ducea la liceu, coborând zâmbitoare chiar în faţa uşii din spate a clădirii, fără ca măcar să-şi dea osteneala să ocolească până la intrarea principală -, pentru ca astfel să poate pretinde că au fost însoţite de şofer, ca toată lumea. Liceul francez din Casa primea gratuit adolescente franţuzoaice, iar pe toate celelalte, contra unei sume de zeci de mii de dirhami şi câteva cadouri, cum ar fi flori, un abonament VIP la clubul Sun, un sejur la Mamounia, în Marrakech, sau, uneori, chiar o maşină, în funcţie de profesia tatălui. Se spunea că cel mai bine mergeau biletele de avion - în clasa lui Sarah erau trei copii ai unor directori de la Royal Air Maroc. Cum aproape că nu mai erau francezi în Casa, prin

clădirile din epoca de glorie a protectoratului mişunau mai ales cei trei mii de copii ai oamenilor de afaceri marocani, printre care ultimii
reprezentaţi ai familiilor de felul lui Séverine, care încă nu renunţau, câţiva copii ai unor cupluri mixte şi, stridenţi şi ciudaţi, cei cu pielea întunecată: pielea lipicioasă a fetelor ca Zineb.
N-ar fi putut să-şi plătească nici o săptămână de şcolarizare în acest liceu dacă mamele lor n-ar fi avut inspiraţia să lucreze aici ca profesoare sau infirmiere. Totul la ele trăda clasa de mijloc - se îmbrăcau cu tunici bălţate, care se găseau în pieţele din Hay Hassani, cumpărau la mâna a doua manualele şcolare ale elevilor din anii precedenţi, mâncau la cantină. Uneori, din neatenţie, Sarah trecea pe lângă ele în curte; îmbrăcată cu nişte blugi noi, dăruiţi de Kamil sau altcineva, mergea întotdeauna repede, nu vorbea niciodată cu nimeni. Era regula ei: să vorbească foarte puţin, numai atunci când cineva i se adresa, de preferinţă, un băiat cu un ceas frumos. Astfel, chiar dacă nu se ştia despre ea că ar fi bogată, cel puţin nu se ştia cât era de săracă. întâlnind astfel, repede şi în tăcere, câteva fete ca Zineb, le surprindea vorbind între ele în arabă, cu toate că ştiau perfect franceza. Fiyya jouu', spunea una bătându-se pe burtă - mi-e foame - şi cealaltă, mirându-se, răspundea fără ruşine în arabă. Sarah se grăbea să se depărteze, mânată de teama de a fi asemănată cu ele şi de consternarea pe care i-o pricinuia constatarea că puteai să cunoşti limba stăpânitorilor şi s-o alegi de bunăvoie pe cea a săracilor şi oprimaţilor. Sărăcia asta asumată, mulţumită îi inspira dezgust - deşi Sarah era mult mai săracă decât ele, măcar ea avea încă destulă mândrie ca să protesteze neîncetat împotriva acestei stări de fapt. Paşii ei grăbiţi, blugii noi negociaţi la sânge, mesele pe furiş la etajul clubului de biliard, tăcerile ei erau, practic, nişte negări ale situaţiei, nişte acte de război.
în timpul orei de matematică, Sarah nu ridicase ochii spre Zineb - trebuia marcat clar faptul că nu făceau parte din aceeaşi lume, cu toate că erau exact din aceeaşi lume, cea fără-servitoare şi fără-şoferi, cu excepţia amănuntului că Zineb putea mânca tajine o dată pe săptămână, pentru că mama ei se resemnase să se ducă

să predea araba la clasa a şasea. Dar Zineb nu pricepea nimic din toate astea. La fiecare oră de mate venea şi se aşeza lângă Sarah, veselă şi naivă, şi la fiecare oră de mate o saluta cu un zâmbet larg pe buze, ca şi cum nu ar fi văzut diferenţa fundamentală dintre ele - cea a stării de război. Când trebuia să rezolve în clasă o funcţie afină şi Sarah ofta, încrucişând picioarele şi braţele, cu o privire plină de dispreţ pentru profesorul care credea că ea avea să se înjosească într-atât încât să fie interesată de acest gen de exerciţii care nu-i vor folosi niciodată la nimic, Zineb se îngrijora: e totul în regulă? înţelegi ce trebuie să faci? Vrei să-ţi explic? Ea rezolva toate ecuaţiile. îşi repeta lecţiile în orele care nu o interesau şi în pauza de prânz, termina lucrările de control cu zece minute înainte de toată lumea. Mă doare-n cot de exerciţiile alea, spunea Sarah; atunci un val trecător de panică se întrezărea în spatele lentilelor groase ale lui Zineb, ca şi cum ar fi fost imposibil să nu-ţi pese de exerciţiile alea. Se lansa dintr-odată în explicaţii anxioase, vorbind precipitat - vezi variabila x, yak? Acum vezi constantele? De nevoie, până la urmă, Sarah asculta distrată. Până la urmă asculta şi când, în pauză, Zineb spunea că trebuia să munceşti când ai şansa de a învăţa la un asemenea liceu, că era important să ai ceea ce se numea o viaţă frumoasă. Ea va face medicina, ne spunea, la universitatea din Casa, chiar dacă acolo erau aproape numai băieţi: va deveni pediatră şi va salva copii. Fie că Sarah avea sau nu s-o asculte, Zineb povestea şi despre oile sacrificate în cada ei, în ziua de Ai'd - sângele ţâşnise peste tot pentru că vărul ei nu ştiuse ce să facă -, sau despre pelerinajul la Mecca al bunicii sale, care spera să moară acolo ca să ajungă în paradis. O lună mai târziu, tot nu murise, aşa că trebuise să se întoarcă în Maroc - hotelul o costa scump, şi soţul ei o suna o dată la trei zile, plângând, de la cabina telefonică din faţa casei lor, spunând că era inuman să-l lase baltă aşa, că el nu ştia să gătească, că avea să moară de foame înaintea ei şi, dacă o ţinea tot aşa, cu siguranţă n-avea să pună piciorul în paradis, cu o asemenea crimă în spate. Zinab vorbea şi despre Amine, fratele ei mai mic care, în dimineţile de Ramadan, refuza să se trezească înainte de răsăritul soarelui, ca să mănânce; e

sigur că nu postea, spunea ea, cu întâlnirile pe care le avea, cu toţi puştii de pe stradă, care petreceau şi, în plus, beau alcool, adăuga ea cu un aer înspăimântat şi murmura la rostirea acestor cuvinte interzise o formulă de apărare - Allah yahafedna. Când o vedea pe Sarah, la ieşirea de la ore, sărind într-un Porsche al unui fost elev al liceului, chicotea, ducând mâna la gură - ea nu sărutase niciodată un băiat. Şi asta povestise. Şi odată, spre sfârşitul Ramadanului, pe când explica în amănunt reţetele mamei sale de briouates[12], i-a spus: ce faci în seara asta? Vino la mine pentru ftour.
în tradiţia islamică, „marea sărbătoare”, când se celebrează, conform Coranului, puterea de credinţă şi jertfa lui Ibrahim (Avraam în Biblia creştină)
Preparate specifice bucătăriei marocane, rulouri şi foietaje cu diverse umpluturiFusese iubire adevărată; cea căreia atât timp cât nu i-ai desluşit contururile, atât timp cât nu i-ai atins carnea şi n-ai vrut să mori din pricina ei, nu poţi decât să-i rosteşti silabele goale şi poate doar să le alături nişte imagini vagi. Când Sarah intrase în imobil, se scălda şi ea în aceeaşi ignoranţă. Ca să ajungă acolo, urcase împreună cu Zineb în autobuzul în care călătoria costa treizeci de centime şi în care mirosul de sudoare era impregnat până şi în tapiţeriile scaunelor. Dacă nici un băiat nu-i plătea taxiul ca să se întoarcă de la liceu, prefera să meargă pe jos două ore decât să se ducă să se aşeze lângă băcanii care îşi trăgeau nasul ca nişte porci timp de zece minute înainte de a-şi şterge mucii de mâneca puloverului. Uneori, nişte adolescenţi cu pielea crăpată se năpusteau asupra slujnicelor aşezate pe locurile din spate, pentru a le atinge sânii, înainte de a alerga spre capătul din faţă al autobuzului; ele începeau să ţipe: să-ţi fie ruşine, nenorocitule, fluturând braţele, dar rămâneau pe scaune, ca să nu-i enerveze prea tare. Băieţii de pe scaune râdeau, le aruncau tot soiul de obscenităţi, tâmpiţii de băcani continuau să-şi înghită flegma, era plin de muşte, de bucăţi de pâine umedă strivite pe podea şi de găinaţ de porumbei care se usca pe geamuri. Aşa că, deşi imobilul lui Zinab era în plin centru al oraşului, deşi scările erau din mozaic gri şi lucios şi miroseau a

pişat, deşi trebuia să urci şase etaje pe jos, tot era mai bine să fii ascuns acolo decât să rişti să fii văzut într-un autobuz din Casablanca, autobuzele acelea mizerabile.
- Marhaba, binti!

Bine ai venit, fata mea - cea care le deschisese era Chadia, mama lui Zineb. Era scundă, cu o faţă rotundă ascunsă în spatele ochelarilor, şi purta un văl roz. O sărutase pe Sarah pe ambii obraji, înainte să exclame, în arabă, cu mâinile pe umerii ei: cât eşti de frumoasă! Apoi, cu un zâmbet larg, o apucase de braţ - Yallah, spusese - şi o condusese printr-un coridor întunecos, aşa cum duci o logodnică la ceremonie; pe un ton confidenţial, î

işoptea la ureche: când eşti aşa frumoasă, trebuie să fii foarte atentă, bine? Stai acasă, eşti cuminte şi o să găseşti un soţ bun, inch'Allah[13]. Sarah arunca priviri amuzate spre Zineb, care chicotea privind în spate. Cum ajunseră în cameră, simţi braţele durdulii ale Chadiei înconjurându-i umerii, ca între prietene vechi - e colega franţuzoaică a lui Zineb, spuse ea rar, o cheamă Sarah. Cele trei persoane aşezate ridicară ochii spre ea. Pe banchetele din lemn sculptat, între perne mari, roşii, cu ciucuri aurii, Amine, fratele lui Zineb, bunicul ei, care nu ştia să gătească, şi bunica ei, tot în viaţă, slăbită, cu gura căscată; la micul televizor din faţa lor, era un episod din Marimar, telenovela care rula în buclă la clubul de biliard, şi sunetul era atât de tare, încât Sarah n-o auzi la început pe bunică strigându- i: stai jos, fata mea, bătând cu mâna în banchetă. Când se aşeză, bătrâna doamnă îi luă braţul şi i-l ridică; eşti slabă, trebuie să mănânci. Pe masa joasă, făcută dintr-un imens platou rotund din alpaca, se aflau cuşcuş, o sticlă de lapte integral, curmale, chebakia[14] înecate în miere, şi nimeni nu se atingea de nimic.

- Aşteptăm ora, spuse mama lui Zineb, dar tu, dacă nu posteşti, serveşte-te.
- O să aştept împreună cu voi, răspunse Sarah.

La fel ca toţi cei din jur, întoarse privirea spre ecranul televizorului; Marimar alerga pe o plajă mexicană. Avea părul buclat şi pielea brună, la fel ca ea. Bunicul lui Zineb se agită; arăta cu degetul spre Sarah, apoi spre televizor, scoţând nişte sunete guturale, berbere. Este adevărat că semeni cu ea, spuse Zineb, iar mama ei aprobă. Trebuie că era un episod vechi, căci Marimar era încă în mizerie şi sărăcie şi nu avea pantofi în picioare. La clubul de biliard, aveau deja un episod în care se îmbogăţise datorită lui Gustavo, tatăl ei secret, multimiliardar.

- Brigitte Bardot!

Sarah tresări; bunica o cerceta cu ochi mijiţi, de parcă ar fi vrut să-i vadă sub piele. Repeta: Brigitte Bardot, Brigitte Bardot, bătând-o exaltată pe spate. Chadia şuieră: ce vorbeşti tâmpenii, mamă, Brigitte Bardot e blondă, şi bătrâna oftă iritată, proptindu-se mai bine în scaun. în faţa ei, Marimar se zbătea în mâinile unui bărbat - o văzuse furând morcovi dintr-o grădină şi,

în schimbul tăcerii, cerea un sărut. „Ce nemernic”, comentă Amine, uitându-se cât se făcuse ceasul, la pendula de pe perete; bogatul moştenitor, Sergio, venea deja s-o salveze pe Marimar din ghearele bărbatului. Şi gata iubirea; adevărata iubire, cea despre care ea nu-şi imaginase vreodată că ar exista. Se ivise din senin, fără s-o avertizeze pe Sarah de tunetul care va începe curând să răsune în tot trupul ei, până la unghiile de la picioare - era acolo, în spaţiul unei secunde: cea în care Marimar întâlni în sfârşit privirea lui Sergio, la sfârşitul încăierării. Atunci, totul se schimbă. Prin părul încurcat, plin de nisip, al acelei fete a străzilor, adia vântul, un vânt moale şi învăluitor, iar în jurul ochilor ei negri se auzeau violoncelul, orga, toate harpele din Mexic şi nici un ceas. Asta era iubirea adevărată, da. Atunci şi pentru totdeauna, Sarah ştiu că nu se putea iubi fără vânt, fără muzică, fără eroi şi fără pericol, decât dacă erai dincolo de ocean; că toţi cei din jurul ei care spuneau că se iubesc îşi imaginau doar.

Atunci răsună un mic sunet ascuţit; s-a făcut ora, strigă Chadia.

în timp ce toată lumea se năpustea asupra curmalelor, Sarah nu-şi luă ochii de la ecranul televizorului pe care se derulau numele din genericul de sfârşit - nume ca ale atâtor băieţi care îi făceau curte din decapotabilele lor. I se părură dintr-odată minusculi, iar privirile lor, atât de lipsite de forţă, şi se consideră jalnică pentru că se mulţumea cu iubiri neadevărate, fără cea mai slabă adiere de vânt, fără cel mai mic acord de violoncel. îşi promise să nu mai accepte nici măcar un milkshake din partea lor. Şi îşi ţinu promisiunea timp de două săptămâni, apoi i se făcu sete.„Cu voia

lui Allah" (în limba arabă în original) Prăjiturele marocane în

formă de floare, cu miere şi susan

A doua zi după ce se duseseră în La Notte, Sarah sună la Chirine la ora şaptesprezece şi cincisprezece minute, conform înţelegerii. E simplu, o să vezi: singura casă roşie din tot cartierul Anfa, spusese Chirine în ajun. Ciugulise din plăcinta ei cu ciuperci înainte de a adăuga, bine, normal, în Casa n-ai dreptul să-ţi vopseşti casa în roşu, dar pentru că mama ei era din Marrakech, i se părea prea trist albul, nu era obişnuită.

- Când vin poliţaii, le dă o cafea şi servitoarea face msemens[15] cu miere.

Zidurile erau de un roşu cărămiziu, ca cel al bucăţilor de aker fassi[16] pe care Sarah le şterpelea de la parfumeria Aicha când era mică - după ce ieşea, când îşi întâlnea imaginea într-o vitrină, înmuia vârful arătătorului în salivă şi îl trecea peste cochilia din pământ acoperită cu pigmenţi de mac. Degetul se făcea roşu, îl freca de buze, şi iată cum, dintr-odată, avea o gură de femeie, de culoarea sângelui, a florilor uscate, a meterezelor din Marrakech şi - afla acum - a uneia dintre cele mai frumoase case din Anfa Superior. în spatele uşii, Sarah auzea paşi grei care veneau să deschidă. La brutăria 17 Etaje, conveniseră ce aveau de făcut.

în ajun, în La Notte, Alain strigase: 17 Etaje. Era în picioare pe un scaun şi făcea mişcări ample cu braţele.

Pe ring, Sarah dansa încă împreună cu Badr; slow-urile se terminaseră, venise iar rândul cântecelor disco. îl ţine la distanţă pe Bard, cu piruete scurte, mişcări din umeri, paşi mici, mai iuţi decât stepul, obosindu-l destul cât să-i piară cheful să încerce

s-o sărute - obrajii lui Badr erau roşii ca focul în timp ce se chinuia din răsputeri să ţină ritmul, şi transpirase atât, încât prin cămaşa albă i se vedeau toate firele negre de pe piept. La semnalul lui Alain, se opri brusc

- .Mergem? o întrebă el, ştergându-şi fruntea cu braţul.
întorcând capul, Sarah văzu că Driss nu mai era pe banchetă. Nu era nici afară. Urcă în maşina lui Badr, privind din când în când pe geam, pândind zgomotul unui motor. în cinci minute, ajunseră în cartierul Bourgogne.
Pe faţada portocalie a brutăriei, erau desenate cu vopsea neagră literele cuvântului „etaje”, şi cu vopsea albă cifrele - se afla în faţa celui mai înalt imobil din Casa, un imobil de şaptesprezece etaje, după cum spunea şi numele lui. Până la şapte dimineaţa, găseai acolo nişte plăcinte cu aluatul scofâlcit, pizze cu măsline negre care îşi pierduseră măslinele negre, croasanţi cu brânză pe care nimeni nu-i alegea niciodată, şi care rămâneau acolo, îngălbeniţi de săptămâni, sub lumina vitrinei. După o ieşire în La Notte, cei înfometaţi îi terminau întotdeauna; cum nu erau scumpi, adesea întâlneai şi câţiva tipi cu ţoale murdare care ieşeau de la Bouss-Bouss, barul de alături. Mestecând agale foietajul, priveau cu invidie spre masa fetelor venite din La Notte - nici una nu fusese la Bouss-Bouss, căci fetele din centrul oraşului, ca Zineb, nu îndrăzneau să se ducă într-un club de noapte, de teamă să nu fie luate drept târfe. Afară, cerşetorii întindeau mâna de fiecare dată când cineva intra, când cineva ieşea, spunând: daţi-mi, vă rog, daţi-mi, vă rog - cu câteva săptămâni înainte, o femeie se agăţase de glezna lui Sarah, când intra cu Kamil. Lalla, te rog, implora ea. Sarah lăsase capul în jos şi o văzuse, aşezată turceşte pe trotuar, cu ochii alb-cenuşii - ca şi cum lacrimile le spălaseră culoarea. Domnul să te binecuvânteze, Lalla, te rog, Domnul să te aibă în pază, repeta frazele foarte repede, dintr-o suflare, şi o strângea şi mai tare de gleznă cu mâinile ei vineţii şi umflate. Sarah încremenise. Kamil, care intrase fără ea, se întorsese.
- Sarah?
Ridicase ochii spre el. Auzea încă rugăminţile care veneau de jos. Cât eşti de frumoasă, Lalla, spunea femeia.
- Dă-i un picior, o să te lase, îi spusese Kamil.
Sarah ştia că în mod normal aşa se proceda; sau, dacă nu, încercau să se elibereze politicos, ca să nu ajungă în iad, răspunzând rugăminţilor cu amin,

promiţând să se întoarcă. Dar ea nu se mişca din loc. îi venise brusc greaţă, acea greaţă obişnuită care o cuprindea când întâlnea ochii oamenilor de pe jos, cei care se târau pe pământ când o luau drept altcineva. Sarah nu avea chef să vomite când era cu bogătaşii din liceu, care o credeau la fel ca ei - dar ochii decoloraţi îţi aruncă drept în faţă toate culorile pe care le-ai furat. Kamil se întorsese câteva secunde mai târziu. îi întinsese femeii un croasant cu brânză.

în seara ceea, la 17 Etaje, după La Notte, Driss nu era acolo. Badr îi aduse lui Sarah pizza şi o cutie de suc Hawai, aşa cum ceruse, dar ei îi trebuiră câteva secunde ca să observe - nu avea ochi decât pentru uşa care, la fiecare mişcare, putea da la iveală un corp scund, cu ochi de cimbru, dar care nu izbutea cu nici o ocazie s-o facă.

- Nu mănânci? observă Chirine, aşezată în stânga ei.

înjur, Alain şi Badr o ascultau pe Laila, fata celui mai mare vânzător de conserve de ton din Maroc, povestind despre faptele şi gesturile lui Majid de mai devreme, în La Notte, încercând să descopere în ele unele semne de iubire - Majid lucra într-o bancă, părinţii lui n-aveau un sfanţ, însă, cum Laila avea deja treizeci şi patru de ani, se mulţumea şi cu un salariat.

- Poate că nu îndrăzneşte, spuse Alain.

Laila se enervă: dar, la dracu', se face un an de când încerc să-i dau de înţeles. Atunci, Sarah se întoarse dintr-odată spre Chirine:

- Sunt îndrăgostită de Driss.

Şi, brusc, îşi dădu seama ce are de făcut - trebuia să-l învăluie cu iubirea ei. Nu avea altă soluţie. Trebuia ca fiecare persoană din jurul lui să fie informată, să audă din gura tuturor Sarah, Sarah, ştii că Sarah te iubeşte? Trebuia să nu poată face un pas fără să simtă bătăile inimii îndrăgostite sub piciorul lui, fără ca aerul să devină fierbinte, violet, lipicios, irespirabil, ca faţa altora să fie faţa unei singure femei. Atunci n-o să aştepte un an; constrâns de întregul univers, va trebui să cedeze.

- Ce zici?

Chirine o puse să-şi repete de două ori confesiunea. Dar e formidabil, exclamă ea - Alain se întoarse spre ea, interzis - înainte de a şopti, plină de entuziasm: nu pot să cred, dacă ai şti

de când aştept asta, pentru că Driss, mă rog, îţi imaginezi, cu fetele nu e... Nu e... Mă rog, înţelegi ce vreau să spun, dar pe bune, e un băiat genial. N-o să regreţi. Apoi luă un aer grav, solemn; apucă un şervețel de hârtie şi începu să schiţeze dâre lucioase de ulei cu degetul, ca şi cum ar fi încercat să găsească ieşirea dintr-un labirint invizibil - era ocupată, explică ea, să pună la punct un plan pentru a-i aduce pe Driss şi Sarah împreună, fără ca alţii să fie de faţă. Din când în când, Sarah o întreba: poate am putea... Ştttt! o întrerupea Chirine. Lasă-mă să mă gândesc. Se scărpină în cap, muşcă încă o dată din plăcintă, se şterse la gură, privi în gol. în cele din urmă, îi veni o idee:
- E un lucru la care Driss nu zice niciodată nu, să ducă oamenii acasă. Chiar când e în întârziere, sau când asta îl obligă să facă un ocol, când cineva nu ştie cum să se întoarcă acasă, îl ia întotdeauna cu el pe motor.
A doua zi, la ora şaptesprezece, Driss trebuia să sune la casa roşie - venea să vadă motocicleta tatălui lui Chirine, pe care se gândea s-o cumpere. Se stabili ca Sarah să sune la cincisprezece minute după ora şaptesprezece şi să plece odată cu el; atunci, pe motorul lui, o va conduce acasă.
în faţa uşii roşii prin care se auzeau zgomote de paşi, se gândea la felul în care îşi va apăsa degetele pe pântecul lui rotund, cuprinzându-i bustul cu braţele, aşezată în spatele lui pe motorul huruind. La vântul care o va lovi peste faţă şi la părul ei negru care va zbura spre ochii de cimbru, împiedicându-i să vadă bine drumul; el va spune: nu văd drumul de părul tău, şi ea va râde: puţin îmi pasă de drum. Poate acel zgomot greu de pantofi mari, de dinainte cu o secundă ca mânerul să fie răsucit, erau ai lui, sau poate că erau ai grădinarului, şoferului, tatălui lui Chirine, iar ei, toţi, o vor duce la el, care era concentrat în garaj, încercând frâna roţii din spate. Sarah auzi broasca ţăcănind; îşi netezi puloverul, inspiră adânc. Uşa se deschise - era Chirine. Avea ochii roşii, încă plini de lacrimi.
- Ai întârziat, şopti ea, înainte de a-i întoarce spatele şi a traversa grădina.

Merse cu paşi iuţi, hohotind de câteva ori, şi Sarah o urmă, străduindu-se să admire curmalii, tufişurile, bazinele cu nuferi, scânteind între coloane; au traversat antreul care era gol, la fel ca încăperile de sub arcade. Pereţii erau tencuiţi cu tadelakt[17] brun-roşcat, luminos şi cald, ca interiorul moale al unui obraz, şi spaţiul, vast totuşi, i se păru brusc strâmt lui Sarah, poate îngustându-se tot mai mult pe măsură ce înaintau. Vedea lămpile puse pe jos, tablourile care prezentau piaţa din Marrakech, mesele late din lemn sculptat, covoarele berbere din lână; atunci, fu cât pe ce să dea peste o servitoare. Puţin mai lipsi ca biata femeie, cu şorţul desfăcut, trecând în viteză printre ea şi Chirine, să-şi piardă echilibrul. Servitoarea îşi continuă drumul, agitată, spre celălalt capăt al camerei, cu un flacon într-o mână şi cu un tampon de vată în cealaltă. Când ajunse la una dintre canapele, Sarah remarcă prezenţa unei femei care până atunci fusese perfect invizibilă - lungită aşa, în djellaba[18] ei bej, se pierdea în ţesătura din jurul ei. Servitoarea îmbiba vata în conţinutul flaconului, apoi i-o trecea pe faţă; la fiecare atingere, femeia gemea de durere.

- N-o lua în seamă, e mama, spuse Chirine, fără să se oprească din drum.

Urcară un rând de scări, apoi alt rând de scări, apoi înaintară câţiva paşi pe un coridor, până ajunseră într-o încăpere - soarele lumina cearşafurile roz, jucăriile de pluş, măsuţa de toaletă. Chirine traversă camera şi deschise uşile de sticlă ce dădeau spre o terasă. Cu o voce monotonă, cu ochii plecaţi, îi spuse că terasa avea vedere spre intrarea în garaj, că Driss era tot acolo, cu tatăl ei şi cu motorul şi că, astfel, Sarah îi putea pândi plecarea.

- Bine, răspunse Sarah, încercând să-i întâlnească privirea - zadarnic, însă. Atunci, supraveghez, adăugă ea.

Şi se duse să se aplece peste balustradă. De acolo se vedea aleea mărginită de tufişuri care ducea la garajul din cărămidă, unde erau parcate, în şir indian, vechiul Citroen al şoferului, un Audi negru şi ceea ce semăna cu un Mercedes - maşina era aproape îndesată în colţ, aşa că nu se putea observa steaua din metal de pe capotă. Şi chiar alături de berlină - trebuia să fie o Classe S -,

se zărea roata din spate a unei motociclete; pe Sarah o trecu un frison. Motorul huruia. Pneul vibra şi stopurile portocalii începură să clipească. Apoi totul se stinse; o secundă mai târziu, apăru o mână, care mângâie tandru apărătoarea de noroi.
Sarah auzi pălăvrăgind nişte voci îndepărtate; una dintre ele avea inflexiunea ascuţită pe care venise s-o caute.
- E acolo! exclamă, cu un râs nervos, întorcându-se spre Chirine, care nu răspunse.
Rămăsese cu spatele lipit de rama uşii mari de sticlă şi îşi privea picioarele.

- Eşti bine? o întrebă Sarah. Chirine ridică spre ea ochii roşii.
- Dacă vrea ca tata să n-o lovească, de ce se întoarce de la piaţă la ora patru după-amiaza?
Şi izbucni în plâns, îngropându-şi faţa în palme. în mod normal, Sarah nu se sinchisea de oamenii care plângeau; şi singurul lucru care o interesa în acea clipă era Driss, acolo, jos, la câţiva metri de ea. Şi mama ei plângea în faţa lui viouzabi, ca să capete farfurii pe gratis, şi chiar şi ea mai vărsa câte o lacrimă când poliţaii o vedeau şterpelind ceva de pe un raft - de fiecare dată, ochii umezi îi făceau să spună: haide, cară-te, treacă de la mine de data asta. De asemenea, dă bine să plângi din când în când în faţa unui băiat, fără un motiv anume, pur şi simplu ca să ai un aer fragil. Cu siguranţă, Chirine nu asta făcea. Dar începu să vorbească.
îi spuse că oricum nu mai putea să stea în casa aia, că avea să-şi ia un apartament singură, nemăritată, da, exact aşa, nemăritată, că o durea în cot de asta, şi că nu-i era frică, şi că dacă tatăl ei nu voia să-i cumpere unul, un apartament adică, avea să meargă la muncă, în fiecare zi, şi să-l facă de ruşine mergând la muncă aşa, în fiecare zi, iar toţi bătrânii aveau să spună: ce ruşine, Chirine munceşte, tatăl ei nu mai are un sfanţ, sau ce, şi că nu va mai îndrăzni să privească pe nimeni în ochi, că asta merita pentru scandalul lui.
Văzând-o pe Chirine deschizându-şi astfel inima în faţa ei, Sarah se trezi întoarsă în timp, când era mică şi încă vorbea cu oamenii.

în ziua de Crăciun petrecută la Cercul Prietenilor Francezi, juca şotron cu o fată blondă, în timp ce o doamnă cu cercei din perle venise să stea de vorbă cu ea. Care e mama ta? spusese ea, cu un zâmbet blând, şi Sarah, naivă, o arătase cu degetul pe mama ei, stând acolo, grasă, singură, lipită de perete, cu un pahar din plastic în mână. Nu văzuse scârba din privirea doamnei când aceasta o întreba dacă era adevărat că locuiesc departe, după gară, în Hay Mohammadi, lângă Carrières Centrales; dacă era adevărat că uneori bărbaţii veneau să doarmă la ea seara şi plecau noaptea. Atunci, inocentă, la fel ca Chirine, Sarah răspunsese că da, era adevărat, povestise despre Cannes, despre Joe grăsanul, despre călătoria cu vaporul până la Tanger, împreună cu Didier, despre magazinul care nu se materializase niciodată, despre bidonville-ul aflat de cealaltă parte a gardului, despre prietenii mamei sale. După ce ascultase răbdătoare, cu urechile ei împodobite de perle, doamna îi răspunsese: bine, foarte bine, mulţumesc, apoi o apucase de mână pe fetiţa blondă şi îi spusese: să mergem, Camille. Sarah ştiuse, cu toate că nu avea decât zece ani, că era din cauza cuvintelor, mereu, cuvintele erau de vină; că veneau mereu, ca nişte focuri de armă, să distrugă echilibrul şotronului; că ar fi trebuit să tacă. Se simţi ruşinată şi nu mai vorbi niciodată. La următoarele vizite la Cercul Prietenilor Francezi, nimeni nu mai voia să se joace cu ea; umbla vorba că era fiica unei curve.
Sarah se duse să se lipească cu spatele de Chirine.
- E un nemernic, taică-tău, spuse ea şi o luă de mână.
în Marimar, personajele se luau de mână când voiau să se consoleze unele pe altele. Chirine ridică din umeri, cu un suspin.
- Nu, aşa stau lucrurile. E bărbat.
Dintr-odată se auzi motorul demarând; Chirine se grăbi să-i arate drumul spre garaj.
Plăcinte marocane în straturi
Ruj berber, produs de machiaj tradiţional marocan
Var ars, aplicat printr-o tehnică specială, specific marocană, pentru a căpăta un anumit luciu şi a fi rezistent la apă
Veşmânt tipic maghrebian, asemănător cu o robă, purtat atât de femei, cât şi de bărbaţiAbia păşi cu vârful baschetului în iarba

grădinii, că şi auzi zgomotul. Garajul era în dreapta, ceva mai departe, după alte scări cărămizii, ce dădeau spre o rampă în capătul căreia Sarah avea să vadă o grămadă de unelte, câteva pneuri unele peste altele, Mercedesul şi, poate, pe Driss stând pe motorul lui. Spune-i că eu te-am trimis, o sfătuise Chirine, că eram împreună acolo, sus, şi că trebuie să te însoţească până acasă. Dar era prea târziu; motorul se ambala, acolo, pe rampă - Driss pleca. Trebuia să alerge, foarte repede, mai repede decât o motocicletă, iar la asta Sarah se pricepea, căci trebuia să scape de băieţii de pe stradă, de paznici, de poliţai şi de supraveghetorii din timpul orele de detenţie, la şcoală. Acum, ea era supraveghetoarea, poliţaiul care îi împiedica pe cei răi să fugă, şi asta era ceva nou. Dar n-avea nici o îndoială că va reuşi. La urma urmei, tocmai asta făcea acum: fugea după el.

în loc să se îndrepte spre garajul de unde el pleca, se îndreptă spre poarta de la intrare, care dădea în stradă, se năpusti pe ea fără s-o mai închidă la loc, se grăbi spre trotuar. El era acolo, deja la cinci metri de intrarea în garaj, cu spatele încovoiat şi părul de culoarea cenuşii, îndepărtându-se în trombă şi dispărând în intersecţie. Sarah o rupse la fugă. Şi când tocurile începură, unul după altul, să lovească asfaltul, când respiraţia i se acceleră, când palmierii şi vilele rămaseră în urmă pe măsură ce înainta, brusc se

simţi cuprinsă de îngrijorarea justificată că poate n-avea cum să-l mai ajungă, că nu poţi prinde o motocicletă din mers când ai pierdut-o deja din vedere, că era prea departe, că motocicleta era prea scumpă şi că el nu-şi va dori niciodată o sărăntoacă, aşa ca ea. Dacă ajung la intersecţie şi nu-l văd nicăieri, mă opresc, mă dau bătută, gândea ea, la doar câţiva metri de intersecţia unde el se făcuse nevăzut. Nu avu timp s-o facă. Alerga încă în momentul când el reapăru brusc, aproape zburând în intersecţie, ca să întoarcă. O lua pe sensul opus; acum, el era cel care se grăbea spre ea

.Fu cât pe ce să primească motocicleta în plină figură - frână exact la timp. Sarah se răsucise atât de violent spre dreapta, încât căzuse, cu faţa între mâini.

- Eşti bine? Eşti bine?

Driss se ghemui lângă ea şi o scutură de umăr - îmi pare rău, futu-i, îmi pare rău. Vorbea fără oprire, nu te-am văzut, nu mă aşteptam, nu credeam că, mergeam, pur şi simplu, rulam. Nu-l auzise niciodată rostind atâtea cuvinte dintr-odată. Ea se ridică încet, sprijinindu-se de asfalt cu genunchii juliţi şi gemând uşor, chiar dacă n-o durea. Odată aşezată pe vine, îi întinse mâna înroşită, puţin zdrelită, şi el o luă fără ezitare, ca s-o ajute să se ridice. Nu avea nevoie de ajutor, dar, în sfârşit, simţea pielea lui moale pe palma ei aspră şi sângerândă, ca o informaţie nouă pe care o dezvăluia despre el şi pe care ea punea stăpânire, lacomă - pielea mâinii lui Driss era moale - şi, ridicându-se, strânse între degete acea piele, şi fu ca o strângere de mână care pecetluia legământul lor şi finaliza viitorul lor acord; strângerea de mână care spunea: târg încheiat.

- E în regulă, n-am nimic, spuse ea, scuturându-şi praful de pe blugi.

- Eşti sigură? Nu ştiam, nu mă gândeam că o să fii acolo să alergi... Eram la Chirine, eu...

- Mă duci până acasă? îl întrerupse Sarah.

El o privi, palid, cu gura căscată, cu sprâncenele încruntate, ca şi cum ar fi încercat să descifreze o frază într-o limbă străină. Apoi tresări, revenindu-şi în fire.

- Da, da, bineînţeles. Urcă.

Străbătură Anfa, apoi cartierul Ain Diab, cu locuinţele lui la doi paşi de mare, cu barurile ascunse în spatele unor terenuri în paragină, cu parcul de distracţii Sindibad, amenajat chiar lângă un câmp de floarea-soarelui - la marginea drumului, figurina uriaşă a unui personaj de desene animate, un băiat zâmbind, cu un turban pe cap, cu o pasăre pe umăr, indicând intrarea în parc. încă de departe, puteai vedea roata cea mare care se bloca uneori, dar şi pe vânzătorii de jabane[19] în faţa intrării, plimbându-se cu tija lor mare înfăşurată în pasta de nuga albă, lipicioasă, sub plasticul care o apăra de muşte. La cerere, tăiau bucăţi cu un

cutter şi spuneau, cu zâmbetul lor ştirb: doi dirhami. Sarah nu văzuse niciodată un vânzător de jabane care să nu fie ştirb. Nimeni nu părea să tragă concluzia că jabane era problema, şi continuau să cumpere bucăţi de nuga la doi dirhami imediat cum zăreau tija din lemn în mijlocul unei străzi. La poarta parcului Sindibad, era mereu puzderie de lume, femeile purtând văl, cu câte doi puşti în braţe, se lăsau depăşite de băieţii din bidonville-uri care încercau să se strecoare printre bare înainte de a fi prinşi de paznici, loviturile lor de picioare, ţipetele lor - căraţi-vă, nenorociţilor, chem poliţia, vă trimit la închisoare; copiii de la şcoala publică năvăleau peste vânzătorii de jabane, care tăiau într-o veselie cu cutterul, gata să-şi găurească un ochi, în timp ce amantele lor alergau după ei, urlând prenumele unele după altele, Jawad, Tarik, Othmane, Nabil, Meriem. înjur, cerul era deja de un albastru regal, în aer plutea fumul de la standurile de frigărui, mirosul de iod, căci marea era aproape, maşinile claxonau, îngrămădite printre cerşetori, şi, deasupra tuturor, se înălţa chemarea la moschee.

- O ţinem drept înainte? strigă Driss, întorcând puţin capul spre ea.

Ea îi arăta drumul de zece minute bune, şi el încă nu-şi dăduse seama că îl făcea să se învârtă în cerc.

- La stânga! strigă ea.

Când încetinea între două maşini blocate sau când aştepta la semafor, Sarah îşi apropia nasul de gâtul lui şi îi adulmeca parfumul - era un Giorgio Armâni pe care toată lumea îl cumpăra de la parfumeria Aîcha, acelaşi cu al lui Kamil şi al celorlalţi băieţi din clasa ei. Simţise de mii de ori mirosul acela de proaspăt, de apă sărată, de mandarină; de la început, îşi spuse ea, de ani de zile, aroma pe care o simţea era cea a lui Driss.

- Opreşte aici, spuse ea.

Ajunsese chiar în faţa mării, în partea cea mai liniştită de pe Corniche, nu departe de moschee. Driss opri motorul; privea valurile spărgându-se de nisipul cenuşiu, sacii din plastic care zburau cu porumbeii şi sticlele goale de apă care se rostogoleau printre scoici.

- Locuieşti în zonă? întrebă el.

în zonă nu era nimic, doar drumul, marea, moscheea şi un centru de chirurgie estetică intitulat Centru de Chirurgie Estetică.
- Îhî, răspunse ea, coborând de pe motocicletă. Locuiesc în Atlantic.
El se întoarse spre ea, rămânând perplex timp de câteva secunde. Apoi zâmbi.
- Nu contează.
Expresia feţei i se destinsese; frunzele de cimbru ale lui Loubna fremătau deasupra nasului. Continua să ţină bine de ghidon.
- Vii cu mine la Americano? îl întrebă Sarah.
Fără să aştepte răspunsul, întoarse spatele mării şi traversă strada. Auzi motorul stingându-se, apoi paşi mărunţi grăbindu-se în urma ei.Diverse sortimente de nuga, vândute de pe o tijă înaltă şi groasă
Chiar în spatele centrului de chirurgie estetică, trebuia să faci prima la stânga, apoi următoarea la dreapta. Dădeai atunci de o stradă pustie, îngustă şi fără copaci, pe care nu se afla nimic altceva decât un teren viran unde veneau să stea băieţii; drept înainte, era Americano. Mirosul de friptură se răspândea la trei străzi distanţă. Oamenii îşi aşteptau rândul în faţa celor doi chouay, doi bărboşi care luau comenzile şi făceau, rând pe rând, cu o frigare în mână, sendvişuri cu kefta[20], frigărui cu pâinici, cartofi prăjiţi sau farfurii cu cârnaţi. în faţa firmei erau trei mese din plastic roşu, cu sigla Coca-Cola, dar toată lumea prefera să mănânce stând pe terenul din faţă. Cu brichetele se luminau şi îşi aprindeau jointurile, îşi aruncau în faţă şerveţele murdare, rostogoleau dozele de suc golite, pe pământul uscat; uneori, totul se termina cu o bătaie sau chiar cu o partidă de fotbal. Kamil venea şi el din când în când să mănânce un sendviş aici, noaptea - spunea că nu era rea deloc carnea şi că îi făcea plăcere să se amestece un pic cu oamenii simpli din ţara lui. Lua întotdeauna sendviş kefta cu muştar; se întorcea să-l mănânce la el în maşină, cu portierele încuiate.
Sarah trecu în faţa tuturor, cu Driss în urma ei. De cele mai multe ori, oamenii de la coadă nu îndrăzneau să se revolte când cineva le-o lua înainte; pesemne că era fata cuiva important. împreună cu Kamil, funcţiona şi mai bine. De câteva ori când urlaseră la ea,

ea ţipase şi mai tare - o să vezi tu când i-oi spune lui taică-miu, tâmpitule -, şi ei tăcuseră.
- Tu ce vrei? întrebă ea când ajunse în dreptul unuia dintre cei doi bărboşi.
în faţa lui erau nişte ligheane cu roşii, tăiate rondele, salată verde, ceapă roşie şi pătrunjel; în spate, carnea de pe grătar scotea fum şi celălalt chouay trântea cartofii în cazane cu ulei clocotit.

Driss ţinea braţele încrucişate; privea înjur

- .Nimic, răspunse el.
Ea îşi comandă un sendviş cârnaţi, cartofi prăjiţi, ketchup şi maioneză, pe care îl primi după un minut, înfăşurat în hârtie albă. în pâine, cartofii prăjiţi erau moi şi pufoşi, scăldaţi în sos, aşa cum îi plăcea ei. Zece dirhami, spuse chouay. Atunci, Sarah băgă mâna liberă în buzunarul din spate al blugilor. Se pregătea să scotocească - buzunarul era gol -, când Driss protestă:
- Nu, nu. Nu trebuie să plăteşti tu.
Scoase grăbit din portofel o bancnotă de douăzeci şi o trase pe Sarah deoparte, lângă mese.
*
Cum mesele erau ocupate şi Driss privea cu groază la oamenii de pe teren, Sarah îşi mâncă sendvişul în picioare, în faţa lui, cu fumul de la frigărui venind în valuri din partea stângă. Muşcă lacomă din pâine, apucând şi puţină hârtie albă între dinţi, înainte de a se strâmba şi a o lua de pe limbă cu dosul mâinii. Sosul îi curgea pe bărbie. Poate vrei să mănânci acasă, nu aici? spuse Driss între două momente de linişte, şi Sarah răspunse cu gura plină - nu, stăm bine aici. Când termină, mototoli ambalajul, îl aruncă pe jos, se şterse la gură şi îl privi pe Driss în ochi.
- Poţi să mă săruţi, dacă vrei.
Faţa lui Driss îngheţă din nou. Chiar şi genele încetaseră să mai bată, până şi cimbrul, în interiorul irisului, încremenise, ca şi cum vântul de pe colinele unde creştea ar fi încetat brusc să bată; ca şi cum sosul tocanei tajine nu ar mai fi clocotit şi, fără freamătul bulbucilor, crenguţele de cimbru ar fi încremenit printre bucăţile de carne. Avea privirea goală. Sarah ar fi jurat că pe nasul coroiat nu mai ieşea pic de aer, şi nici dintre buzele-i împietrite, strânse una de alta. Era ca faţa unui mort. în cele din urmă, totul prinse viaţă când, fără avertisment, îşi drese glasul.
- Nu ştiu, murmură el. Eu niciodată.

Chirine îi mărturisise, la 17 Etaje: nu cred că până acum a sărutat vreo fată. Povestise cum, încă din adolescenţă, la petreceri, stătuse întotdeauna acolo, singur, jucând cărţi, în timp ce alţii trăgeau din narghilea. Chiar orbit de valurile de fum cu gust de măr, continua să joace cărţi. în timpul unui weekend la Marrakech, cu doi ani înainte, Badr şi Alain îşi împărţiseră târfele în camera de hotel, şi Driss îşi petrecea zilele cu Chirine pe şezlongurile de la piscină, cu un sirop de mentă în mână, în timp ce, cu cealaltă, o învăţa regulile jocului de rummy.
- Atunci, n-ai decât să închizi ochii, o să te sărut eu, spuse Sarah.
Chipul lui Driss încremeni din nou. Era uimitor să-l vezi paralizând aşa la fiecare şoc; dar acest drept de viaţă şi de moarte asupra lui o încânta pe Sarah, deţinătoare acum a unei puteri noi, când întreaga ei personalitate - cea de femeie şi de săracă - o condamnase dintotdeauna să fie dominată.
Driss reveni la viaţă; închise ochii. Buzele îi tremurau, ca şi cum şi-ar fi stăpânit lacrimile care, într-o clipă, aveau să-i ţâşnească dintre pleoape, să i se reverse pe obraji, pe gât, pe picioarele scurte, pe trotuar. Trebuia făcut ceva ca întreaga stradă să se inunde; Sarah se apropie. Nu era cu mult mai înalt decât ea, aşa că nu avea nevoie nici să întindă gâtul, nici să se ridice pe vârfuri - era destul să facă un pas şi să ridice capul. O făcu - şi îşi lipi buzele de gura lui încă tremurândă. Pentru început, rămase aşa, inspirând răbdătoare efluviile de săpun negru, de ulei de argan, de parfum Giorgio Armâni şi de clor; aceea era într-adevăr pielea unui om bogat. Apoi doar mişcă buzele, adăugând salivă, şi simţi pieptul lui Driss încordându-se de panică, în timp ce gura i se strânse, baricadată în faţa intrusului. Fu nevoită să folosească forţa. Limba i se strecură înăuntru, forţând trecerea, dând bătălia cu dinţii, şi, odată ajunsă, ocupă întreaga cavitate, palatul, pereţii obrajilor, gingiile, fiecare molar. Acum era în largul ei. Şi pe

măsură ce ofensiva se calma, maxilarul din faţă se relaxa şi limba lui reuşea să cucerească fiecare milimetru din mucoasa ei, ea gândea: nu contează saliva, bruscheţea asta, gâtul meu aproape sufocat, pentru că saliva, bruscheţea, gâtul sufocat, toate sunt legate de el, cel mai bogat om din Casa, poate la fel de bogat ca regele.

- Certificatul de căsătorie.

O lanternă se fixase pe ei. Lumina era atât de orbitoare, încât fură nevoiţi să se despartă ca să-şi acopere ochii; printre degete, Sarah distinse silueta unui poliţai în uniformă, cu o caschetă albastru cu alb pe cap şi cu maioneză pe mustaţă. în mâna liberă, ţinea o farfurie cu cârnaţi.

- Certificatul de căsătorie, sau direct la post.

în spatele lor, tipii de la mesele cu sigla Coca-Cola, rânjeau, cu pătrunjelul printre dinţi.

- Uşor, uşor, spuse Driss, dând din mână ca să alunge lumina.

Rostise cuvintele în arabă aproape instantaneu, ca şi cum le-ar fi citit într- un ghid de călătorie, la capitolul „Cum reacţionezi când ai de-a face cu poliţia”.

- Aşteaptă-mă aici, îi spuse lui Sarah, luându-l pe poliţai deoparte.

înjur, era miros de frigărui, erau băieţii de la mesele cu sigla Coca-Cola care fluierau: ce frumoasă eşti, micuţo, era zgomotul de pe terenul din faţă unde răsunau cântecele clubului de fotbal Raja; era vântul răcoros de ianuarie, ţăcănitul dozelor de suc care se ciocneau unele de altele, înjurăturile, scuipaţii; era şi Driss acolo, mai într-o parte. îl vedea uriaş pe picioarele lui scurte, cu o mână calmă pe umărul poliţaiului, cu cealaltă scotocind în buzunar ca să-i strecoare o bancnotă de o sută, spunând câteva glume cu subînţeles, făcând din când în când cu ochiul; şi poliţaiul din faţa lui zâmbea, apuca bancnota, îi dădea lui Driss o palmă pe spate, haide, ia un cârnat, Sidi, plăcere mea. Driss, uriaşul în mijlocul săracilor, Driss, uriaşul pe care ea tocmai îl

sărutase, gândea Sarah; cu banii lui, nu vor mai exista niciodată poliţai, nici lege - ei doi vor fi legea.

1

Amestec tradiţional marocan, pe bază de carne tocată de miel sau vită, cu mirodeniiLa fiecare început de februarie, aşteptai ploaia, şi nu ploua. Atunci, la chemarea regelui, credincioşii începeau să se roage. îi vedeam ziua la televizor, şefii de întreprinderi în genunchi pe caldarâm, îndreptaţi spre Mecca, alături de şoferi şi de paznicii maşinilor, sau rabinii, în picioare, cu umerii acoperiţi de un talith[21] în sinagogi, şi cerşetorii de la cimitirul evreiesc, cu kippah[22] pe cap, spunând rugăciuni printre morminte - prezentatoarea anunţa în arabă: comunităţile se adună pentru ploaie. Şi, în fiecare an, la jumătatea lui martie, până la urmă ploua, şi în fiecare an era un miracol. Regele ţinea un discurs despre Dumnezeu şi frăţia între popoare, nu contau numele, religia, banii, statutul social - în Maroc, oamenii mergeau mână în mână, spunea el. în bidonville, puştii uzi ţopăiau prin băltoace, lăsau capul pe spate şi înghiţeau picăturile de ploaie, şi, în sufrageria lui Sarah, mama lui Abdellah plângea în faţa micului televizor. „Mână în mână”, repeta ea.

La jumătatea lui martie 1994, ca în toţi anii după rugăciuni, plouă. Pe plaja 56, picăturile împrăştiau pete de umbră pe nisip, iar plaja semăna astfel cu imprimeul blănurilor de leopard ale mamelor care se adunau în faţa creşelor particulare din cartierul Triangle d'Or, numai că acolo săracii jucau fotbal pe el. Nimeni nu făcea baie pe vremea asta, în afară de nebuni. în seara aceea, la căderea nopţii, toţi tipii care încă îşi pierdeau timpul pe acolo urcau unul câte unul până în stradă, cam fără suflu, cu feţele ude şi pantalonii de trening plini de nisip, stropind cu bascheţii lor pe toată lumea.

- Nenorocitule, strigă Yaya după ce încasase nişte nisip în plină faţă.

Mai întâi îşi şterse ochii cu degetele, apoi cu un capăt de prosop pe care stătuse.

Futu-i, sunt plin, spuse el, ridicându-se.îi dădu jointul lui Sarah şi plecă să se clătească în mare.
Ea îi povestise totul despre Driss: sărutul în faţă la Americano, cu o lună şi jumătate în urmă, şi săptămânile care urmaseră. Şi apoi Yaya îi pusese această întrebare: şi nu te deranjează? Ea ridicase din umeri - nu, nu mă deranjează. în ultimele şase săptămâni, Sarah auzise adesea întrebarea şoptită în spatele ei - n-o deranjează, un tip ca ăsta? în La Notte, Badr şi Alain, văzând-o agăţată de gâtul lui Driss pe banchetă, îşi aruncau priviri uluite. La fel şi fetele de la liceu care, sărutându-şi cu toată gura partenerul de slow, nu scăpau din priviri noul cuplu înlănţuit. Femeile măritate, picior peste picior, cu un pahar în mână, spuneau cu înţelepciune - bineînţeles, e pentru bani -, înainte de a adăuga cu un aer absent, cu ochii fixaţi pe spatele catifelat al lui Sarah, lăsat la vedere de rochia ei cea nouă: şi totuşi, n-o deranjează? Poate că, alături de frumuseţea ei, urâţenia lui Driss era şi mai evidentă, dominând acum spaţiul; poate că acum, împodobit cu o femeiuşcă agăţată mereu de braţul lui, tăcerile motociclistului, bâlbâielile lui, aerul speriat, mişcările bruşte atrăgeau şi mai puternic atenţia fiecărui martor. Dar, nu - asta n-o deranja. Când îi spusese asta lui Yaya, el răspunsese: totuşi, banii lui nu-s de ajuns. Ea n-avusese timp să răspundă, căci, imediat, Yaya încasase nisipul şi plecase să-şi clătească ochii în apă. De pe prosopul ei, Sarah îl observa stropindu-şi faţa, ghemuit în faţa spumei şi mormăind: drace, ce rece e.
în mare îşi pierduse Yaya fratele. Sarah ştia pentru că el îi povestise cu o oră mai devreme, pe Corniche, când ea îi propusese să se ducă să vadă cum ploua pe plajă - e ciudată marea, nu-mi place prea mult, pentru că acolo şi- a găsit frate-miu sfârşitul. Spunea aşa: a venit moartea cum a venit ploaia, ivită după coama unui val, într-un loc anume, dincolo de care nu mai avea putere. Nu exista alt mod de a vorbi despre moartea asta,

pentru că nu era adevărat. în realitate, fratele lui fusese doborât pe şosea, în Aîn Diab, la ora şase dimineaţa, de un Bentley care rula cu două sute de kilometri la oră. Un băiat din familia Benchekroun[23], blestema Yaya; eu eram mic, încă nu faceam bani. Atunci, mama a acceptat cele treizeci de mii de dirhami din partea familiei, ca să nu depună plângere. La înmormântare, i-a povestit imamului că fiul ei murise înecat.
Când Yaya se întoarse să se aşeze lângă Sarah pe prosop, cu faţa şiroind şi ochii roşii de sare, îşi luă înapoi jointul şi adăugă că acolo, în apă, îşi amintise cum, în urmă cu câteva luni, o bandă de imbecili nu-l plătiseră pentru o marfa foarte bună, iar unul dintre tipi era tot un Benchekroun. Nu era aceeaşi familie, dar ăsta avea un unchi care îl cunoştea pe rege, aşa că Yaya nu putuse să facă nimic. Altfel, i-aş fi distrus, spuse el, nu mă lăsam făcut de legea bogaţilor.
Sarah voise să-i spună în acel moment - nu, nu i-ai fi distrus, şi da, legea va fi mereu făcută pentru bogaţi. De asta erau de-ajuns banii lui Driss; de asta n-o deranja. Aşezată pe nisipul înţesat de mucuri de ţigară, în răpăitul ploii, printre ţipetele pescăruşilor, sunetul claxoanelor de pe bulevard şi insultele aruncate de jucătorii de fotbal, lui Sarah i-ar fi plăcut să-i povestească lui Yaya ce văzuse în casa lui Driss. Dincolo de vegetaţia din grădină, de sala de baie din marmură, de ferestrele mari de unde se vedea întregul oraş, de piscină, era ceva ce Yaya nici măcar nu-şi putea imagina: liniştea. Acea linişte făcea de zece ori, de o sută de ori mai mult decât urâţenia lui - era liniştea eternă pe care nimic nu putea s-o tulbure, în afară, poate, de zgomotul ritmic, îndepărtat al foarfecii de grădină; nimic, nici un Bentley care să spulbere vreun puşti de pe străzi, nici o datorie de plătit, nici poliţia. Atât timp cât portofelul lui Driss va avea bancnote, acele bancnote inepuizabile ale unuia bogat ca regele, atunci la el acasă, la ea acasă, va fi mereu linişte: gata cu nedreptatea, cu dominaţia, cu

violenţa; liniştea unei case în care ai toate drepturile. Dar Sarah nu îi spuse asta. în schimb, luă o piatră din nisip.

- N-ai decât să distrugi oceanul atunci, zise şi o aruncă în Atlantic.

Yaya râse. Luă şi el o piatră mai mare şi făcu acelaşi lucru, adunând în gestul lui toată furia pe care ar fi avut-o dacă i-ar fi putut distruge cu adevărat pe acei ticăloşi de Benchekroun. Normal, gândea Sarah. Ea în curând va avea liniştea, dar pentru el violenţa nu se va sfârşi nicicând.

- Eşti mulţumită, micuţo, ai obţinut ce voiai de la Driss, spuse Yaya câteva minute mai târziu.

Ploaia nu încetase, se făcea noapte adâncă şi Yaya era la a zecea piatră, siguranţă nu înţelegea. Bineînţeles că nu, nu obţinuse ce voia; acum, rămânea să-l ia de bărbat.Eşarfa de rugăciune, în tradiţia ebraică

Acoperământ de cap, asemănător cu o tichie, purtat de bărbaţii evrei din comunităţile ortodoxe

Numele uneia dintre cele mai importante familii marocane din fosta parte veche a oraşului Fes, considerată ca făcând parte din elita ţări

iChiar după sărut, când Driss încă glumea cu poliţaiul, Sarah o tulise. Nu ca o hoaţă după ce şterpelise aker fassi de la parfumeria Aîcha - nu trebuia ca el să ştie -, ci ca o doamnă, cea mai şic din tot standul cu frigărui şi de pe terenul viran din faţă, chiar dacă puloverul ei era plin de ketchup. Mersese spre ei agale, distinsă, ca o regină, cu paşi arcuiţi, somptuoşi; pe trotuar, zbura, într-un zbor cu totul nou, legal şi aerian, zborul celor care nu trebuie să fugă, nici ca să scape de oameni, nici ca să fugă

după ei. Aşa va merge spre el în ziua nunţii lor, cu un buchet de trandafiri albi în mână, cu un roi de copii ţinându-i trena; aşa va merge toată viaţa de acum încolo. Poliţaiul o privise, cu gura căscată:
- Ea ce vrea?
Ea anunţă: trebuie să plec. Driss, cu faţa din nou încremenită câteva secunde, începu să tremure; răsuflarea îi devenise sacadată şi buzele îi zvâcneau la intervale egale când încerca să scoată un sunet. Poliţaiul îi puse farfuria sub nas.
- Haide, ia un cârnat, să te calmezi.
în acel moment, dintr-o suflare, Sarah îşi înşiră motivele: era deja ora şapte, tatăl ei o aştepta furios în prag - faza cu tatăl funcţiona întotdeauna. Trebuia să se întoarcă singură şi asta de îndată. în timp ce vorbea, ochii lui Driss se adumbriră, şi sprâncenele i se arcuiră ca două virgule spre fruntea încreţită, cu un aer de îngrozitoare nelinişte.
- Poţi să-mi dai nişte bani de taxi, dacă vrei.

Strângând mâna pe bancnota de douăzeci de dirhami, Sarah îi dădu pe obraz o sărutare fugară

.- Ee, alo! strigă poliţaiul, cu gura plină.
Şi ea plecă în fugă. îl sună două zile mai târziu. Când Kamil veni s-o ia de la liceu, o conduse până acasă la Chirine, la care se ducea să-i ceară numărul lui Driss. Gata, v-aţi sărutat, spuse ea ţopăind în mijlocul antreului, şi o zbughi fuga la etaj ca să-şi caute agenda - era albastră, plastifiată, plin de stickere în formă de flori şi de note muzicale. în timp ce Sarah răsfoia carnetul, aşezată pe bancheta din sufrageria unde, cu o zi înainte, nu o observase pe mama lui Chirine, în djelllaba ei bej, Chirine era în picioare pe coridorul de la intrare - acolo se afla telefonul. Forma unul după altul numerele şi, după un timp, spuse:
- Sunt Chirine, ghici ce.
Şi anunţa vestea - Sarah iese cu Driss. Ba da, îţi jur, trebuia să adauge de fiecare dată.
Notându-şi cifrele pe dosul palmei, Sarah îşi imagina că, fiind măritată cu Driss, sufrageria asta ar fi a ei. Totul - perdelele din tafta, bancheta bej, masa joasă din sticlă, barul din lemn masiv - toate erau ale ei; se instalase acolo, între două ture de piscină, ca să scrie o notă obişnuită pentru personal. Şi în sucul de portocale pe care servitoarea lui Chirine tocmai îl adusese, simţi gustul de coniac de calitate superioară pe care îl va sorbi dintr-un pahar de cristal, pentru relaxare, având un diamant pe inelar. Părăsi casa roşie salutând-o în treacăt pe Chirine, care îi răspunse cu un semn scurt din cap, cu receptorul încă la ureche. Afară, Kamil aştepta. O lăsă la telebuticul[24] din bulevardul Zerktouni.
Dar poţi să telefonezi de la mine, spunea el, n-am treabă cu factura. Era foarte mândru că făcuse rost de la Maroc-Telecom de un bilet ca să-şi aleagă cele şase cifre pentru numărul lui: 007007, ca James Bond, te-ai prins? Dar Sarah refuză, nu vreau să merg la tine, vreau să telefonez de la telebutic, asta e. Ştia ea bine că preţul unui apel de la Kamil va fi să-şi scoată blugii, pentru că s-ar afla chiar acolo, lângă pat, şi să-şi scoată blugii era un preţ pentru orice, chiar şi pentru blugi; dar, de-acum, îi era fidelă lui Driss. Kamil îi dădu totuşi bani pentru apel, bomboane Tofita şi un pachet de ţigări Marquise.
Vitrina telebuticului era obturată de un morman de butelii cu gaz, îngrămădite unele peste altele; un tip le lua în spate una câte una

şi le urca pe o motoretă, care făcea drumuri dus-întors. Era doar în tricou, deşi vântul sufla tare - unii spuneau că, în curând, va veni ploaia, cu toate că regele nici măcar nu poruncise încă să înceapă rugăciunile. în spatele buteliilor, se putea citi cu litere albe, pe un fond albastru: „BALABAAK SERVICE - JURNALE - TELEFONIE - PRODUSE LACTATE - FRUCTE ŞI LEGUME”. Chiar dedesubt, jaluzeaua roşie era imprimată cu cinci sigle ale mărcii de brânză topită La Vache qui rit. Sarah trecu de vitrina cu băuturi aflată în stânga, şi de mingiile de fotbal în saci din plasă, agăţaţi de tocul uşii. Nici nu se uită la chipsurile îngrămădite până în tavan - deşi nu-i venea uşor - şi la teancul de reviste franţuzeşti care, de data asta, datau doar din luna noiembrie, ceea ce nu era chiar atât de rău. Imediat cum interesul ei pentru pizza de la Campus, sucul de la Jus Ziraoui şi taxiuri era satisfacut, presa de scandal devenea primul lucru pe care Sarah se gândea să-l ceară băieţilor; citea interviurile cântăreţelor până le învăţa pe dinafară şi le repeta frazele ca pe nişte refrene, în timp ce mergea două ore de acasă de la ea până la liceu; era aproape la fel de plăcut ca şi cum ar avea walkmanul pe care Kamil i-l promisese, dar pe care nu i-l cumpărase niciodată. Tremura când pe terenul de gimnastică surprindea conversaţiile fetelor care îşi permiteau să plătească pentru canalele franţuzeşti piratate. Afla atunci ştirile senzaţionale cu săptămâni întregi înainte de a le putea citi în următoarea revistă, şi când o deschidea, în sfârşit, aşezată pe gardul bidonville-ului, fiecare informaţie citită şi ştiută deja era o victorie personală, ca şi cum spiritul ei ar fi influenţat conţinutul paginilor - ea controla lumea. Dar de data asta, la Balabaak Service, Sarah nu vedea nimic altceva decât cabina telefonică aflată în spate de tot. Geamurile erau atât de murdare, că abia dacă vedeai telefonul gri fixat în cabină. Cum intră, strecură o monedă de un dirham în fanta specială, ca să vină tonul. Formă cele şase cifre scrise cu pixul pe dosul palmei.

-Alo.

La început, se auzi un anumit „alo”. La auzul lui, Sarah ştiu că era cel potrivit. Era un „alo” rostit în arabă, intonaţia silabei finale nu era cea
ascendentă, a întrebării politicoase franţuzeşti. Cuvântul era dur, lansat ca o insultă - ca un lătrat care voia să zică: sunt aici, şi eu, ca să vă scot din sărite. Când Sarah ceru să vorbească cu Driss, nu primi nici un răspuns - auzi pur şi simplu zgomotul receptorului lăsat, şi apoi un strigăt - telefonul! Urmă o mişcare, un scaun care se mută, paşi pe scări, cineva care strănută, şi, brusc, pe neaşteptate, un nou „alo”; Sarah crezu că leşină. Dar nu era Driss. Era o voce agitată de fetiţă care spunea: Hamza? Tu eşti? Sarah ceru încă o dată cu Driss, şi încă o dată, apoi auzi un zgomot. Micul contor al telefonului ţăcănea; curând va trebui să pună din nou un dirham, în fine, după un fâsâit şi o tuse scurtă, auzi vocea lui Driss.
-Alo?
Intonaţie ascendentă.
în mijlocul cabinei, receptorul lipicios alunecă între mâinile lui Sarah când spuse: eu sunt, Sarah. Driss nu zicea nimic. între ei, pentru multe secunde, nu mai rămase decât bâzâitul metalic al legăturii telefonice. Atunci, Sarah prinse curaj şi-l întrebă: ieşim împreună acum? El îi răspunse: da, bine. Ea îi propuse să se întâlnească acasă la el şi, după o tăcere, Driss acceptă. în telebutic, Sarah cumpără bomboane Marquise, apoi i se alătură lui Kamil în decapotabilă. El o lăsă în Anfa Supérieur, în faţa celei mai frumoase vile din Casa. Deschizând portiera, Sarah îl anunţă că între ei totul se terminase; apoi apăsă butonul soneriei. Aşa începuse povestea.Telebuticul sau taxibuticul este un gen de magazin care include telefoane publice, de unde se pot efectua apeluri la sume modice.
Aşa începuse totul, descoperirea lui Driss şi, odată cu el, a tuturor acelor Driss din Maroc - prin felul în care deschisese uşa. Toată povestea lor viitoare, violenţa, absurditatea sa, erau conţinute în acea clipă, clipa în care Driss alesese să se ducă să deschisă singur uşa, grăbindu-se spre intrare la ţârâitul soneriei, năpustindu-se pe scări ca să i-o ia înainte servitoarei, apoi

răsucind mânerul cu o mână umedă, cu obrajii roşii, cu răsuflarea tăiată. Fără să spună bună ziua, şuierase:
- Pe aici, repede.
Şi în timp ce o conducea pe Sarah nu spre intrarea casei, ci spre grădină, aruncând priviri îngrijorate spre vila uriaşă, de care se îndepărtau inevitabil, ea simţea, cu o claritate mai vie decât lumina soarelui de la amiază în piaţa Moscheii lui Hassan al II-lea, stranietatea mută a acestei îndepărtări, neliniştea. Pe când cobora imensa pantă cu iarbă proaspăt tunsă, udă încă după ce fusese stropită de grădinar, care stătea acum în echilibru sus, pe o scară, respirând parfumul hibiscusului în adierea vântului, puternic în seara aceea, şi pe când întrezărea piscina lungă de douăzeci de metri, Sarah avu, poate, deja intuiţia dificultăţilor care o aşteptau, cele care aveau să înceapă imediat cum va ajunge jos, lângă apă, când încercările ei de a urca din nou până la zidurile vilei închise vor fi împiedicate, de data asta şi de fiecare dată. Sau poate că nu - în orice caz, asta n-o va opri.
Ajunseră în sfârşit la dalele de piatră cenuşiu-deschis, presărate cu ace de conifer; vântul scutura ramurile unui araucaria imens, care se înălţa deasupra piscinei, şi le făcea să cadă.

Grădinarul o să le adune, bâlbâi Driss, ca pentru el, de parcă ar fi descoperit în acelaşi timp cu ea efectele vijeliei de la sfârşitul după-amiezii

.Nu se uitase la Sarah - nici mai devreme când deschisese uşa, nici aducând-o până aici; chiar când, pe furiş, întorcea privirea spre dreapta ca să verifice dacă mergea în continuare alături de el, ochii îi alunecau pe ea, ca înainte. Acolo, lângă apă, şi în faţa acelor de araucaria căzute, învârtind compulsiv între degete un set de chei, se întoarse brusc spre stânga. în acel moment, Sarah o văzu: la capătul dalelor de piatră, între copaci, se ascundea o căsuţă fără etaj.

- Nu trebuie să urcăm până la vilă când venim să înotăm aici, spuse el înaintând, cu voce tremurândă.

Şi, în timp ce băga cheia în broască, ceea ce făcu să alunece într-o parte uşa mare de sticlă, intră în casă - nu era o prea mare -, aprinse luminile şi se aşeză, ţeapăn şi stângaci, pe o canapea mare, gri, neştiind ce să facă cu braţele sale lungi, iar Sarah rămăsese în pragul uşii. Simţea căldura în obraji, şi inima bătându-i nebuneşte.

- Ştiu foarte bine.

Se aflau faţă în faţă, el aşezat pe canapea şi ea în picioare, în cadrul uşii, la doi metri de el; trebui să ridice vocea ca să acopere şuieratul vântului care bătea din spate, măturând conurile.

- Ştiu foarte bine că această casă există ca să nu fie nevoie să urci până la vilă când înoţi aici.

în realitate, nu ştia: nu văzuse niciodată o grădină aşa de mare, încât să fie nevoie să construieşti o a doua casă lângă piscină, nici la Badr, nici la Chirine, nici chiar în Marimar, când se măritase cu Sergio. Purta blugi aduşi de la Paris, la fel ca Chirine, şi fusese văzută de zece, cincisprezece ori la bistroul Campus, comandând meniu complet, fanta orange, milkshake, ness-ness dublu; nu-i văzuse nimeni niciodată şoferul, dar nici nu fusese văzută vreodată în autobuz. Se ştia că e franţuzoaică, frumoasă şi pe gustul băieţilor, se putea observa că chiulea de la ore şi că fuma kif, putea fi considerată singuratică, misterioasă, rea. Dar nu se putea bănui că era săracă; asta era imposibil.

Şi totuşi, Driss vorbi. începu să turuie totul, abia respirând, ca atunci când, în faţă la Chirine, după ce dăduse cu motocicleta

peste Sarah, punând-o la pământ, debitase nişte scuze greu de înţeles. îmi pare rău, nu voiam să spun asta, mă gândeam doar că, rochia ta albastră, la Badr, cârpită, şi fără ceas, fără bijuterii, bascheţii tăi, îmi pare rău, credeam, mă rog, nu credeam că ai şti, vreau să spun, că tu ai şti astfel de lucruri.
Urmă un moment de ezitare. Limbajul banului - Sarah nu prevăzuse că îl cunoştea atât de bine. El, care vorbea totuşi puţin, îl deprinsese la perfecţie de la o vârstă fragedă, ca primă limbă, cea care precede şi domină toate celelalte limbi, înainte chiar de a rosti cuvintele. Nu prevăzuse că trebuia să se arate cu adevărata faţă. Cu el nu-i mergea, pentru că el îşi dădea seama. Aşa că intrase, fără o vorbă, în camera mare şi se aşezase pe canapea, alături de el, simţindu-i mirosul parfumului Giorgio Armâni şi al săpunului negru. Privise în gol, în tăcere, la fel ca el; undeva, se auzea ticăitul unei pendule. După un timp, el spuse: vrei să bei ceva, ea răspunsese: da, un suc. El se dusese să caute dozele de suc, în chicineta din spate. în jurul ei erau alte canapele gri, o masă, un biliard verde, mare, şi, pe pereţi, afişele unor expoziţii deschise la Paris; dar Sarah continua să privească prin uşa de sticlă încă deschisă pe jumătate, în spatele căreia unduia piscina, iar vântul nu se potolise. El se întorsese cu o tavă, o pusese pe masă şi băuseră amândoi suc, privind acele verzi căzând din înaltul arbore de araucaria.
- Grădinarul o să le adune, repetă Driss.
Sarah puse la loc pe masă paharul gol. Se întoarse spre el, îşi apropie chipul brun, ca teracota, de faţa lui urâtă, şi îl sărută. Nu fu mai bine decât ultima dată. Sărutându-l, în ciuda salivei şi a limbii înţepenite care îi ajungea până în gâtlej, îşi scoase rând pe rând bascheţii, puloverul, blugii, chiloţii. îl învăţase să facă dragoste, pe etape, lovindu-se uneori de colţul mesei joase, trebuind să evite nasul coroiat, bărbia ascuţită, pielea grasă, dinţii de rozător, pierzându-se doar în verdele de cimbru, de cimbru şi laur, care se topea, se topea în tocana tajine cu carne de vită, pe care o gătea Loubna, într-o vilă unde vor exista aur, coroane, diamante pe jos, şi se vor împiedica de ele, prin vila cea

mare. De data asta, Sarah nu mai pretinse că era pentru prima dată. Când Driss îi propusese, mai târziu, s-o ducă acasă cu motorul, acceptase. El spusese: şi tatăl tău? Ea spusese: nu am tată.
în faţa gardului bidonville-ului, el rămăsese stupefiat pentru o clipă, şi apoi nu mai spusese nimic. între ei, adevărul se aşternuse aşa, ca acele de conifer, care cad purtate de vânt pe o dală din piatră şi pe care nu le adunăm.în portul New York, în noiembrie 1993, agentul portuar fluierase pentru a anunţa sosirea unei noi nave de transport la terminalul său, la ora şapte dimineaţa. Fluierând, se întorsese spre semiremorcile staţionate în hangarul din spate, făcând mişcări ample, circulare cu braţele - era vânt la New York în dimineaţa aceea şi briza mării îl lovea peste faţă. La semnal, unul dintre camioane o luase spre chei şi, chiar în acea clipă, sirena vaporului răsunase - era o dimineaţă plină de armonie: vehiculul ajunsese la nivel, fix în momentul acostării. Agentul portuar ridicase ochii. Deasupra apei, sistemul de încărcare era acţionat; braţul lui uriaş se cufundase în ceaţă şi se înecase în ea. Reapăruse un minut mai târziu, cu un container bine legat în cabluri. Fusese nevoie de o oră şi de douăzeci de semiremorci ca să descarce, unul câte unul, cele şapte sute cincizeci de containere care erau în cargou. Printre ele, trei containere roşii soseau de la Casablanca, după o călătorie de treizeci de zile. Aduceau cincizeci de mii de perechi de blugi fiecare, expediaţi de Jean's Fabric, cea mai mare fabrică de confecţii din Maroc.
Driss îi povestea toate astea lui Sarah, la Crep'Crêpe, unde, la o masă din plastic, ea mânca o gofră cu Nutella şi frişcă. El îi mai spunea că ceaţă se spunea fog în engleză, că sistemul de încărcare era un fel de macara, că mirosul de iod în vânt era acelaşi ca aici, căci era acelaşi ocean, şi, la fiecare nou amănunt, Sarah înceta să mestece, fascinată, lăsând să se vadă, în mijlocul gurii deschise, terciul de pastă ciocolatie care i se va topi pe limbă şi pe dinţi. Din când în când, o muscă venea să bâzâie lângă faţa ei şi trebuia s-o alunge, agasată; şi mai era şi idiotul de

patron de la Crep'Crêpe, care dăduse sonorul mai tare la micul televizor atârnat în colţul de deasupra capetelor lor.

- La dracu', dă-l mai încet, Bilal, trebuia să urle ea

.Şi Bilal urla la ea:
- Taci din gură, e regele.
Erau la începutul lui februarie 1994, regele Marocului ţinea un discurs prin care chema credincioşii să se roage pentru ploaie, dar pe Sarah o durea în cot de asta. Ea voia să audă vorbindu-se despre America.
- în mod normal, continuă Driss, clientul transmite prin curier autorizaţia garantată de bancă la recepţionarea mărfii. Dar de data asta nu au vrut. Aşa se explica faptul că se luptă cu ei din noiembrie.
Sediul companiei Jean's Fabric se afla în imobilul din faţa cofetăriei Crep'Crêpe. Ocupa şase etaje de şapte sute de metri pătraţi fiecare, pe lângă alte două fabrici în Sidi Moumen.
- O mie două sute treizeci de muncitori, preciză Driss.
De obicei împărţea biroul de la etajul şase cu tatăl lui, dar în acea după- amiază fusese nevoit să le sperie pe muncitoarele de la fabrica de articole complexe, ca să muncească mai mult, aşa că îl trimisese pe preşedinte. Cum tatăl lui era plecat, reuşise să se vadă cu Sarah la o clătită.
în general, imediat cum putea, se vedea cu ea peste tot - la ieşirea de la liceu, după muncă, la plajă, când ea hoinărea, la Jus Ziraoui, ca să-i plătească sucurile, la telebutic, de unde ea îi telefona să vină. La despărţire, bâiguia de fiecare dată: mâine, am putea să ne vedem şi mâine? Atunci fixau o nouă întâlnire, apoi o alta, şi apoi în fiecare zi. în fiecare zi, de două săptămâni, Driss venea s-o ia seara după ore sau pleca de la Jean's Fabric ca să ia prânzul cu ea, doar o oră, unde voia ea; în fiecare zi, ea voia la bistroul Campus.
Aşezat în faţa ei la masă, o privea mestecându-şi sendvişul; nu vorbea. Driss voia s-o vadă în fiecare zi, dar nu-i vorbea. Ateriza totuşi pe motocicleta lui monstruoasă, cu huruitul ei care conţinea toată furia acestei ţări, cu bubuitul ei care invada spaţiul, întrerupea conversaţiile, lipea mâinile de urechi, făcea copiii să plângă; dar abia o saluta, că între ei se şi aşternea tăcerea. Sarah nu vorbea nici ea. Nu fusese niciodată nevoită s-o facă înainte, cu ceilalţi băieţi, cu turuiala lor zgomotoasă, aşa că nu se pricepea la conversaţie. Mâncau serioşi, ascultând ţăcănitul

cuţitului lui Driss, care tăia în şase bucăţi egale sendvişul cu brânză, şi, în acelaşi timp, fâsâitul sticlei de ketchup, deasupra cartofilor prăjiţi ai lui Sarah; duceau furculiţa la gură privind înjur, la fetele frumoase cu ochelari de soare pe cap în plină iarnă, în stil californian, la chelnerii care îşi lingeau degetele unsuroase de ulei picant după ce mâncaseră pizza. Din când în când, îşi aruncau câte o privire, ca pentru a verifica dacă celălalt era bine, ceea ce - gândea Sarah înfulecând ultimii cartofi prăjiţi - avea totuşi ceva importanţă, pentru că, în cazul lor, ca să fie împreună, trebuiau pur şi simplu să fie împreună, unul alături de celălalt, şi era îndeajuns. îşi zâmbeau vag, apoi se cufundau din nou în sos, pe care Sarah îl ştergea cu pâine, sau în paharul cu sirop de mentă - Driss sufla în pai, făcea bule. La sfârşitul mesei, Sarah spunea: mergem? Şi plecau.
Se întâlneau din nou în fiecare seară acasă la Driss, se instalau unul lângă altul pe canapeaua gri din căsuţa de la piscină, privind unduirile apei; se auzeau respirând. Făceau dragoste - în timp ce el bea suc, cu ochii în gol, iar ea, lungită pe burtă chiar pe podea, terminând de desenat cu carioca contururile feţelor starurilor din revistele de anul trecut, de colorat cu roşu buzele bărbaţilor, hotăra că se plictiseşte; dintr-odată, se dezbrăca. Cu doza de suc în mână, el o privea uluit. Apoi se termina şi nimeni nu spunea mare lucru - ea asculta doar, cu obrazul lipit de pieptul lui, bătăile inimii şi fâsâitul sticlei de Giorgio Armâni cu care probabil că se dăduse înainte de a o întâlni. O clipă mai târziu, cineva, din casa mare, striga: Driss! încetişor, el se ridica, îşi îmbrăca blugii şi puloverul cu AC/DC şi străbătea grădina până la casă, cu mersul lui de raţă. Se întorcea cinci minute mai târziu şi îi spunea lui Sarah: să mergem. Ea era deja îmbrăcată. Porneau împreună până la Hay Mohammadi. Când, în faţa casei sale, ea cobora de pe motor şi îi ura noapte bună, sărutându-l pe obraz, el încremenea: mâine? Ne vedem şi mâine, da? Da, spunea ea, ne vedem şi mâine. Atunci el se relaxa şi, demarând din nou, zâmbea ca un copil.
în weekend, îl privea reparându-şi motorul în garajul lui, timp de o oră; ea sorbea cu paiul dintr-un suc instant de portocală,

aşezată turceşte pe teancul de pneuri. Asta ce e, ce faci acolo? spunea ea din când în când. Driss mormăia: frânele. Ea sorbea ultimele picături de suc instant, apoi se ducea să caute altul în punga de plastic de la mahlaba unde, mai devreme, el i le plătise, împreună cu patru pachete de Merendina şi un iaurt de băut, Raîbi, cu gust de căpşune. Golea în pahar pliculeţul cu pudră de portocale, care mirosea a bomboane, se ducea să-l umple de la robinetul ruginit, de unde apa ţâşnea în toate părţile; se întorcea apoi şi se căţăra la loc pe pneuri. Şi acum la ce meştereşti? întreba ea din nou, între două înghiţituri. Tot la frâne, repeta Driss. Odată, doar ca să-l testeze, lăsase deoparte paharul cu suc instant şi declarase: Mâine-seară trebuie să mă duci la restaurant; şi mai trebuie să-mi cumperi un walkman. Driss continuase să schimbe plăcuţele de frână, fără să spună nimic. Dar cu motorul lui, ale cărui frâne funcţionau perfect, a doua zi o dusese la Boga Boga şi, imediat ce se aşezaseră, îi întinsese, peste faţa de masă albă şi orhideea falsă, un walkman nou, în cutia lui. Ea sărise în sus - era mult mai uşor decât cu Kamil. îi spusese mulţumesc, mulţumesc şi, încântată de cadoul cu sigla Sony pe cutia de carton albastră şi strălucitoare, pe care o sfâşiase deja, de micul dreptunghi metalizat, rece în palmă, de casca audio, de casetele cu toate înregistrările Madonnei, de care avea să facă rost de pe piaţa neagră din Derb Ghallef, exclamase: e super, nu? Ca de fiecare dată când îi vorbea ea, câteva secunde se scurgeau apoi în tăcere, el încremenea, cu sprâncenele încruntate, picând într-un soi de deliberare lăuntrică vehementă. Până la urmă, răspunsul cădea ca ultima picătură de suc de la Jus Ziraoui, care, grea şi lentă, îşi încheia coborârea de-a lungul peretelui paharului ţinut invers deasupra gurii ei deschise:

-Da.

în La Notte, lumea se uita lung la aceste păsări bizare, din specii diferite, care rămâneau aşezate pe banchetă observând oamenii cum dansează - când Badr cumpăra o sticlă mare de votcă, i se păreau atât de nemişcaţi, încât nu îndrăznea să le ofere un pahar. Sarah bea, la fel ca Driss, sirop de mentă, şi în faţa rockurilor şi a slowurilor, ei erau ca la balet, ea purtând, poate, o blană, sau o

rochie roşie ca în Pretty Woman, ţinând în mâinile înmănuşate lornionul pentru operă, el la costum, admirând paşii de bourrée şi salturile pe spate.

- Vrei să bei altceva? o întrebă dintr-odată Driss, când încă nu terminase paharul.
- Nu, spunea Sarah. E bine.

Mâncau apoi unul lângă altul la 17 Etaje, în mijlocul grupului care se amuza, îi tachina, le spuneau Tic şi Tac, Frumoasa şi Sébastien. O să vă dezlipiţi până la urmă? Sarah se amuza, şi Driss se încrunta - nu suntem lipiţi, mormăia el, înainte de a muşca din pizza.

în anumite momente, se supraîncălzea. El o învăţase acest cuvânt, vorbind despre motorul lui, şi ar fi putut la fel de bine să vorbească despre el, gândea Sarah, având în vedere starea în care intra numai pentru că vorbea despre asta. Cineva, undeva, spunea cuvântul motocicletă, şi atunci el se ambala brusc, se apuca să vorbească foarte repede, ca scuturat de teama de a fi împiedicat să termine, citea amănuntele caroseriei, explica mecanica, sublinia condiţiile de cumpărare, de revânzare, de ieşire. Putea dura şi treizeci de minute. în cele din urmă, îşi recăpăta suflul şi tăcea. Umerii i se lăsau, cobora ochii, parcă uşor ruşinat că se lăsase în voia acestei dezlănţuiri - şi, din nou, linişte, balta mare de ulei şi tăcerea lor. în afară de motocicletă, Sarah observase şi alte subiecte care îi provocau supraîncălzire: bricegele, Concorde, jocurile de cărţi, şi, ca la Crep'Crêpe, portul comercial din New York. Ea le amintea când se plictisea, ca să se distreze, sau când le descoperea din întâmplare într-o remarcă. De fiecare dată, era un spectacol; ea înceta să mestece.

1

în fiecare zi se străduiau să-şi vadă noile feţe, şi fiecare contur, fiecare spasm, în fiecare zi, îi uluia - era ca şi cum ar fi avut senzaţia, repetată la infinit, de a recunoaşte un străin. La bistroul Campus, în timpul prânzului, Sarah muşca din pizza şi gusta din cimbrul irişilor inerţi pe care îi observa pe chipul mort, impasibil, din faţa ei, a cărui piele neregulată forma sute de mici cratere cenuşii, ca nişte coline stâncoase unde creşteau plante, în dimineţile aride, la malul Mediteranei. Atunci putea privi ore întregi faţa asta urâtă şi mută, căci el era lumea; şi acea lume avea să-i aparţină curând, cuprinsă între inelele de diamant de pe fiecare din degetele ei.Ieşise din clasă cu o oră mai devreme, în timpul prânzului, pentru că nenorocitul ăla de prof de istorie-geografie îi făcuse figuri că mesteca o gumă Bubbaloo, cu aromă tutti frutti. în dreptul ferestrei, pe băncile din curte, grupul de mici regine se relaxa, cu încă două genţi noi în mână, şi, lăsându-se distrasă, Sarah făcuse un balon. Gata, Sarah, ieşi afară, zbierase proful. Şi când, cu un gest scurt, ea îşi închidea geanta mormăind, el bodogănise: kassoula. Asta însemna indolentă, netrebnică, şi o enerva să fie numită aşa, chiar dacă era mai bine decât 405 Mazout, porecla lui Hakim, grăsanul din fundul clasei; era atât de încet când trebuia să reţină numele capitalelor, încât ai fi zis că e un Peugeot vechi, dintre cele pe care le dădeai şoferilor. Se dusese să-l aştepte pe Driss pe trotuarul din faţa bistroului Campus. Nu fusese alegerea ei să stea acolo, pe trotuar, ci a tâmpitului de chelner. Nu voise s-o lase să intre singură. O fată singură într-un restaurant, nu se poate aşa ceva, spunea el, face impresie proastă; n-am chef de probleme cu poliţaii. Sarah se enervase - când Kenza Bennani venea să lucreze după ore, nu se temea că o să fie luată drept târfa. Kenza Bennani, asta-i altă mâncarea de peşte, şuierase el - ea e fiica unui mare industriaş. Că îi servise de zece ori o pizza, cu Driss la vedere în faţa ei, în ultimele două săptămâni, nu-l interesa; te-am văzut cu o grămadă de tipi, de unde să ştiu eu dacă mai eşti cu micuţul de la fabrica de blugi?

Driss se repezise la chelner când o găsise pe Sarah cu obrajii şfichiuiţi de vânt, fumând Marquise. O laşi să intre, bolborosise el, bătând cu piciorul în pământ, cu faţa ridicată spre chelner - ticălosul era cu douăzeci de centimetri mai înalt. Dacă mai aud încă o dată că ai dat-o afară, să te fereşti. Tipul se scuzase slugarnic, îndoit de spate, aproape cocârjat; spunea: scuze, Sidi, iertare, nu ştiam că e cu tine. Sarah îi trântise: oricum, nu vreau să rămânem aici, aşa că se duseseră să mănânce melci.în Casa, erau vânzători de melci la tot pasul, dar preferaţii lui Sarah erau cei din spate de la jouteya[25] din cartierul Derb Ghallef. Trebuia să treci de aleile înguste ale pieţii, unde se înşiruiau nenumărate prăvălii care vindeau imitaţii de genţi Louis Vuitton, îngrămădite alături de corpuri de iluminat, ceasuri de lux contrafăcute, televizoare şi comercianţi care te ajutau să piratezi canalele franţuzeşti. Sarah şi Driss fuseseră nevoiţi să coboare de pe motor, într-atât era de aglomerat în Dreb, şi îşi croiau cu greu drum printre taţii din Anfa, care veneau să-şi repare aparatele video, şi puştii care plimbau mărunţişul de la magazinele de electronice la anticari. Sarah se oprea din sută în sută de metri. Tipii cu şepci Gucci strigau: Lalla, vino să încerci, gazela mea frumoasă, şepci calitate superioară, calitate americană! Driss îi cumpărase una roşie. Şi ea şi-o trântise direct pe cap, ca să se ducă să-l vadă pe tipul cu parabolele, care moţăia toată ziua, aşezat pe scăunelul lui, şi ele, parabolele, erau toate deschise în jurul lui, ca nişte hibiscuşi gri, fremătând în ritmul respiraţiei lui. Ia uite cum dansează, îi spunea ea lui Driss. Se zicea că în Derb Ghallef erau nouă sute nouăzeci şi nouă de prăvălii.
Vânzătorul de melci nu era uşor de găsit; era ascuns pe strada El Basra, în apropiere de spital şi de un liceu public, de unde ieşeau în goană nişte fete cu şorţ alb, ţinând la piept manualele vechi, ferfeniţite, şi aşteptau apoi autobuzul. De acolo de unde se sfârşea cartierul Derb, începea să miroasă a anason. Din oala lui mare cu apă clocotită, în care pluteau mirodenii - rozmarin, lemn-dulce -, pe o masă încropită din fiare vechi, tipul scotea cu polonicul grămezi întregi de melci, pe care îi împărţea în boluri;

la ora prânzului, era îmbulzeală în faţa lui. Sarah şi Driss cerură douăzeci - melcul era extras din cochilie cu un ac de siguranţă.

- Cum l-ai descoperit pe vânzătorul de melci? întrebase Driss, lipit cu spatele de un imobil, alături de ea.

Sarah ridicase din umeri.

- Pur şi simplu, răspunsese ea. Din cauza spitalului.

Cu trei ani înainte, se înregistraseră la Morizgo, la ora două dimineaţa. Aşa era supranumit Spitalul Universitar Ibn Rochd, pentru că fusese fondat de

Maurice Gau, în epoca protectoratului francez, şi purtase acest nume până la independenţă; era un spital mare, ca în filme, cu pavilioane albe de jur împrejurul peluzelor şi o intrare pentru maşini, cu siguranţă mai bun decât dispensarele sărăcăcioase din oraşele mici sau decât tămăduitoarele de la ţară.

- Fie ca Domnul să vă ajute, spusese taximetristul lăsându-le în faţă - nici măcar nu le luase banii.

Monique ajunsese acasă plină de sânge; tipii la care dormise o căsăpiseră.

înăuntru, în sala de aşteptare de la Morizgo, erau o mulţime de bolnavi îngrămădindu-se unii în alţii, urlete, cârje care cădeau pe jos, pete de sânge; totul era un haos. Dar când îţi venea rândul să primeşti îngrijiri, când vedeai infirmiera, se terminase cu agitaţia, pentru că îţi dădeai clar seama că n-aveai altceva de făcut decât să pleci. Nu erau nici patruzeci de paturi pentru toată lumea - paturi de metal, cu saltele subţiri - şi nici destui doctori nu erau, aveau doar zece stetoscoape care treceau din salon în salon, nişte dulapuri deschise, cu pastilele vărsate pe podeaua nespălată pe care femeile se zvârcoleau de durere înainte de a naşte chiar acolo, pe dalele de gresie. Mamele dormeau pe o cuvertură îndoită în patru, lângă copilul lor, pentru că ştiau că nu era nimeni care să se ocupe de ei sau chiar pentru că veniseră special de la ţară, la clasa a treia a unui tren regional, şi nu aveau unde să se ducă.

în mijlocul unui coridor, după consultaţie, Sarah se aşezase lângă Monique şi îi ţinea pe ochi o compresă - nu se deschidea din cauza traumatismului, era prea umflat. Avea, poate, ceva la cornee. Mai devreme, infirmiera îi îngrijise rănile de pe faţă cu

nişte pansamente şi betadină. Dar pentru ochi nu putuse face nimic. Avea nevoie de un colir antibiotic, de un colir anestezic şi de un unguent. Nu avem aşa ceva aici, îi spusese infirmiera lui Sarah, nu sunt mijloace să avem tot ce trebuie. Dacă vrei s-o îngrijeşti pe mama ta, trebuie să te duci să cumperi tratamentul de la farmacia de noapte, de alături. Costa două sute de dirhami. Farmacistul nu voise să le lase mai ieftin. Toată lumea vine de la spital şi cere medicamente gratuite, micuţo; dacă te ajut pe tine, trebuie să ajut pe toată lumea, şi o să intru-n faliment. Atunci Sarah se întorsese pe coridorul spitalului Morizgo şi rămăsese împreună cu Monique acolo, pe jos, aşteptând să treacă. în zori, plecaseră, şi, pe strada El Basra, găsiseră un vânzător de melci.Târg, piaţă neorganizată, specifică pentru cartierul Derb Ghallef din Casablanca, unde se vând produse electronice, obiecte contrafăcute la preţuri mici şi abordabile pentru populaţia marocană

în a treia săptămână, veni rândul produselor de patiserie. De cum se întorsese, Monique se şi năpustise asupra cutiei. De unde ai astea, o întrebase cu ochi strălucitori şi cu un fursec în gură - deci Abdellah şi maică-sa vor fi mulţumiţi. Firimiturile îi cădeau în scobitura pieptului, care părea şi mai mare în decolteul din jerseu mov pe care îl purta în seara aceea pentru întâlnire; se dăduse cu rujul ei de buze violet. Afară, se lăsa noaptea.

Când sosiră, Abdellah şi mama lui se arătară nespus de mulţumiţi să găsească pe masa din sufragerie ghribas[26] şi rulouri cu miere. Hayhay, e lux la voi aici, spuse mama, imediat ce se aşeză pe canapea, strecurând o bucăţică de chebakia[27] în gura bebeluşului agăţat la pieptul ei. Abdellah rânjea. Se aşezase pe jos, la cincizeci de centimetri de aparatul de radio, ca de fiecare dată când venea aici ca să-l asculte.

- Datorită soţiorul ei, spusese, arătând cu degetul spre Sarah.
- Să-l păstreze, atunci, răspunsese mama lui.

Avea dreptate Abdellah, produsele de patiserie chiar erau de la soţiorul ei. Aşa începuse el să-i spună după ce îl

văzuse, timp de trei săptămâni, cum o aducea pe Sarah cu motocicleta în fiecare seară, lăsând-o la câţiva metri de gard - soţiorul tău. Cu un ceas mai devreme, la asfinţitul soarelui, zărise printre barele de fier o cutie de carton trecând din mâinile lui în mâinile ei. Uite, sunt pentru seara asta, şoptise Driss - dar asta, Abdellah nu auzise. Nu văzuse nici că ambalajul era de la Bennis, cea mai bună patiserie din Casa. Dacă ar fi văzut marca, dacă ar fi auzit cuvintele lui Driss, poate că ar fi înţeles mai repede decât Sarah ce însemnau acele produse de patiserie - era inteligent Abdellah, şi încercările lui zilnice de a vinde gumă de mestecat Flash Wondermint bătând în geamurile maşinilor Porsche blocate în trafic îl ajutaseră să înţeleagă bine ce se putea petrece în mintea unui bogătaş. Da

rSarah nu-şi dădu imediat seama că acele produse de patiserie aveau ceva special. Nu păreau ceva foarte diferit, în orice caz, de walkmanul pe care i-l cumpărase cu două săptămâni în urmă sau de şapca Gucci oferită imediat după aceea şi pe care Sarah o purtase în fiecare zi de atunci, şi acasă, şi la bistroul Campus şi în căsuţa de lângă piscină, unde se întâlneau seara. Nu vrei mai bine să-ţi coşi de cap nenorocita aia de şapcă? îi trântea maică-sa când se întâlneau.
Dar produsele de patiserie nu erau acelaşi lucru cu şapca. Oricum, aşezată între mama ei şi cea a lui Abdellah, care tremurau de nerăbdare, Sarah nu putea mânca nici măcar o singură prăjitură din cele pe care se năpusteau, cu degetele lor lipicioase, cele două femei. Nu pentru că mâncase prea mult la Campus, la prânzul luat împreună cu Driss - nici măcar nu-şi luase milkshake -, ci pentru că ştia că peste câteva minute, un prezentator de la radio îi va da sentinţa, cea care va pune în pericol, în mod iminent poate, întâlnirile ei cu Driss la bistroul Campus: căci, în seara aceea, era Noaptea îndoielii. în Casa, în Marrakech, în Tanger şi în alte părţi, toată lumea făcuse în aşa fel încât să se lipească de un aparat de radio. Chiar şi familiile din Anfa Supérieur îşi lăsau servitoarele şi grădinarii să se aşeze pe canapeaua din salon, ca să primească împreună vestea; în cafenelele din centrul oraşului, oamenii se îngrămădeau în jurul meselor, cu urechile ciulite la aparatul de pe tejghea, şi strigau „gura”, dacă, într-un puseu de entuziasm, vocea cuiva acoperea volumul reclamelor - cântecul în arabă despre biscuiţii Biscolaty, care ţinea un minut şi jumătate, cel în franceză, care promova limonada Judor şi care spunea: Judor, băutura cu reflexe de aur. Chelnerii treceau printre clienţi, cu ceainice în mână, şi umpleau paharele - cadou din partea patronului, murmurau. Şoferii de taxi opreau maşinile pe banda a doua a bulevardelor şi dădeau mai tare sonorul la aparatele radio; uneori, îi lăsau pe puştanii de pe stradă să se îngrămădească în automobil, pe bancheta din spate. Şi când genericul emisiunii începea, o nelinişte febrilă paraliza feţele. La cafenea, în casele din Anfa - la Badr, la Chirine -, în sufrageria lui Zineb din plin centru al oraşului, în taxiuri, până şi în casa dărăpănată a lui

Monique şi Sarah, în Hay Mohammadi, nimeni nu mai respira: Ministerul Habous şi al Afacerilor Islamice avea să anunţe data de început a Ramadanului.
Dacă se observa pe cer o semilună, postul începea de a doua zi, 11 februarie; exact de asta se temea Sarah. Apăsa cu frenezie butoanele walkmanului, rugându-se să nu se observe nici o lună şi, astfel, Ramadanul să nu înceapă decât la cealaltă dată posibilă, adică de a treia zi.
- Termină cu zgomotul ăla, ce naiba, urlă Monique, încercând să-i smulgă walkmanul din mâini.
Până la urmă, nu ar fi câştigat decât douăzeci şi patru de ore, dar asta însemna orişicât douăzeci şi patru de ore în plus de restaurante şi sucuri. Ca în fiecare an, Driss trebuia să-l convingă pe tatăl său că postea; aşa că, timp de o lună, gata cu bistroul Campus, cu sucul la ieşirea de la ore, gata cu Boga Boga seara sau cu clătitele de la Crep'Crêpe - iar perspectiva aceasta o îngrozea. Eu prefer să fie mâine, aşa o să se termine mai devreme. Mâine? Eşti nebună, Monique, sau ce? Se vede că nu posteşti, pentru că noi n-avem nici un chef să fie mâine, avem nevoie de încă o zi să ne pregătim. Ce ipocrită, mamă, nici tu nu posteşti, din cauza bebeluşului. Atunci, poate posteşti tu, Abdellah? Bineînţeles că postesc. Gata, ciocu' mic, în fiecare an miroşi a ţigară. Ce ţigară? Ce ţigară? Bineînţeles că postesc, întreab-o pe Sarah, bineînţeles că postesc, yak, Sarah, nu-i aşa că postesc? Spune-le că postesc! Pe toţi dracii, ţineţi-vă gura! strigase Sarah la sfârşitul reclamelor. La radio, se auzise iar jingle-ul; apoi vocea prezentatorului, salutând ascultătorii. Şi când în sufrageria lui Sarah se aşternu liniştea, verdictul începea, cuvânt cu cuvânt, să prindă viaţă - astăzi, pe data de 10 februarie 1994, la ora nouăsprezece şi cincisprezece minute, Ministerul Habous şi al Afacerilor Islamice a transmis pentru RTM următorul comunicat...
Prezentatorul nu avu nici măcar timp să citească respectivul comunicat, că vestea izbucni: sirena răsună. Sunetul se răspândi până la Hay Mohammadi, la Carrières Centrales şi poate că ajunsese chiar la Jean's Fabric, în Sidi Moumen. Acestei sirene îi răspundeau toate celelalte sirene, din toate celelalte moschei din

Casa, cele de pe străzile împuţite, cele de pe plajă, în acelaşi timp cu cele din alte oraşe, cele din Oujda, din Laayoune, aşa cum urlă lupii la lună. La Tétouan, în spatele zidurilor citadelei de la Jbel Dersa, care veghea asupra întregului oraş, se traseră şi salve de tun; ecoul lor, se
spunea, răsuna pretutindeni în munţii Rif. Şi încă de-acum, în bidonville, femeile împingeau iaurturile dincolo de gard. Era momentul - începea Ramadanul.
Cu un oftat, Abdellah şi mama lui se întoarseră la ei acasă - trebuiau să prepare bucatele de shour[28] pentru a doua zi, înainte de răsăritul soarelui, şi să înceapă postul, pentru care luaseră produsele de patiserie rămase. Monique insistase - haide, pentru mâine-dimineaţă. îmi face plăcere. Avusese grijă, înainte de plecarea lor, să ascundă în palmă trei makrouds[29], pe care se duse imediat să le mănânce în camera ei, cu uşa închisă. Sarah era întinsă pe canapea. Pe tavan, petele de umezeală erau la fel ca la Moustache unde, de a doua zi, va trebui să se întoarcă să cumpere pe datorie un sendviş cu ton şi sos tomat, ca înainte. Se va duce să-l mănânce pe furiş, la clubul de biliard, împreună cu dealerii, şi va vedea de la fereastră fetiţele bogate mergând până la bistroul Campus, unde, murmurând afectate din vârful buzelor, îl vor încredinţa pe chelner că ele aveau regulile lor, că putea aşadar să le ia comanda, fără să se teamă de Dumnezeu sau de poliţaii care i-ar controla, căci le vor repeta şi lor cu plăcere informaţia, ca să nu ajungă la închisoare. Flatat de încredere şi cu sufletul împăcat acum, puţin tulburat de faptul că va servi aceleaşi fete timp de treizeci de zile de aici încolo, le va pune pe mese, făcând cu ochiul, sendvişuri şi pizze devenite din nou prea scumpe pentru Sarah.
Nu ştiu niciodată dacă acest gând o făcu să tremure brusc, sau bubuitul motorului de afară. Se ridică, uluită, deschise uşa. Şi în faţa ei, silueta se desprindea din umbră, Driss era acolo. Se întorsese.
- Salut.
în spatele lui Sarah, becul din sufragerie clipea. Era ca şi cum, în fiecare clipă, ea aprindea şi stingea ochii lui Driss, când invizibili, când ferestre către crestele munţilor Atlas. Din acest motiv nu

văzu imediat că avea în mâini o altă cutie cu produse de patiserie, marca Bennis. Văzu numai cimbrul, din nou cimbrul, care, chiar dacă nu era adevăratul cimbru din tajine, chiar dacă nu potolea foamea, îi făcea promisiuni. O împăcă brusc. Ca s-o scoată de sub vrajă, Driss trebui să-i întindă cutia şi să spună un cuvânt, „uite".
- Dar mi-ai dat deja una, adineauri, spuse Sarah, văzând marca tipărită pe cutie.
Driss trase adânc aer în piept. Pieptul i se bomba, buzele îi tremurau - începea procesul de supraîncălzire.
- E pentru mâine, pentru ftour, spuse dintr-odată, dacă o să vrei să-i inviţi acasă la tine pe Abdellah şi pe mama lui, pentru masa de după asfinţit, şi pe bebeluş, dacă inviţi alţi oameni, atunci eu o să vin să-ţi aduc altele, va trebui să-mi spui câte cutii îţi trebuie şi eu o să vin să le las aici, chiar înainte de ftour, mâine, va trebui să mă suni de la o cabină telefonică şi să- mi spui numărul de cutii, dacă vrei să inviţi lume, şi dacă nu vrei să inviţi lume, le vei putea da cutia lui Abdellah şi mamei sale, o să le facă plăcere, dar atunci poate că ai să vrei şi tu, pentru tine, o să vin chiar să-ţi aduc altă cutie pentru tine, şi pentru mama ta, sau mai multe cutii, va trebui să-mi telefonezi şi să-mi spui numărul de cutii şi eu o să ţi le aduc.
Vorbind, Driss se scotocea prin buzunarul jachetei de piele. Scoase o bancnotă de o sută de dirhami şi i-o întinse.
- E pentru mâine, pentru bistroul Campus, dacă vrei să mănânci de prânz, chiar dacă eu nu sunt acolo, îţi ajung, cred, pentru o pizza, un ness-ness, un milkshake, pentru apeluri telefonice dacă vrei să suni pe cineva, sucuri, uite, nu ştiu dacă o să fie destul, dar mâine am putea să ne întâlnim înainte de ftour, sau după ftour, mă rog, când o să vrei tu, şi o să-mi spui dacă a fost destul, o să vin să te caut aici, şi tu o să-mi spui dacă ai nevoie de mai mult de o sută de dirhami, şi dacă da, eu o să-ţi dau o sută cincizeci de dirhami, sau chiar două sute de dirhami, mă rog, o să-mi spui tu, şi dacă vrei reviste, o să-ţi mai dau, va trebui să-mi spui, când voi veni, înainte sau după ftour, tu alegi, va trebui să-mi spui de bani şi de cutii, câte cutii îţi trebuie.
Şi astfel, Sarah înţelese. Pe vremea când încă era cu Kamil, după fiecare întâlnire în spatele decapotabilei lui sau în vila din Dar

Bouazza, se întorcea extenuată; asta pentru că trebuia, rând pe rând, să-i facă pe plac şi să-l mintă, ceea ce în fond însemna unul şi acelaşi lucru, care îi consuma toată energia dată de milkshake-urile oferite. Trebuia să-i transmită îngrijorarea faţă de nevoile ei de femeie, flatându-i astfel poziţia lui de bărbat, şi să trăiască, aşadar, în dependenţă, fără să pronunţe acel cuvânt. Dar în liniştea de care avea parte alături de Driss, totul era deja spus şi acceptat.Fursecuri cu susan, produs de patiserie din bucătăria tradiţională marocană
Gustări dulci, aromate, din bucătăria tradiţională marocană
Shour, sau masa din zori, este o masă uşoară pe care o iau musulmanii chiar înainte de zori, în luna de Ramadan, cu scopul de a se pregăti mai bine pentru post.

Fursecuri făcute din griş, scufundate în miere aromată cu apă de flori de portocal, care se mănâncă în timpul Ramadanulu

iYaya dispăruse. Din prima zi de Ramadan, îl căutase peste tot, în fiecare zi. în secunda în care se suna de ieşire, îşi apuca rucsacul, părăsea sala de clasă, cobora în goană scările clădirii K şi ieşea din liceu, în faţa căruia se îmbulzeau maşinile cu şofer. Alerga, se împiedica de elevii care fumau liniştiţi, lipiţi cu spatele de gardul de la intrare, traversa bulevardul Ziraoui cu o mie pe oră, o lua pe strada Sediki - de mai multe ori, aproape că dăduse autobuzul peste ea. Şi ajungea, cu răsuflarea tăiată, la clubul de biliard. Şase perechi de ochi, cu pleoape grele, se ridicau pe dată - amorfi pe scaunele lor de metal, fumătorii de kif de la masa lui Haroun se topeau de foame, de sete, de pofta de a fuma. Dar în spatele lor, masa din spate, unde Yaya îşi înşira de obicei conservele de ton, rămânea în fiecare zi goală.
Uneori era şi mai rău: altcineva era aşezat acolo. într-o unică tresărire, Sarah era cuprinsă de o bucurie nebună, urmată imediat de o dezamăgire imensă. Asta îi amintea cum atunci când era mică, în piaţă, îşi văzuse tatăl - un militar cu pielea întunecată ca a ei. Alergase spre el, desfacând braţele. Bărbatul o privise cu un

aer dezorientat cum venea spre el, înainte ca mama ei s-o prindă de braţ. Dar nu e tatăl tău, îi şoptise Monique, e doar un militar. îi luase ceva timp lui Sarah să-şi revină după acea tulburare sufletească, din şocul care, chiar şi ani mai târziu, îi revenea în valuri, ca cercurile în apă, dacă din întâmplare îi ieşea în cale o uniformă. Masa goală a lui Yaya îi făcea la fel de rău.
Nu se lăsa însă descurajată. O rupea din nou la fugă, până în strada Al Kabir de data asta, unde, între semafor şi Jus Ziraoui, îl va găsi, poate, ghemuit pe trotuar. Alergând, strângea în mână bancnota de o sută de dirhami şi îşi pregătea discursul: „Ghici unde te invit?”, sau altfel, în stil american: „Eşti gata să mănânci la bistroul Campus?” Şi îi va flutura bancnota sub nas. El îi va răspunde: termină, faci mişto de mine, şi îi va da o palmă pe spate, zicându-i: chiar eşti prietena mea. Evident, cei de la bistroul Campus nu vor accepta să-l servească pe Yaya în plină lună de Ramadan. „Franţuzoaica poate mânca, dar tu, tu să te cari”, îi va spune chelnerul. Atunci se vor lua amândoi de el, dar, fir-ar să fie, doar n-o să postească cu de-a sila, de unde ştii tu că e musulman, poate este evreu, de unde ştii, futu-i, nu poţi face nimic în ţara asta de căcat. Vor şti foarte bine că nu le va folosi la nimic, că ospătarul nu va lua niciodată comanda unui tip care pare arab, în plină lună de Ramadan, dar s-ar distra stârnind un adevărat haos în mijlocul bistroului. Atunci Sarah va comanda două pizze şi le vor mânca ascunşi pe terenul viran de lângă şcoala auto din strada Djila. Poate că o bătrână îi va prinde şi va începe să strige la ei: „Necredincioşi! Poliţia! Necredincioşi!”, încercând să-i lovească cu bastonul, şi poate că poliţaiul care patrulează străzile va fugi după ei, fluierând. Dar ei nici că se vor sinchisi - vor fugi şi mai repede, cu sosul de roşii pe dinţi. Aşa se va întâmpla la fiecare prânz pe banii lui Driss. Doar că pe trotuarul din strada Al Kabir nu era nimeni.
- Unde e Yaya?
Pusese în sfârşit întrebarea, după patru zile, la clubul de biliard. Haroun ridicase din umeri.
- Habar n-am. Poate în Tunisia.

Ea mânca singură pizza, la etaj, ca înainte. Era totuşi mai bună decât sendvişul dezgustător de la Moustache, şi asta însemna un progres.
în timpul Ramadanului, pe străzile din Casa, se claxona şi mai mult decât de obicei. Blocat în ambuteiaje, şoferul de taxi care o ducea acasă după ore, lăsa geamul jos - era februarie, dar spunea că murea de cald. O admira în retrovizor, curios, sprijinit de bord. La început fluiera, încercând să-i atragă atenţia. Sarah, ca să-l enerveze, ignora privirea pe care o simţea aţintită asupra ei şi se uita numai la femeile cu eşarfe de mătase, care oftau în Mercedesurile blocate pe bulevard, sau la bărbaţii îngenuncheaţi pe trotuar, care se rugau pentru ploaie de trei săptămâni. Ştia că avea să vorbească. Şi aşa se şi întâmplă - îi trânti din senin:

- Ce caută o fată ca tine în Hay Mohammadi

?Sarah zâmbea - în ultimul timp, toţi şoferii sfârşeau prin a-i spune asta. Poate şapca ei, siguranţa cu care striga după taxi, cunoaşterea perfectă a sumei de bani pe care o avea în buzunar, privirea nonşalantă, îndreptată asupra străzii, şi nu asupra contorului, toate astea îi dădeau în cele din urmă aerul unei bogătaşe; sau poate că şoferii simţeau pur şi simplu mirosul de cimbru.
Uneori, prin geam, ajungeau până la ei valuri de fum de ţigară. Atunci şoferul începea să claxoneze în plin trafic, urlând şi tulburând rugăciunile credincioşilor îngenuncheaţi pe trotuar. Cineva fumează, striga el, unde e ticălosul care fumează? Unde e, să-i crăp moaca? Apoi maşinile începeau să înainteze, şi uita. La întoarcerea acasă, Sarah sorbea din sucul pe care îl ascunsese sub vestă; pe la orele douăzeci, auzea motorul.Un băiat care nu vorbeşte este un infinit. Cu vremea, se poate transforma într-o mie de băieţi în acelaşi timp - un militar, un Sergio de la o hacienda. Săptămână după săptămână, în acea lună când Marocul doarme, în penumbra căsuţei lor, Sarah îl învăţa pe Driss, încerca să-i traseze contururile, în timp ce, dând pe gât sucuri Pom's unul după altul, el se obişnuia cu ea, nu mai întreba aproape niciodată, cu umerii încordaţi, dacă se vor mai vedea şi a doua zi.
Adormea lipit de ea, pe canapeaua gri, doborât de produsele de patiserie înfulecate de ftour. De fiecare dată, tresărea în somn, ca şi cum s-ar fi temut să doarmă. Ea îi privea trăsăturile aspre, nasul acela gros deasupra buzelor subţiri, şi vedea o faţă prietenoasă, simţind uneori nevoia, când el sforăia, să-i atingă

fruntea cu vârful degetului. Când se trezea, la ora douăzeci şi trei, nu voia s-o părăsească - cu voce nesigură îi propunea: jucăm cărţi? Jocul de cărţi preferat era „1000 de borne”[30]. Adesea preciza, de altfel, scoţând jocul din dulap, că nu-i plăcea în mod special „1000 de borne”, că, în mod normal, prefera jocurile de cărţi adevărate, jocurile de inteligenţă şi de memorie, dar că poate, de data asta, ar putea juca un „1000 de borne” doar ca să se distreze - uita că spusese asta în ajun şi cu o săptămână în urmă şi, de fiecare dată, stăteau aşezaţi pe podeaua rece a căsuţei ca să adune mile. Jucând, Sarah izbucnea în râs blocându-l cu o carte „limită de viteză” sau „pană de benzină”; el se îngrijora, devenea brusc neliniştit la gândul de a pierde, de a nu putea să înainteze. într-o seară, ghemuită lângă

el, se întrebase cu voce tare ce s-ar întâmpla dacă ar face în viaţă atâţia kilometri câţi făcuseră în jocul „1000 de borne”. Am fi la capătul lumii, spusese ea. Nu, răspunsese el, nu la capătul lumii. Dar am fi fost deja de trei ori la New York

.El ştia cum se chemau stelele, toate constelaţiile, Ursa Mare, Balena, Andromeda. îi plăceau la nebunie ceasurile; adesea, Sarah se ducea să-şi înmoaie picioarele în piscina ca gheaţa în timp ce în casă, lungit pe masa de biliard, sub lumina lustrei, Driss îşi demonta Rolexul, cu o grămadă de şurubelniţe mici; observa rotiţele cu ajutorul unei lupe, scotea cadranul, remontoarul, mişcarea. O învăţa termenii. Sarah nu înţelegea nimic din aceste poveşti despre ancoră şi balansier, dar şi ea, în caz că ar fi ştiut cum s-o facă, ar fi verificat singură dacă ceasul era în stare să măsoare corect timpul care trece; nu ne putem încrede în nimeni în viaţă. Despre timp, Driss voia să ştie totul: nota în fiecare zi într-un carnet previziunile meteorologice pentru a doua zi. înregistra valorile barometrului, pe care le citea în fiecare seară, la aceeaşi oră, precum şi pe cele ale termometrului. îi plăcea să prezică, să calculeze. Probabil că toate astea făceau mult zgomot în interiorul lui, gândea Sarah - de asta poate îi plăcea atât de mult liniştea, în timpul serilor cu Badr, Alain şi Chirine, când volumul râsetelor, al muzicii depăşea o anumită limită, încremenea, tulburat, ca cineva care ar fi văzut o viespe şi s-ar fi temut să nu fie înţepat. Şi dacă, din întâmplare, în mijlocul aceleiaşi petreceri, râsetele se potoleau în acelaşi timp cu muzica, lăsând să plutească în aer câteva clipe mute, atunci muşchii i se relaxau. Dar aproape instantaneu, cineva se apuca iar să

4

vorbească, şi el tresărea de frică - ca şi cum s-ar fi scufundat atât de profund în zgomotul lui interior, încât uitase unde se afla. Cluburile de noapte erau închise în timpul Ramadanului şi nu puteau petrece la unii sau la alţii din cauza părinţilor care, chiar dacă nu toţi respectau postul, se temeau de ce ar putea crede vecinii; atunci, gaşca nu mai ieşea la fel de mult. Uneori se întâlneau la Alain, care trăia singur în apartamentul lui din cartierul Gauthier; nu era la fel de bine ca într-o vilă din Anfa Supérieur, dar, cu mezuza sa la intrare, puteau să petreacă şi să bea alcool cât pofteau. Apăsând pe butonul liftului, Badr spunea de fiecare dată: mie mi-ar fi silă să trăiesc lipit de oameni, într-un imobil ca ăsta. în realitate, pentru un evreu de clasă medie, Alain se descurca destul de bine. Creditul pe care îl luase ca să-şi plătească automobilul Audi îi dăduse o lovitură, şi, ca să compenseze, găsise un plan diabolic: închiria ieftin cele trei camere unui coleg medic al tatălui său. Nu mai vorbea cu tatăl său din cauza drogurilor şi nu numai, precum şi pentru că îi purta pică fiindcă se făcuse medic pediatru în loc să înceapă o afacere ca toată lumea. De aceea nu dorise să-şi continue studiile după liceu - uite unde ajungem, dacă
începem să studiem, spunea el. Atunci, împreună cu unul dintre amicii lui evrei care se născuse într-o familie cu bani, se apucase de afaceri imobiliare, chiar înainte de a-şi lua bacul. Mergea bine, dar nu era Anfa Supérieur; Alain ştia că din cauza tâmpitului de taică-său, care voise să se îngrijească de toţii muritorii de foame, nu va fi niciodată Anfa Supérieur.
Odată, Badr, muşcând dintr-un sendviş în mijlocul fumul negru pe care îl scotea Alain, prăvălit pe canapea, spusese că abia aştepta să se termine blestematul ăsta de Ramadan, ca să se poată întoarce într-un loc decent; Alain n-o încasase bine: care e problema ta, cretinule? Şi vărsase jumătate din paharul de whisky. N-ai decât să te duci să găseşti alt jidan care să te acopere în timpul Ramadanului, ca un ipocrit ce eşti. Chirine intervenise, enervată: e în regulă, Alain, a glumit. Nu era prima dată când se arăta antipatică faţă de el. încă din ajun, când puseseră muzică şi el o invitase la dans, ea refuzase. Se aşezase

5

lângă Sarah şi Driss şi le povestise: are totuşi douăzeci şi patru de ani, până la urmă la ce vârstă vrea să se însoare? La douăzeci şi opt? Şi scuturase din cap, cu amărăciune. E ultima dată când vă mai invit la mine, mormăise Alain, cu glasul tremurându-i, de beat ce era. Foarte bine, spusese Badr. N-avem decât să ne ducem la Sarah data viitoare, pentru că ea e franţuzoaică. Sarah nici nu avu timp să născocească o minciună, că Driss şi răspunse în locul ei:

- Nu, tatăl ei e foarte sever

.Popular joc de cărţi, în care miza constă în atingerea unor borne kilometrice, inventat la jumătatea secolului XX de Edmond Dujardin, autor de materiale destinate şcolilor de şoferie şi de jocuri de societate

Când maică-sa bântuia prin sufragerie la ora opt dimineaţa, îşi încălţa baschetii ca să se ducă la liceu.

- Spune-mi, îţi plăteşte tot, soţiorul tău, nu?

în mod normal, Monique nu se trezea niciodată înainte de prânz; părul ei subţire era ca explodat deasupra capului şi tuşul negru îi lăsase urme sub ochi, aproape ca acelea de la Morizgo.

- Îhî, răspunse Sarah.
- Atunci spune-i să mă ducă la Sidi Abderrahmane, nu mai pot.

Lui Sarah i se părea cam exagerat, dar era adevărat că, de la începutul Ramadanului, maică-sa se plângea din ce în ce mai tare. Toţi marocanii pe care îi frecventa îi spuneau: nu în timpul lunii sfinte, şi nu era nici un bar deschis după apusul soarelui, nici cluburi de noapte, cu atât mai puţin vreun bar-chicha[31], unde se putea

6

ascunde cu francezii de la Cerc. Mai rămăseseră disponibili doi sau trei bărbaţi, cei care erau celibatari sau cei care nu se temeau să fie prinşi de nevastă, dar în fiecare an era aceeaşi situaţie, şi în fiecare an acelaşi refren, nu mai pot cu viaţa asta, nu mai pot, vreau să merg la Sidi Abderrahmane ca să găsesc o soluţie, da, vreau să merg acolo, îţi spun că vreau să merg, m-am decis, numai că nu am bani să intru acolo. Şi în fiecare an după Ramadan, afacerile se reluau şi Monique uita că voise să se ducă acolo

.Sarah nu îndrăznise să-i vorbească lui Driss imediat. Cu câteva luni înainte, trecuse prin faţa insuliţei, în decapotabilă cu Kamil, şi îl întrebase: ai fost aici, la Sidi Abderrahmane? Kamil fusese cât pe ce să se înece cu cola - lichidul ţâşnise din pai. Ai luat-o razna, răspunsese, ştergându-se la gură cu dosul palmei, nu sunt nebun. Dar Monique apărea în fiecare dimineaţă în mijlocul sufrageriei şi în fiecare dimineaţă o lua de la capăt: deci, ţi-ai întrebat soţiorul? L-ai întrebat, spune? N-o mai putea ţine aşa. Până la urmă, bâlbâindu-se, Sarah îi adresă întrebarea lui Driss, într-o seară, în căsuţă, când priveau împreună razele lunii mângâind apa întunecată: spune, ai vrea s-o duci pe mama la Sidi Abderrahmane? Obrajii i se încinseră când rosti acele cuvinte;

7

poate că avea să se înece şi el precum Kamil, şi, aşteptându-i reacţia, nu reuşea să-şi desprindă ochii de pe piscină - dar îi simţea pe cei ai lui Driss aţintiţi asupra ei. Bine, răspunse el, după un timp. Sâmbăta următoare rulau amândoi pe motocicletă, de-a lungul coastei, prin Aîn Diab, şi Monique îi urma într-un taxi. Era o insuliţă albă, plutind pe Atlantic, la câţiva metri de mal; dar încă de la începutul promenadei Corniche, se vedeau stâncile de care valurile se spărgeau şi, deasupra lor, zidurile înalte, văruite, ale unui pâlc de căsuţe căţărate unele peste altele. Monique, ieşind din taxi, se oprise pe trotuar şi admirase îndelung priveliştea, nişte scări în depărtare care şerpuiau printre uşile mici, colorate, şi care duceau sus de tot, la mormântul Sfântului Sidi Abderrahmane. Apoi zâmbise.

- Vreau să ajung bogată.

Şi mersese, semeaţă, până la plajă. Continuase să pălăvrăgească în timp ce trecea printre mesele pieţei improvizate, unde se vindeau lumânări, tămâie, pandantive cu Fatma şi versiuni miniaturale ale Coranului, de dimensiunile unei cutii de chibrituri - Driss cumpăra tot ce îi arăta ea cu degetul. Vreau să ajung bogată, repeta ea, îţi spun, toate fac asta, nevestele celor bogaţi, după ce mint, spun, oh, e haram, e păcat, n-o să mai fac niciodată aşa ceva, dar îţi zic eu că toate o fac şi aşa au ajuns unde sunt. Sarah tăcea; ardea de nerăbdare să se termine odată cu tot circul ăsta. Privea duna şi, ceva mai departe, locul de îmbarcare, care, având în vedere îmbulzeala, arăta că fluxul era în creştere. La reflux, ajungeai la stâncă pe jos, cu apa până la genunchi, dar în timpul fluxului, trebuia să plăteşti zece dirhami dus-întors, aşezat în interiorul unui cauciuc mare Pirelli, spart, sub care băieţii puseseră o scândură. Zece dirhami, mai mergea, dar pe urmă începea să coste scump - bineînţeles, totul depindea de instrucţiunile clarvăzătoarelor.

Peste tot pe străzile insulei, fiecare chouafate se afla într-o cameră mică şi era consultată chiar şi un sfert de oră; erau plătite la minut sau, uneori, chiar la cuvânt. în faţa uşilor se găseau nişte tăvi pline cu rulouri de plumb pe care le topeau ca să ridice

8

blestemele. Pentru doritori, citeau în cărţi sau în palmă. La sfârşit, le dădeau clienţilor tot felul de lucruri de făcut - să-şi ardă hainele sau să sacrifice un cocoş negru şi să-l arunce în apă; povestea cu cocoşii era practică, pentru că oamenii care locuiau pe stâncă erau cei mai săraci din toată Casa, aşa că îşi trimiteau copiii pe recifurile din apropiere ca să recupereze păsările sacrificate în mare şi să le mănânce seara. De asta puţea atât de tare în Sidi Abderrahmane, chiar dacă era foarte frumos, de la mirosul de plumb, foc, var, cerşetorii care urlau pe jos sub obloanele vopsite în albastru şi cocoşii decapitaţi; pe nisip, se găseau resturi de animale, piei sângerânde de oi şi de boi. Toate astea, Sarah nu le văzuse de aproape; Abdellah i le povestise. El zicea că nu credea în tâmpeniile astea, că erau nişte chestii pentru ciudaţi şi că, de altfel, nu-l speriau, aşa că Sarah îi şoptea râzând: n-ai decât să încerci dacă nu ţi-e frică, şi atunci se făcea alb ca varul de pe zidurile spoite.
Driss îi strecurase lui Monique zece monede pentru drumul dus-întors, şi două sute pentru şedinţa cu clarvăzătoarea, cumpărarea eventualului cocoş, plus preţul pentru fkih, preotul care se ocupa de sacrificarea păsării. O însoţise până la locul de îmbarcare, o ajutase să urce pe cauciucul care abia se ţinea la suprafaţă sub greutatea ei şi aşteptase să ajungă cu bine, tresărind când luase un val drept în faţă şi fusese cât pe ce să se înece, răsuflând uşurat când, cu hainele şi părul ud, pusese în sfârşit piciorul pe prima stâncă şi urcase spre străduţe. Apoi se dusese să se aşeze pe nisip. Sarah îl urma, docilă, deşi o enerva că se afla acolo alături de toţi nenorociţii, de familiile de pe insulă care nu aveau nici măcar electricitate şi care se încălzeau cu baterii de la maşină - cât despre chouafate, la asfinţit, ele se întorceau în apartamentele lor din Casa. Dar ei îi era foame şi, cum nimeni de pe plajă nu vindea castroane cu supă de fasole sau harira[32] caldă în timpul Ramadanului, tăcea ca să nu se gândească la asta şi aştepta împreună cu el ca mama ei să termine, ascultând strigătele negustorilor de amulete, ţipetele cocoşilor sacrificaţi şi, uneori, pe cele ale femeilor. Se spunea că femeile măritate care

9

nu reuşeau să aibă copii rămâneau trei nopţi în căsuţele din Sidi Abderrahmane şi că, nouă luni mai târziu, năşteau; adevărul era că un fkih venea să le violeze în fiecare seară pentru a le vindeca, şi că, adeseori, soţul era cel steril. Femeile nu îndrăzneau să spună nimănui şi trăiau până la moarte cu ruşinea şi copilul făcut de fkih - avea dreptate Kamil că acolo era locul tuturor nebunilor. Stând pe nisip, Sarah îi spusese lui Driss că mama ei era nebună şi că acolo era locul tuturor nebunilor.

- Mie îmi place aici, răspunsese el.

Şi în starea lui de supraîncălzire, cu respiraţia scurtă şi vocea care, la anumite cuvinte, urca, aproape acoperind ţipetele cocoşilor, îi povesti că, după ce îşi cumpărase motocicleta, când împlinise şaisprezece ani, aici alesese să vină pentru primul ride, singur şi liber, simţind vântul pe faţă - la vremea aceea nu se purta cască încă - şi iute ca Speedy Gonzales, pentru că mama lui îi repetase toată viaţa că era locul nebunilor - dar el nu credea aşa ceva. Oamenii ăştia, spunea el, eu nu cred că sunt nebuni, eu cred că pur şi simplu nu sunt de acord cu starea de fapt şi că vor să găsească o soluţie. De cealaltă parte a apei, chiar în faţă, Monique coborâse străduţele. în picioare, pe nisip, sub ochii uşor plictisiţi ai lui Driss şi Sarah, întinse un braţ gros, apoi pe celălalt, şi îşi scutură picioarele. Şi, brusc, se repezi, aşa îmbrăcată cum era, în valuri, scoţând un urlet. Căzu pe spate şi apoi se ridică, udă, o luă din nou la fugă, isterică şi în transă, spre marea furioasă. Este ritualul celor şapte valuri, spuse Driss, văzând sprâncenele încruntate ale lui Sarah. Femeile fac adesea asta. Vezi cum se opun, cum refuză, s-ar zice că se războiesc. îmi place să vin aici pentru că oamenii sunt rebeli, se războiesc, înţelegi? Atunci Sarah întoarse capul spre Driss. îi privi mâinile, unghiile roase până la sânge, şi apoi nasul, ochii de cimbru cufundându-se în apă la fel de violent precum mama ei, cu buzele crăpate de frig; şi poate că nu era vântul lent, cu vârtejuri, violoncelele, toate harfele din Mexic, poate că nu era nici măcar Sergio şi nici timpul care stă-n loc, ci era acelaşi război care se dădea în el precum cel care se dădea în ea, şi asta nu era rău.

10

Bar tipic arăbesc, unde clienţii pot fuma narghile

aSupă marocană de miel, cu linte, năut, fidea şi roşii

Ea îi spusese: nici pe tine Driss nu te va lua de nevastă.

Pe bancheta din spate a unui Peugeot 205, Chirine înmuia rapid crochetele de pui în sosul barbecue. Din când în când, arunca o privire iute pe fereastră, dar nu era nevoie - la ora cincisprezece, în plin Ramadan, nu era nimeni în parcarea în aer liber de la McDonald's, de pe Corniche.

- Haide, Lalla, oftă şoferul în arabă, grăbeşte-te.

Se tolănise pe volan, cu obrazul lipit de braţul îndoit, şi bătea cu degetele în panoul de bord, în ritmul cântecului lui Oum Kalthoum, care se auzea pe Medi 1.

- Două minute, răspunse Chirine, mestecând.

Sarah, aşezată alături de ea, îi întorcea spatele. Scosese capul pe fereastră, sub cerul alb care, ca în fiecare an aproape de jumătatea lunii martie, părea în sfârşit că se pregătea de ploaie. Pe plaja deasupra căreia se înălţa parcarea, vedea puştii care făceau jogging târându-şi corpurile descărnat slăbănoage, adâncind fără energie picioarele în nisip - şi ea voia ca Chirine să se grăbească.

- Bun, spuse Chirine după ce sorbi cu paiul ultimele picături de cola.

Lăsă geamul în jos şi, când şoferul porni din nou la drum, aruncă punga din hârtie pe bulevard. Era timpul, gândea Sarah. Povestea asta o scosese din sărite şi voia să se întoarcă acasă.

Uitase, atâta tot, şi nu înţelegea exact cum de se întâmplase să uite. Ştia doar că se întâmplaseră atâtea lucruri de la primul sărut cu Driss, în ianuarie, atâtea lucruri la care nu

11

avusese timp să se gândească.
Walkmanul

,şapca şi, ceva mai târziu, aparatul video pe care Driss venise să-l instaleze personal, acasă la ea, sub privirile uimite ale mamei sale.
- Are clasă tipul, şoptise Monique, făcând cu ochiul.
Ramadanul se termina în câteva zile şi, până atunci, masa joasă din sufragerie fusese plină, în fiecare seară, fără excepţie, de firimiturile produselor de patiserie Bennis, înfulecate în grabă de Abdellah şi mama lui. Cu gura plină, o felicitau:
- Tbarkallah[33], Sarah, pentru soţiorul tău!
Mai erau şi revistele pe care le dorise, o rochie, nişte blugi, un rucsac şi o eşarfa. Erau totuşi multe obiecte noi care s-o distragă, şi deci s-o facă să uite. în schimb, orarul schimbat la liceu, pentru Ramadan, cu care nu se obişnuise deloc, n-o ajuta, cu atât mai puţin nenorocitele alea de rugăciuni pentru ploaie, de dimineaţa până seara, de o lună şi jumătate, cu bătrânii în djellaba îngenuncheaţi pe trotuar, care ocupau tot locul şi care o împiedicau să gândească. Şi în gaşca lor interveniseră schimbări: cu o săptămână înainte, Chirine anunţase că ea şi Alain se despărţiseră, că ea nu mai voia să-i vorbească şi că îşi vor împărţi prietenii o seară din două. Şi Yaya, ticălosul, nu se mai întorsese. Sarah încă spera în fiecare zi, totuşi, şi în fiecare zi, la clubul de biliard şi pe trotuarul străzii Al Kabir, simţea încă o înţepătură în inimă, a suta înţepătură în inimă, când nu-l găsea acolo - probabil că se stabilise în Tunisia, spunea Haroun, n-o să se mai întoarcă. Aşadar, mergând înapoi spre şcoală, după ce îşi mânca pizza singură, la etajul clubului de biliard, şi-l imagina zâmbind printre portocali, lămâi, aplaudând acordurile chitarei şi unduirile fustele fetelor care îl făceau în sfârşit fericit, iar ea se întreba dacă va afla vreodată de şapcă, de produsele de patiserie, de bistroul Campus şi de toate celelalte, dacă ar fi mândru de ea, dacă i-ar spune: bravo, micuţo, te-ai descurcat bine. Walkmanul, orarele, Chirine, Yaya, erau multe lucruri care îi întunecau mintea, şi, în afară de ele, Driss în fiecare seară după ftour, şi contururile lui neclare, care trebuiau trasate, şi parfumul Giorgio Armâni, şi cele „1000 de borne”, şi ochii lui de pe colinele fără sfârşit. Erau o

grămadă de lucruri, da, dar de aici până la a uita... Să uiţi era prea mult. Dar când Chirine, urcând în maşină cu direcţia McDo, îi vorbise, Sarah se văzuse nevoită să cedeze în faţa evidenţei: uitase de bani.

Nu uităm de bani aşa, cu una, cu două, or el, Driss cel tăcut, nu vorbea decât despre asta. Era limba lui - chiar când nu spunea nimic, era în monologul lui interior. Nu numai din cauza Rolexului sau a casei uriaşe, a arborelui de araucaria, a piscinei, a Rolls-Royce-ului din garaj; ci pentru că, Sarah vedea limpede, totul în viaţa lui fusese modelat de bani - ceea ce era valabil întocmai şi pentru viaţa ei. Din acest motiv, îşi dăduse seama că erau fraţi. Plecările şi venirile lui Driss însemnau bani, la fel ca pentru ea, mişcările lui însemnau bani, la fel ca pentru ea, şi chiar gândurile şi momentele de furie. După bac, tatăl lui îl trimisese în Franţa - ştia de la Badr.

- îi aranjase totul taică-su, povestise el.

îl instalase într-unui dintre apartamentele lor de la Paris, îi plătise cu banii jos şcoala de afaceri şi îi trimitea în fiecare lună treizeci de mii de dirhami.

- Le spunea tuturor că îi trimitea lui Driss treizeci de mii de dirhami pe lună, insista chiar pe cele treizeci de mii, nu înceta să repete: treizeci de mii, treizeci de mii de dirhami pe lună.

Treizeci de mii de dirhami era suma maximă anuală pe care aveai dreptul, legal, să o scoţi din Maroc; aşa că treizeci de mii pe lună impresiona, cu siguranţă, cu atât mai mult cu cât sugera că cinci la sută plătea contrabandistului care schimba valuta. Şi apoi, după un an, când toată Anfa aflase de apartament şi de cele treizeci de mii pe lună, când nimeni nu se îndoia de zvon - era la fel de bogat ca regele -, tatăl lui îl făcuse să se întoarcă în Casa. Nu avea de gând să continue circul cinci ani - Driss începuse să lucreze la Jean's Fabric, la trei zile după întoarcere.

în fabrica mare din Sidi Moumen, în timp ce afacerea era în plină expansiune, Driss purta încă în suflet, nervos, bătălia pentru bani. Nu ştii cum să-i faci, îi spunea tatăl lui, în timp ce semna contracte cu întreaga Europă, la întoarcerea de la saloanele unde îşi prezentase eşantioanele în faţa celor mai mari firme - iar Driss

aşteptase la Casa, supraveghind muncitoarele. Aşa că, vara trecută, într-o seară la Badr, când îşi revăzuse un fost coleg de facultate care se căsătorise cu o americancă şi lucra pentru o firmă din New York, se lansase - de mult timp pregătea propunerea. O schimbase de mii de ori în gând, o şoptise în faţa prinţilor saudiţi imaginari, o scandase în faţa afaceriştilor englezi; şi, acolo, în sfârşit, în grădina lui Badr, cu un joint în mână, simţise că venise momentul lui - rostise cuvintele. Vrei să vezi eşantioanele tatălui meu? Era în firmă de patru ani şi încă nu îndrăznea să spună: eşantioanele noastre. în orice caz, câteva săptămâni mai târziu, semnase afacerea, prima lui afacere şi prima afacere a companiei Jean's Fabric în America. învăţase pe dinafară cum mergeau rotiţele, cele mai mici rotiţe ale portului comercial din New York, unde trimisese, în noiembrie 1993, una dintre cele mai mari comenzi din istoria fabricii: trei containere roşii, de cincizeci de mii de blugi fiecare. Trei containere roşii de cealaltă parte a Atlanticului, şi asta din partea lui, numai a lui, afacerea lui, cu semnătura lui, aşa că da, era însăşi dovada că ştia şi el să facă bani, ca un bărbat adevărat, ca tatăl său. Trebuia numai ca nemernicul de client să plătească. Driss trimitea în fiecare zi faxuri să-i amintească. Şi când începea să se supraîncălzească, când vorbea despre portul din New York, despre cargo, despre sistemul de descărcare asemănător cu o macara, despre expeditorul care ar fi trebuit, da, la dracu', ar fi trebuit să insiste să primească biletul de ordin de la bancă la recepţionarea mărfii, care ar fi trebuit să insiste să recupereze banii, sfârşea prin a hohoti, tremurând pe umărul lui Sarah. în căsuţa lor, ea îl mângâia pe păr, şoptea: o să plătească, o să fie bine.

Şi Driss avea, aşadar, probleme cu banii. Cum supraîncălzirile îl epuizau, nu vorbea despre ele de fiecare dată, dar Sarah ştia foarte bine că mocneau în el tot timpul. Uneori explodau. Venea s-o caute la Hay Mohammadi şi nu spunea nici măcar bună ziua când ea deschidea uşa - avea braţele încrucişate, privirea în gol. Dar nu era un gol, bineînţeles, pentru că cimbrul din irişii lui

privea, ei erau plinul, universul aprins, sute de furtuni; ochii spuneau totul. Atunci nu merita nici măcar să discute. Ea îl urma până la motor, oprindu-se când mersul de raţă din faţa ei se oprea brusc - Driss vorbea de unul singur, se scărpina în cap, îl scutura de la stânga la dreapta, ofta, era cuprins de frisoane. Apoi îşi relua mişcarea de palmiped. Nu se întâmplă decât o singură dată, când erau amândoi pe canapeaua gri, ca întrebarea să-şi ia zborul de pe buzele lui, ca şi cum ar fi crescut în interior, pe drumul spre Anfa, astfel încât gura n-o mai putu stăpâni.
- Dar ele cum se descurcă dacă sunt bolnave?
Ele erau muncitoarele. întotdeauna era vorba despre muncitoare - el nu înţelegea. Când le supraveghea la fabrică în timpul zilei, se uita fix la cicatricele de pe mâinile care coseau, răsuceau, surfilau, la rănile încă sângerânde de pe degete. Privea pielea plină de acnee - unele nu aveau nici paisprezece ani -, coşurile albe de la marginea vălului, sau ridurile bătrânelor, petele de soare sau vânătăile. Şi, mai ales, le asculta. Le plăcea mult muncitoarelor când le supraveghea fiul patronului, pentru că el nu le insulta, nu ţipa, nu le spunea să tacă din gură şi să-şi vadă de treabă. Stătea pur şi simplu pe scaunul lui din metal, orb şi surd, aşteptând ca tatăl lui să-l cheme la etajul şase. Iar ele puteau să pălăvrăgească în voie. Driss o auzea pe Zhor, puştoaica, râzând şi dezvelindu-şi dinţii galbeni şi teşiţi, şi vorbind despre maică-sa care şterpelise, recunoştea ea, o sută din geanta lui Madame şi reuşise să-i facă pe membrii familiei din Anfa la care lucra ca bonă şi că fiul lor era cel care dăduse lovitura. în jurul ei, toate muncitoarele râdeau - bine le-a făcut, spuneau ele, măcar mama ta să-şi fi cumpărat lucruri frumoase. Mai era şi Mina, mama unui băiat de opt ani, care nu mai mergea la şcoală. Umbla pe străzi; se temea să nu sfârşească drogat cu karkoubi. îl implorase pe tatăl lui Driss să-l ia la fabrică, dar el nu voise, căci, de câţiva ani, europenilor nu le plăcea să angajeze copii. Atunci, de mai multe ori pe zi, fără motiv, lăsa brusc materialul şi izbea tare cu pumnul în masă, strigând: de-ar crăpa europenii ăştia! Fetele erau obişnuite. O altă muncitoare era Najat, care se măritase în ianuarie şi căreia soţul îi interzisese să mai vină la

lucru - toată ziua afară, îi spunea, cu bărbaţi în clădire, ca să faci nu ştiu ce. Nu suporta ideea. Aşa că Najat demisionase. Două luni mai târziu, se trezise cu ea înapoi, mormăind: m-am întors. Fără leafa ei, nu mai aveau nici cu ce plăti carnea pentru Aid. Aşa că în fiecare zi, în timp ce muncea, Najat se plângea de soţul ei cârcotaş, care îşi petrecea zilele tăind frunze la câini şi care urla la ea că era o neruşinată, cu munca ei de rahat, şi că, de altfel, de când se întorsese la fabrică, nu se mai ocupa de gospodărie. Ştii de ce? îi spunea. Pentru că munceşti şi nu mai eşti femeie. Najat se plângea, dar nimeni nu se plângea mai mult decât Sanaa. Ea era cea care ştia cel mai bine să citească cifrele şi literele în franceză, de pe etichete - îşi amintea foarte bine lecţiile de la şcoală, de când era mică, şi toate celelalte lucrătoare veneau la ea s-o consulte când trebuiau să coasă numărul unei măsuri. Dar faptul că citea bine nu schimba nimic: în fiecare săptămână, taică-său venea să încaseze plata în locul ei. Ea visa ca într-o zi să-şi ia banii singură, spunea că merita, că se va duce să cumpere haine frumoase pentru ea, numai pentru ea, şi un ruj de buze. Vorbea în fiecare zi despre rujul de buze. Auzind-o, fetele înălţau ochii spre cer, ridicau din umeri.

- Termină cu prostiile tale, Sanaa.

Nu vedeau cum ar putea ea schimba situaţia.

- Dumnezeu e mare, adăuga bătrâna Hnia, fii răbdătoare, şi într-o zi, inch'Allah, vei găsi un soţ şi atunci tatăl tău n-o să mai poată să-ţi ia banii.

Driss nu înţelegea. Bineînţeles, înţelegea ce vorbeau, chiar dacă araba lor era mai bună decât a lui; dar sărăcia n-o înţelegea. Kamil o înţelesese întotdeauna foarte bine şi asta nu-l deranjase niciodată. Prin geamul lăsat, strecura două monede băiatului care avusese grijă să nu-i fie zgâriată maşina cât timp lua cina la Boga Boga; îi şoptea: Domnul să te aibă în pază, frate, şi băiatul lua cele două monede şi răspundea: Domnul să te aibă în pază, frate, şi Kamil pornea, iar el rămânea acolo. Cunoşteau amândoi foarte bine adevărul locului; aşa era. Dar pentru Driss nu era cu putinţă ca asta să fie dreptate.

Ce mănâncă în timpul ftour-ului? Cine le plăteşte electricitatea? Cum e la ele acasă, cum cumpără de mâncare, au un ventilator, vara? Dacă îşi rup o mână? Şi ce fac sâmbăta când nu muncesc? Nu pot nici măcar să-şi plătească un bilet la film cu banii pe care îi primesc. Pentru Driss, care fusese totuşi la Paris, la New York, în Spania, în Anglia, nu existase nicăieri în lume necunoscută mai mare. Pentru Driss, banii erau totul; vorbea limba banilor, şi totuşi Sarah uitase de bani - de chestiunea banilor. Trecuse mult timp de când nu mai visase la viitoarea ei vilă din Anfa Supérieur, cu coroane, cu diamante pe podea. Piscina ei mare, de culoarea cerului, coniacul servit în pahare de cristal, servitorii de concediat, cununia
în caftan cusut cu fir de aur, cu platouri de aramă aduse în ritm de darabane, uitase de toate astea. Acum, la orizont era fiinţa. La asta se gândise după cele spuse de Chirine: că orizontul ei, acum, nu mai era banul, că devenise fiinţa, fiinţa lor, a amândurora, pentru că fiinţa ei era fiinţa lui şi vice versa. Nu părea să însemne mare lucru, când o spuneai aşa, dar atunci când mergi în fiecare zi din viaţă numai cu propria fiinţă, eşti numai tu cu tine pe străzi, în pieţele negre ale lumii, în bidonville-uri, cu pumnul strâns, mereu gata să fugi sau să insulţi, şi când de pe o zi pe alta te trezeşti cu o altă fiinţă în permanenţă alături de tine, în liniştea unei căsuţe, lângă o apă care unduieşte, o fiinţă care nu spune nimic, care joacă „1000 de borne”, care acceptă, care nu cere şi care oferă, atunci nu mai ştii cum să faci să trăieşti ca înainte, în singurătatea fiinţei tale - nu mai e de ajuns. Nu mai ştii nici măcar să păşeşti cu seninătate în haosul de afară. Fiind acolo în fiecare zi, alături de ea, tăcut, Driss devenise ca aerul, şi tot el era şi pământul.
Dar idioata aia de Chirine vorbise. îl lăsaseră pe Driss la ea, în casa roşie, să discute pentru a suta oară preţul motocicletei cu tatăl ei, şi ea se urcase în Peugeot-ul 205, în direcţia Corniche, ca să mănânce în secret nişte crochete de pui. Pe drum, Chirine explodase. Refacea pentru a zecea oară conversaţia de despărţire cu Alain, îl acuza, îl ura, ameninţa să se ducă până la capătul mării în Casa, în farul din punctul El Hank unde, toată lumea ştia,

se afla vrăjitoarea iubirii - şi va plăti sute de dirhami şi va arunca asupra lui, asupra ticălosului ăluia, o vrajă, îi va trimite nişte jnoun[34] în apartamentul lui.
-Nu spune astfel de lucruri, Lalla Chirine! interveni şoferul ei. Dar ea nu se lăsa. Repeta că nu se va răzgândi, că el refuză s-o ia de nevastă, cu toate că ea era de o mie de ori mai bogată decât el, şi toate astea pentru o chestiune religioasă care ar fi putut fi rezolvată în trei luni, cu sprijinul bunului rabin. Tâmpiţi de jidani, înjura ea. Nemernicii ăştia de băieţi care ne flutură pe la nas căsătorii şi apoi ne lasă baltă. Sarah tăcea; privea perindându-se prin faţa ochilor ei Sun Beach, Tahiti Beach Club, Miami - se gândea că după ce se termină Ramadanul, când va veni primăvara, pe malul mării o să se deschidă cluburile private, iar ea şi Driss vor dormi pe un şezlong, nedespărţiţi, lipiţi unul de altul.

Atunci vorbise Chirine. Spusese: sunt toţi la fel, mizerabilii.

Spusese: nici pe tine Driss n-o să te ia de nevastă. îţi spun, ca să

nu-ţi faci iluzii şi să nu te trezeşti ca mine, n-o să te ia de nevastă;

nu va lua niciodată o fată ca tine.„Lăudat fie Allah” (în limba

arabă în original) De la jinn, în limba arabă, „spirit rău”

La sosirea în Casablanca, de cum păşeşti afară din gara Casa Voyageurs sau din aeroportul Mohammed V, unde puţin lipseşte să fii doborât de tipii pe scutere, care transportă, aşezate pe şaua din spate, două sau trei oi, unde respiri aerul umed cu miros de iod şi dioxid de sulf, unde se aud ţipete, behăituri, coliziuni de maşini şi cărucioare cu legume, afli un lucru: aici, erai sub dominaţie. Sub dominaţia regelui, bineînţeles, a cărui fotografie împodobea băcăniile, magazinele. Dar dacă se întâmpla, prin absurd, să uite, atunci se dominau unii pe alţii. Femei în Jaguar, captive în ambuteiaje, lăsau geamul jos şi chemau un puşti care-şi făcea veacul pe străzi - spuneau: du-te să-mi cauţi o sticlă cu apă. în centrul oraşului, poliţaii apucau de braţ tinere, le şuierau

printre dinţi că nu le plăcea cum sunt îmbrăcate, şi fetele implorau, se zbăteau, plângeau; dacă aveau noroc, una dintre femeile din Jaguar le vedea, i se făcea milă, lăsa din nou geamul jos şi striga poliţaiului: las-o. Şi el o lăsa. Apoi femeia parca în faţa casei, intra, inspecta cuşcuşul. Atunci începea să ţipe la servitoare, s-o facă idioată, incapabilă, uneori să-i dea palme: era o catastrofa. în cuşcuş era scorţişoară şi soţul ei nu suporta scorţişoara, iar el avea să se întoarcă în curând, şi mirosul de scorţişoară avea să-i stârnească mânia. Va urla, va trânti uşile. în această vilă pe care el o domina în întregime, chiar mai mult decât nevasta îşi domina servitoarea, mai mult decât poliţaiul domina fetele din centrul oraşului, era panică - totul trebuia luat de la început. Dar exista un grup care îi domina pe toţi, bărbaţi, bogaţi, patroni: erau neamul Fassis.

Erau numiţi astfel pentru că se trăgeau din familii vechi din Fes, chiar dacă cei mai mulţi nu puseseră niciodată piciorul acolo; îi recunoşteam după accentul burghez şi numele de familie. La guvernare, în Palatul Regal, în fruntea marilor întreprinderi, nu existau decât Fassis, exclusiv Fassis; şi, dacă din întâmplare, un bărbat dintr-o familie oarecare dobândea puterea, această putere era mai mică în raport cu a omologului său fassi, care, prin

nobleţea ascendenţei, avea autoritate.
A fi fassi era mai bine decât a f

ibogat: generaţie după generaţie, copiii din neamul Fassis deveneau ei înşişi miniştri şi oameni de afaceri. Nu era nimic mai rău, şi Sarah o ştia foarte bine, decât ca un fassi să-şi subţieze sângele printr-o căsătorie cu un om de rând. Driss era fassi. Bineînţeles că Chirine avea dreptate. Niciodată un Fassi nu se va căsători cu o fată despre care nu se ştia nimic, franţuzoaică pe deasupra, care bântuia pe străzi, fără nici o ruşine, ca o vagaboandă, o fată care nici măcar nu mai era virgină şi nimeni nu ştia cu se ocupa tatăl ei. Acolo, în automobilul Peugeot 205, Chirine spusese adevărul şi cuvintele ei fuseseră întotdeauna adevărate, de la început, din ziua când Driss îi deschisese personal uşa casei, s-o ducă spre grădină, chiar înainte să întâlnească ochii de cimbru la o masă din bistroul Campus. Sarah o ştia şi poate că o ştia de multă vreme. Dar nu mai era acelaşi lucru după ce cuvintele fuseseră rostite - săgetaseră aerul, îl sfâşiaseră. Erau acum acolo, în faţa ei, neruşinate şi caustice, şi chiar dacă întorcea capul, urmau râzând raza ei vizuală. Aburul în care se ghemuise, oarbă, împreună cu Driss, întreaga lună de Ramadan se risipise - acum vedea limpede. Şi văzând, ura cuvintele acelea violente, mai violente decât loviturile bărbaţilor în case, decât sărăcia de pe străzi, decât violurile asupra fetelor din bidonville-uri, mai violente, da, decât toată sălbăticia din ţară, despre care, de altfel, nimeni nu vorbea niciodată - când Chirine îşi surprinsese tatăl cu mâinile pe fesele servitoarei care plângea şi când îi spusese mamei sale, îşi primise răspunsul cuvenit: taci din gură. Nu vorbim despre astfel de lucruri. în ţara asta, oamenii înţeleseseră înaintea restului lumii că mai tulburătoare decât lucrurile în sine erau cuvintele folosite ca să le exprimi.

în seara după ce Chirine rostise cuvintele acelea în automobilul Peugeot 205, când Driss şi Sarah îşi înmuiau picioarele în apa din piscină, rece ca gheaţa, sub cerul negru şi apăsător, ascultând, amestecat cu vântul şi furtuna - erau în sfârşit la mijlocul lui martie -, zgomotul respiraţiei celuilalt, ea îi adresă întrebarea. Acea întrebare pe care n-o pusese niciodată, nici măcar atunci când Driss fusese strigat de pe terasa vilei sale, din capătul de sus al grădinii, de o voce care urla atât de tare încât tremura, şi

când urcase singur iarba cu paşi dureroşi şi apoi coborâse câteva minute mai târziu, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Căci dacă ea punea întrebarea, atunci ar fi rostit cuvintele, iar din echilibrul lor delicat n-ar mai fi rămas nimic. Dar în seara aceea i-o adresă:

- Putem urca la tine acasă?

Cerul bubuia. Mai devreme, la aparatul de radio din Peugeot, Sarah auzise un meteorolog spunând că, din punct de vedere ştiinţific, totul părea să indice că ploaia era iminentă, că va veni probabil în două zile, pentru că în două zile se va termina Ramadanul, şi ploaia va fi un dar de la Dumnezeu. „Foarte frumoasă analiză", răspunsese ziarista.

Picioarele lui Driss încremeniră brusc în apă. Cu voce răguşită, rosti cu greu:

- Dar sunt ai mei acolo.

Bineînţeles, Sarah şi-ar fi putut da osteneala să comenteze, să conteste - ar fi putut folosi argumente raţionale, cum ar fi prezenţa regulată a lui Chirine la masă la cinele de familie, care nu părea totuşi să deranjeze, ca sâmbătă după-amiază când, împreună cu Badr, încercaseră să instaleze noul televizor în sufragerie, sub ochii mamei sale, un imens bloc negru de un metru pe un metru, atât de greu încât grădinarul trebuise să-şi cheme doi veri ca să reuşească să-l ducă pe scări. Toţi fuseseră la el, în afară de ea. Dar n-ar fi folosit la nimic să se prefacă.

Scoase picioarele din apa rece şi le şterse calm cu prosopul din spatele ei. Driss continua să fixeze apa.

- Dar la ora asta dorm.

Sarah îi observă uşorul tremur al nărilor, îşi imagina teama care îl străbătea în acea clipă la gândul de a o duce sus, la vilă. Era, poate, deasupra legii, Driss Fassi, la fel de bogat ca regele, strecurând bancnote de o sută în buzunarele poliţailor. Dar umerii lui cocoşaţi, mersul lui de raţă demonstrau clar adevărul - purta în spinare, ca pe trei containere roşii de cincizeci de mii de blugi fiecare, greutatea unor lanţuri nevăzute.

Sarah îl luă de mână. Era îngheţată ca gratiile închisorii lui, şi carnea încă îi tremura, şi pentru prima dată se gândi că, în perechea lor de fraţi, sub greutatea acestui regat care domină, putea să se dea şi în el aceeaşi luptă care exista înlăuntrul ei, ca

atunci când îşi îndrepta motocicleta spre Sidi Abderrahmane, ca să-i admire pe nesupuşi şi contestatari; dar ea era singura, da, poate singura din toată ţara, care nu purta pur şi simplu această luptă în ea, ci chiar o şi ducea.
- Haide, spuse ea, trăgându-l de mână. Să mergem.
Şi străbătură împreună grădina.
în saloanele mari, pe sub candelabrele de cristal, mergeau prin întuneric, ciocnindu-se ba de un birou, ba de vreo banchetă cu tapiţerie de mătase; chicoteau. Apoi rămâneau nemişcaţi, temându-se să nu facă şi mai mult zgomot. Chiar dacă apartamentul părinţilor era în cealaltă aripă a vilei, teama nu îi părăsi când îşi reluară drumul, în linişte, mână în mână, traversând sufrageria, cele patru terase, biroul tatălui, camera albastră a lui Driss, pe ai cărei pereţi erau pictate valuri şi vapoare. Se opreau la cel mai mic sunet. Era ca şi cum peste tot în jurul lor se ascundeau nişte ochi - în spatele tablourilor, în broaştele dulapurilor, sub pernele divanelor, în colţul canapelei. Sarah simţea aţintite asupra ei sute de pupile. Pe măsură ce înainta, ideea i se păru nebunească, apoi se gândi că până la urmă era nevoie de nenumăraţi ochi să supravegheze sticlele de parfum din baia care dădea spre colina din Anfa, somptuoasele buchete de flori, covoarele, carafele, să le supravegheze pe servitoarele care dormeau la subsol şi ar fi putut şterpeli din bijuterii. Nu era chiar o prostie. Şi totuşi, casa asta, chiar locuită de acei ochi, chiar încărcată de teamă, chiar întunecată, abia atinsă de la depărtare de lumina piscinei, care trecea timid prin ferestrele mari, casa asta era pentru Sarah cea mai frumoasă din lume. îşi amintea de tot - de toţi banii. în amintire îi reveneau sendvişurile de dinainte de Driss, visul nunţii cu ei purtaţi pe platouri de aramă, picioarele murdare ale lui Marimar fugind pe undeva prin Mexic după ce furase portocale, pliciul lui Moustache şi sendvişurile lui cu ton, tocana tajine a lui Loubna, şi mama ei aruncându-se lacomă pe produsele de patiserie marca Bennis. Şi când, în baia din marmură, trecu pe lângă imaginea ei reflectată, nu mai ştiu deloc, dar deloc, ce avea ea în comun cu fata de pe străzi pe care o vedea în oglindă. Trebuia să trăiască aici.

Pe scări se auzi un zgomot. Atunci Driss o apucă pe Sarah de braţ, smucind-o, şi, iute ca pe motocicletă, o trase din baie, o târî pe coridoare până la uşile de sticlă, pe care le deschise, speriat, înainte de a o împinge pe iarba din grădină, făcând-o să coboare panta până la piscină.

- Ascunde-te, îi spuse, ghemuindu-se lângă ea, în spatele unui şezlong, cu ochii ridicaţi spre vilă.

Aşteptă aşa, tremurând la fiecare tunet al cerului; dar sus, în casă, nimic nu se mişca. După un timp, se ridică oftând uşurat.

- Era doar servitoarea, cred. Sper că nu ne-a auzit.

în acel moment, Sarah înţelesese că nu avea altă soluţie.Nu făceau dragoste foarte des, dar brusc îl anunţase că nu trebuia, sub nici o formă, să rămână însărcinată. Vorbind cât de repede putea, adăugase că trebuia să-i facă rost cât mai repede de o reţetă falsă de la tatăl lui Alain. Apoi să se ducă la farmacie, să dea reţeta de la tatăl lui Alain şi să spună cuvintele pe care ea i le repetase de atâtea ori: pilula pentru soţia mea. El nu se fâstâcise, nici nu tremurase, aşa îi povestise la ieşire; farmacista nu îi pusese întrebări - pe bogaţi nu-i lua oricum nimeni la întrebări. îi strecurase lui Sarah, pe sub masă, la Crep'Crêpe, pliculeţul din hârtie, alb cu verde. Ramadanul tocmai se terminase, afară în sfârşit ploua, şi la televizor regele ţinea discursul despre Dumnezeu şi fraternitatea între toate popoarele unite, şase săptămâni nu conteniseră rugăciunile în moschee, în sinagogi, pe străzi - „în Maroc, oamenii merg mână în mână”. Seara, se întorsese acasă la ea, cu plicul îndoit în buzunarul interior al jachetei; îl aruncă ceva mai târziu la pubela plină din spatele gardului bidonville-ului. Apoi începură să facă dragoste în fiecare zi - lungit peste masa de biliard, el demonta un Rolex sau mâzgălea într-un carnet nişte previziuni meteo când, pe neaşteptate, ea venea să se aşeze lângă el. El o privea cu ochi mari - ce faci?

Nu avea de gând să spună nimănui despre planul ei, bineînţeles; dar îi spuse lui Yaya. Câteva zile după

Ramadan, când trecea prin faţa localului Jus Ziraoui ca să-l întâlnească, la fel ca înainte, pe Driss, la bistroul Campus, cu umbrela nouă deschisă deasupra ei, îl văzu ghemuit pe trotuar, cu jointul în gură, ca şi cum nu ar fi plecat niciodată. Când ea îi sărise în braţe, el îi zisese: dar te-ai ţicnit sau ce, n-am fost plecat. în aceeaşi seară, se întâlniră pe plajă, fusese seara în care priviseră ploaia căzând, iar ea îi povestise despre săptămânile petrecute cu Driss - banii, şapca, jocul „1000 de borne”, produsele de patiserie, totul -, şi el îi vorbise despre moartea fratelui său, despre marea unde îşi găsise sfârşitul şi despre dobitocii de Benchekroun. Nu intenţionase să-i spună că avea de gând să rămân

ăînsărcinată, şi probabil n-ar fi facut-o niciodată dacă ar fi plecat imediat de pe plajă şi şi-ar fi reluat vieţile, el, aprovizionând cu droguri gaşca, ea, agăţată de braţul lui Driss în La Notte, la Badr sau la 17 Etaje. Dar Yaya era cu taxiul în seara aceea. Aşa că o condusese până acasă şi, printre maşinile de pe Corniche care nu înaintau deloc, începuse să vorbească despre Benchekroun. L-aş fi spart pe idiotul ăla, repeta. Mie nu-mi fac legea bogătaşii, nu ţine cu mine faza asta. Sarah, pe locul pasagerului, îl lăsa să trăncănească, cu obrazul lipit de geamul rece; ştergând aburul cu latul palmei, îl văzu conturându-se în urma lăsată de mâna ei pe vânzătorul de jabane, care se adăpostea sub statuia de la Sindibad. Dârdâia; stropii de ploaie cădeau grei pe tija cu nuga. în acel moment, Yaya spusese: la dracu', dar ştiu prea bine ce face bulangiul ăsta de Benchekroun, şi mi-am ţinut gura, dar o să spun, o să spun la toată lumea ce face tâmpitul, o să regrete că nu mi-a plătit marfa. Ce face? întrebă Sarah, tot cu ochii pe vânzătorul de jabane. Ştii foarte bine, răspunse Yaya, frânând brusc. Atunci maşinile începură să claxoneze, şi Sarah se lovi cu obrazul de geam, şi se întoarse spre el, enervată, gata să-i trântească o înjurătură; dar văzându-l schimbând viteza fără o vorbă, cu privirea aţintită asupra drumului, se stăpâni. Chipul tras al lui Yaya, care în cea mai mare parte a timpului se mişca în toate direcţiile, râzând cu toţi dinţii, scuipând, trăgând cu nesaţ din ţigară sau fredonând refrenele lui Sidi Bou Said, era acum sumbru. Toate trăsăturile feţei erau lăsate, gata să se prăbuşească poate, una câte una, nasul, maxilarul, obrazul, sprâncenele, şi să se spargă, ca sticla în cioburi, de podeaua maşinii; ai fi zis că îi venea să plângă. Sarah nu îndrăzni să-i răspundă că nu, nu ştia despre ce vorbea, că nu ştia cu ce se ocupa cretinul de Benchekroun, dar Yaya continuă. Eu, cel puţin, spunea el, chiar dacă aş face aceleaşi lucruri ca Benchekroun, nu le-aş face aici, sub ochii lui Allah şi ai fratelui meu mort, în plină lună de Ramadan; eu cel puţin o şterg. în fiecare nenorocit de Ramadan, îmi iau maşina şi merg până la Ceuta, şi rămân acolo toată luna, ca să nu-mi întinez ţara cu păcatele mele, din respect.

Lui i se rupe, continuă cu porcăriile lui de degenerat chiar aici, când alţii postesc, nenorocitul. O să le spun eu oamenilor ce face. O să spun, puţin îmi pasă. Şi, întorcând spre bulevardul Moulay Ismail, unde aproape că nu erau maşini şi unde taxiul putea în sfârşit să înainteze, adăugă: eu, când eram mic, credeam că sunt singurul homosexual din lume.
De asta îi povestise - pentru că şi ea se simţea singură pe lume. Nu mai cunoştea alte fete de şaisprezece ani care să îşi vândă pântecul aşa ca ea, să lase să le crească în el copii, ca să-şi schimbe cursul vieţii lor mizerabile. Yaya glumise - termină cu tâmpeniile tale. Nu eşti nici pe departe singura, micuţo.
Avea dreptate. în luna aprilie, nu-i mai veni ciclul. Se gândea la asta pe când încerca să adoarmă în sufragerie, cu lumina albastră a televizorului pe pleoape. Şi atunci, auzise nişte bubuituri mai să spargă uşa. Deschide, căţea! urla o voce de bărbat, continuând să bată. Sarah deschisese ochii; îi trebuiseră câteva secunde ca să-l distingă, privind-o furios pe fereastră, pe unul dintre bătrânii de la Cerc.
Maică-sii îi luase o veşnicie să-l facă să plece. Apăruse în capot galben în sufragerie - halatul era scurt şi îi lăsa la vedere varicele de pe pulpe - şi se înfipsese în faţa geamului. Uriaşe mai tare decât el, dând din braţe: nu mai am bijuteriile tale, idiotule, ţi-am zis că nu le mai am. Cum tipul începea să dea lovituri cu piciorul, Sarah împinsese canapeaua până la uşă, ca să blocheze intrarea. Chem poliţia, urla Monique, şi bătrânul răspundea: asta e, cheamă poliţia, o să-ţi taie ambele mâini, hoaţă mizerabilă, o să te trimită la Inezgane, împreună cu activiştii şi poponarii. în cele din urmă, la primele sclipiri de lumină, se calmase; toată lumea se calmează la primele raze de lumină, pentru că atunci îi poţi vedea din nou pe ceilalţi şi ştii că şi tu poţi fi văzut de ei. La Cannes, grăsanul Joe nu bea nici un strop pe timpul zilei, dar savura din plin berea după apusul soarelui, până noaptea târziu - niciodată la bistrou, în loc să te duci să munceşti, îi spunea lui Monique, vezi bine că nu sunt alcoolic.

- Toate astea pentru trei coliere de doi bani pe care le-am şterpelit de la nevastă-sa, şuieră Monique, imediat ce bătrânul plecase.
Acum se luminase de-a binelea, şi stătea cu spatele lipit de chiuveta din bucătărie, enormă în halatul galben, cu o sticlă mare de apă minerală Sidi Aii în mână - în fiecare săptămână, Driss le aducea un bax de şase.
- Ce ai făcut cu colierele? o întrebă Sarah, căscând.
Se culcase la loc. Nu avusese puterea să mute canapeaua şi simţea pe obraji vântul rece care se strecura prin crăpăturile uşii. Era ca pe motocicletă, când Driss mergea cu o sută la oră, pe Corniche, după La Notte, aşa că nu o deranja.
- Le-am vândut, spuse Monique. Avea cel puţin cincizeci, cucoana.
Sarah închise ochii. Ghemuită în pernele canapelei, o auzea pe maică-sa sorbind cu lăcomie apa minerală, cu înghiţituri mari, alunecându-i una după alta, zgomotos, pe gâtlej. O auzi închizând sticla, deschizând frigiderul, adulmecând. Şi o auzi şi când adăugă că, pe deasupra, jigodia aia de nevastă a bătrânului de la Cerc îi turnase un plod fără voia lui şi că acum el era obligat să-i ofere coliere ca să nu pară prea tâmpit, iar un colier în plus sau în minus nu schimbă nimic, nu-i aşa, dar compensează, pentru că ea, când îi făcuse figura militarului cu pielea întunecată, frumos ca Marlon Brando, tatăl ei, ticălosul fugise de cum auzise că-i gravidă, aşa că ea nu pupase niciodată nici un colier.în luna mai, în Casa, clubul Sun se umplea din nou. Rămânea aşa, arhiplin, până la sfârşitul lunii octombrie - femeile se bronzau în jurul celor trei piscine, cu coapsele lor late unse, întinse pe şezlonguri care le lăsau urme dreptunghiulare pe fese, când se ridicau să-şi pocnească puştii pentru a le întrerupe încăierările în apă.
- Fă-ţi treaba, strigau ele apoi la maestrul de înot burtos, aşezat pe margine, care îşi aprindea o ţigară; când se întorceau să se lungească, brăţările de aur le zăngăneau la încheieturile mâinilor. Mai erau şi cele care mâncau peşte fript la restaurantul clubului, cu soţii lor - terasa dădea spre plaja publică, unde, din spatele uşilor de sticlă, copiii din bidonville-uri le arătau degetul mijlociu. Unii, puşi pe şotii, aruncau cu nisip şi apoi o rupeau la fugă. La

Sun, vedeai şi tineri care jucau tenis pe zgură, bătrâni care dormeau la umbră, în foişoare, femei de serviciu în genunchi printre şezlonguri, curăţând bălţile de suc tropical vărsat pe jos, chelneri cu cămăşi albe, ude de transpiraţie. Toate astea, Sarah şi le imaginase de mii de ori înainte, când trecea prin faţa intrării şi încerca să se strecoare în spatele cuiva, apoi era alungată de paznic, sau când sărea poarta, noaptea, şi îşi târa sandalele printre piscinele goale; acum, Driss îi trecuse numele pe lista invitaţilor. împreună cu Driss, Badr, Alain şi Chirine, aveau rezervate cinci şezlonguri şi bere la discreţie.

- Am zis că termin cu alcoolul, futu-i, gemea Bard, privind sticlele. Reuşise să nu bea nici o gură în timpul Ramadanului şi spunea că se apropiase de Dumnezeu.

Schimbă religia, amice, spuse Alain, bând o înghiţitură

.Chirine oftă. După Ramadan şi redeschiderea barului La Notte, se trezise de câteva ori petrecând din nou noaptea la Alain, în cartierul Gauthier. „Nu-i ca şi când n-aş fi avut altceva de făcut”, îi spusese lui Sarah.
- Haide, Badr, nu ceda, îl încuraja Sarah, bătându-l pe spatele ud. Berea pe care o ţinea în mână era deschisă, dar ea nu bea.
După testul de sarcină cumpărat în secret de la farmacia de lângă moschee şi făcut în recreaţie în toaleta fetelor avea chef în fiecare zi să-i spună lui Driss. Dar ştia că încă nu trebuia - căci, cu doi ani în urmă, în bidonville, se petrecuse o poveste ciudată, de care îşi amintea bine. O fată fusese repudiată pentru că pierdea toţi copiii pe care îi avea în pântec. Sarcina nu dura niciodată mai mult de câteva săptămâni, aşa că, într-o zi, soţul ei o aruncase afară, urlând că era blestemată. Când mama lui Abdellah o văzuse pe biata fată întorcându-se în bidonville, cu obrajii arzându-i de ruşine, nu mai avu pe buze decât povestea aceasta. De dimineaţa până seara, repeta: ce ruşine, sărmana, repudiată aşa, ce ruşine. Apoi, uneori, ridica din umeri: în acelaşi timp, merită. Dar adevărul era că, în bidonville, tuturor le părea rău de micuţa asta, căci era, cum se spune bent nass, o fată din popor: îşi acoperea capul încă din copilărie, nu se vedea cu băieţi, lăsa ochii în jos când un bărbat i se adresa, nu era prea frumoasă şi stătea mai mult în casă. Femeile din vecini o felicitau pe mama ei pentru educaţia frumoasă pe care i-o dăduse şi nu se îndoiau că îşi va găsi repede un soţ. Pur şi simplu, fusese de ajuns să o trimită o singură dată să livreze cutii de lapte la o băcănie din centrul oraşului, pentru ca un bărbat s-o oprească: unde locuieşti? o întrebase. Cum îl cheamă pe tatăl tău? Venise să-i ceară mâna o săptămână mai târziu. Femeile din bidonville scoseseră strigăte de bucurie până la asfinţit. Când, la doi ani de la căsătorie, bătrânele o vedeau că se întorsese, să întindă rufele părinţilor, cu privirea tristă, nu se puteau împiedica să şoptească: ce destin tragic. Nu mai era speranţă pentru ea; acum era terminată. Şi, totuşi, câteva luni mai târziu, o veste se răspândea cu repeziciune: un bărbat accepta s-o ia din nou. Era un tip din Hay Mohammadi care nu avea de lucru, dar era totuşi un dar

neaşteptat pentru o divorţată. Se căsătoriseră - şi se întâmplase ca, nouă luni mai târziu, fata să nască gemeni.
Nu îndrăzneam s-o spunem prea tare, pentru că o iubeam mult pe bent nass, nu voiam să-i provocăm al doilea divorţ, dar zvonul ajunse până la Derb Sultan: era sigur, făcuse o vrăjitorie. Mulţi susţineau că o văzuseră venind de la Sidi Abderrahmane, iar alţii dădeau asigurări că simţiseră în faţa uşii ei miros de salvie şi iarbă tătărască arse. îi observam copiii - după gemeni, urmase un al treilea - şi se vedea clar că aveau ochi mai strălucitori decât alţii. Unele mame din cartier nu-şi lăsau puştii să se apropie de ei, îi tratau ca pe nişte spirite malefice - „Jnoun!" şuierau ele, printre dinţi. Sarah nu credea în asta, în poveştile cu vrăji şi copii demoni, dar, într-o seară, mama lui Abdellah îi povestise: chiar dacă bent nass dezminţea public orice formă de vrăjitorie, în realitate, primea în fiecare săptămână un grup de femei care se adunau la ea la poartă, când soţul ei dormea. Acolo, în şoaptă, le citea vrăjile învăţate - cele care te ajutau să-ţi păstrezi pruncii în viaţă. Câteva se răspândiseră - sari peste cărbune aprins când e lună plină, bei apă de ploaie în timp ce rosteşti o rugăciune, sacrifici un cocoş, bineînţeles, şi nu spui nimănui, nimănui, că eşti însărcinată cel puţin trei luni, ca să nu te deoache careva. Sarah nu avea cărbuni, nici cocoş, nu mai plouase de săptămâni, dar cel puţin nu-i spusese nimic lui Driss.
Oricum, n-ar fi fost dispus să asculte. în timp ce Badr, cu picioarele depărtate, aplecat peste măsuţa de lângă el, curăţa creveţi, sugând capetele şi plescăind din buze, când Chirine se lipea de Alain ca să asculte muzică la walkmanul lui, cu bărbia ridicată spre casca de care trăgea, şi Sarah, aşezată pe marginea şezlongului, îşi ronţăia felia de pepene verde, apoi scuipa sâmburii unul câte unul spre copiii din faţa ei, care, simţind proiectilele pe piele, priveau înjur cu un aer perplex, Driss îşi rodea unghiile. Nu încetase să-şi roadă unghiile de trei ore de când era acolo şi să se uite la ceas - calcula, spunea el, cât era ora la New York. în unele momente, când Sarah era lungită lângă el, îl auzea mormăind: trei containere de cincizeci de mii de perechi de blugi fiecare, trei containere de cincizeci de mii de

perechi de blugi. Clientul tot nu plătise. în Casa, se serba Ziua Muncii, era frumos şi toată lumea, chiar şi femeile, erau afară - dar Driss aştepta să se facă ora paisprezece, ca să plece cu motorul la Jean's Fabric.

- Ora paisprezece aici este ora nouă dimineaţa la New York, spunea el. La nouă fix sun. Voi suna toată ziua, toată ziua, vor fi nevoiţi să răspundă.

încercaseră să-l îndemne să renunţe, să-l încurajeze să profite de ziua de sărbătoare, să-i spună că se putea ocupa şi a doua zi de asta, dar nu era nimic de făcut: cu zece minute înainte de ora paisprezece, se ridicase dintr- un salt, îşi pusese sandalele, tricoul şi, mormăind un „salut”, se îndreptase spre ieşirea din Sun. Sarah se întinse pe locul lăsat gol pe şezlong. îşi puse şapca şi porni walkmanul, în care era caseta de la tipul care vindea pe piaţa neagră, în Derb Ghallef- îi imprimase toate cântecele cu Madonna, aşa cum îi ceruse, şi chiar şi nişte cântece pe care nimeni nu le ştia. „Cântec special, Lalla, numai pentru tine”, îi spusese. Apoi Sarah îi făcu semn cu mâna chelnerului. Da, Lalla? zâmbi el, ajuns în dreptul ei. Chiar înainte de a-şi pune căştile pe urechi, Sarah spuse cu voce limpede:

- Du-te să-mi cauţi o sticlă cu apă.

Bebeluşul din pântec îi provoca ameţeli, atunci când se ridica prea repede, de exemplu, sau când vomita. Dar ceea ce o ameţea în primul rând erau candelabrele, sutele de candelabre ce vor fi ale ei, curând, când Driss o s-o ia de nevastă, candelabrele care se vor undui deasupra capului ei, la fel cum rochiile se vor undui pe trupul ei, la fel ca motivele unduitoare de pe covorul de mătase, la fel ca lingura din lemn în tajin, a cărei mişcare circulară va amesteca dafinul şi cimbrul, şi carnea. Madonna cânta în urechile ei, şi Sarah arunca priviri cu coada ochiului către naiva de Chirine, care îl săruta pe gât pe Alain, chiar dacă el n-o va lua nicicând de nevastă, într-o seară, în căsuţa de lângă piscină, Driss îi spusese lui Sarah că Alain avea de gând s-o şteargă. Contactase o agenţie care se ocupa de emigrări în Israel; spunea că în curând nu va mai fi nimic pentru evrei în Casa, că va trebui să-şi găsească o soţie şi că, dacă mai continua aici, avea să

moară de la nenorocitul ăla de drog karkoubi. Chirine nu ştia încă nimic despre asta. N-avea decât să rămână însărcinată şi ea, gândea Sarah, în loc să lase viaţa să-i tragă o asemenea ţeapă. Nu ştia dacă dormise cu gândul ăsta mai multe ore, sub soare, în acordurile unei balade în engleză, sau dacă trecuseră doar cinci minute. în schimb, ce ştia era că fu trezită brusc. O mână isterică o scutură dintr-odată; şi, printre râsetele puştilor din piscină şi râsetele ei din vis, unde, îmbrăcată într-o rochie de bal şi cu şapca ei roşie, dansa pe acoperişul unei vile din Dar Bouaza, auzi o voce sughiţând şi hohotind, şi repetând neobosit: „Licitaţiile, licitaţiile".
Sarah se ridică: Driss nu avusese niciodată astfel de ochi. Se scurgeau, pieriţi, spre dalele umede ale clubului Sun, şi, în verdele cimbrului, erau toate durerile din Atlas, urletele copiilor care cădeau de sus, de pe versanţi. Linişteşte-te, îi spuse ea, punându-i mâinile pe umeri. Simţea încâlcită în părul lung casca walkmanului, care atârna, trasă de capete, dar nu-şi luă mâinile de pe umerii lui Driss: era cuprins de convulsii. Licitaţiile, licitaţiile, continua să repete, ochii i se umpleau de o apă care se revărsa apoi în şuvoaie pe obraji, şi cascadele de la Ouzoud curgeau pe faţa lui făcută din stânci şi cratere, cascadele de la Ouzoud curgeau pe faţa lui, care era lumea. Licitaţiile, licitaţiile, repeta el, iar ea continua să spună: linişteşte-te, Driss, linişteşte-te, şi îi ştergea obrazul cu latul unei mâini, păstrând-o pe cealaltă agăţată de umărul lui, căci ştia că dacă ar fi luat-o, el ar fi murit.
Sarah află ce se întâmplase numai la venirea serii, şi anume că la al doilea telefon al lui Driss către clientul din New York, îi răspunsese o femeie - era secretara. I speak to ze manager, bâlbâi Driss, lovind cu piciorul sub biroul din lemn lustruit, aflat la etajul şase al fabricii goale de la Sidi Moumen. De sute de ori, din luna noiembrie, sunase la vechiul amic din liceu care îi găsise contractul cu clientul. Dar nu te îngrijora, frate, răspundea amicul, n- a avut timp să se ducă să ia marfa din port, dar e o chestiune de săptămâni, îţi jur, luna viitoare, îţi jur, luna viitoare recuperăm blugii şi tu o să ai banii. Aşa că Driss aştepta. Dar luna următoare, blugii erau tot în port, nimeni nu- 1 plătise şi tatăl lui

se neliniştea - unde dracu' sunt banii, Driss? Unde? Şi, pe măsură ce săptămânile treceau, amicul nu mai răspundea la telefon. Atunci Driss începuse să sune direct la firmă. Patronul nu este disponibil, îi răspundea secretara de fiecare dată când el reuşea să explice în engleză ce voia. Când se enerva, ea spunea: trimiteţi-ne un e-mail, şi închidea. Toate astea îl scoteau din minţi. Şi totuşi, de data asta, în sfârşit, după luni şi luni de la livrare, de la sosirea în port a trei containere roşii, fiecare cu câte cincizeci de mii de perechi de blugi, care călătoriseră treizeci de zile de la Casablanca, după urlete împotriva transportatorului, a autorităţilor portuare, după crize de plâns la pieptul lui Sarah în căsuţa de lângă piscină, secretara răspunse: patronul? Da, sigur, vi-l dau imediat.
Poate că patronul fuma un trabuc rostind aceste cuvinte, instalat în vârful unui turn de sticlă care dădea spre portul din New York. Poate că observa, visător, sistemul de descărcare cufundat în ceaţă, apucând unul dintre containerele de pe cargou, ca braţul unui uriaş. Poate că regreta vântul de noiembrie care aducea frigul, poate că se gândea la agentul portuar, de jos, care transpira sub jacheta galbenă, şi poate că pornea, apăsând indiferent pe telecomandă, climatizarea. în orice caz, aşa şi-l imaginase Driss când îl auzise: dar noi am plătit deja.
Firma plătise de fapt, cu zece zile înainte, mai puţin de o treime din preţul negociat în noiembrie pentru comanda de o sută cincizeci de mii de perechi de blugi, cea mai mare comandă din istoria companiei Jean's Fabric, şi prima afacere cu America. Căci Driss afla tremurând, cu receptorul alb din biroul tatălui său strâns între degete, că, în conformitate cu reglementările portului comercial din New York, orice marfa nerecuperată după şase luni era scoasă la licitaţie. Clientul obţinuse blugii pe care îi comandase la preţul fixat la licitaţie.
în sfârşit ţi-ai dat şi tu seama, râsese tatăl lui Driss când îl sunase, bâlbâindu-se de furie, să-i dea vestea. Dar tu ştiai? Bineînţeles că ştiam, imbecilule, şi poţi să-mi mulţumeşti că te-am lăsat, trebuia să înveţi să faci afaceri. Şi, printre sufocările de

indignare ale fiului său, adăugase: linişteşte-te, haide. Nici măcar nu era o comandă aşa de mare.
La Sun, Sarah reuşise să-l întindă pe Driss pe şezlong şi să-i dea nişte apă. O să chemăm un taxi, spunea ea, o să te duci acasă. El nu voia. Să nu-l mai
văd în faţa ochilor pe ticălosul ăla de taică-miu, niciodată. Rămaseră acolo, lungiţi unul lângă altul. Ceilalţi plecaseră până la urmă - eşti bine? şoptiră ei, cu un aer îngrijorat, cu prosoapele de plajă rulate sub braţ. E bine, răspunse Sarah, mângâindu-i fruntea lui Driss. împreună, până la apus, ascultară marea, cu ochii închişi, şi papucii femeilor care plecau, scuipăturile chelnerilor aplecaţi acum peste balustrada care dădea spre plajă, cu un pahar de ceai în mână. Din când în când, Driss tresărea brusc, scotea un geamăt; Sarah îşi lipea din nou mâna pe umărul lui, şi el se liniştea. Când nu mai rămăsese nimeni şi se lăsase noaptea, iar paznicul îşi croi drum, cu trupul lui greoi, printre şezlongurile strânse, ca să le ceară să plece, se târâră până la motocicletă. Nu ştiau unde să se ducă; aşa că merseră cu motocicleta până la Hay Mohammadi.Când Sarah şi mama ei veniseră în Casablanca, la început locuiseră într-o casă din cartierul Oasis - Didier era cel care o găsise. O casă întreagă pentru ei trei, repeta maică-sa, mai ieftină decât apartamentul dărăpănat al grăsanului Joe de la Cannes, şi cu două dormitoare, da, două, şi era cu mult mai bine decât să împărţi canapeaua cu Rita, nebuna, care era clarvăzătoare. La zece minute de acolo, era Cercul Prietenilor Francezi, iar în grădina minusculă, Sarah îşi amintea, fostul locatar sădise o tufa de trandafiri care făcea trandafiri roşii ca nişte buze; când era tristă, ieşea şi se ducea să vadă trandafirii vorbind între ei şi discuta cu ei - presa petalele, le dădea drumul, astfel ca buzele să formeze cuvinte. Şi apoi Didier luase toţi banii pregătiţi pentru magazin, economiile lui Monique, creditul pe numele ei, şi dispăruse.

Gurile roşii de trandafiri continuau să pălăvrăgească în timp ce Monique

pleca şi se întorcea în Casa, ca să se milogească de proprietar s-o mai păsuiască cu chiria, să se milogească la şcoală pentru manuale şi masa la cantină, să se milogească de oamenii de la Cerc pentru un post de secretară sau de paznic; şi când începuse să iasă la miezul nopţii, cu obrajii încărcaţi de pudră, ca să facă turul cercurilor de poker, trandafirii încă şuşoteau la urechea lui Sarah, care se strecurase, imediat după mama ei, în mica grădină. în fiecare seară, o aştepta acolo. Adesea, după un ceas, aţipea, cu părul încâlcit în tije şi ţepi şi tresărea când auzea maşina parcând în faţa intrării. Se întorcea atunci în vârful picioarelor în casă; mama ei intra câteva secunde mai târziu, însoţită de un bărbat sau doi. Şi apoi, într-o zi, gurile de trandafir amuţiră. Monique făcu valizele, iar, în

faţa porţii, le aştepta un bătrân într-un Mercedes. Le condusese într-un apartament cu două camere din Hay Mohammadi, lângă Carrières Centrales, şi pe drum spusese: plăteşti doar apa şi electricitatea, mie îmi convine aşa, la care mama ei răspunsese: mulţumesc, mulţumesc

.în Hay Mohammadi nu erau trandafiri, aşa că Sarah nu mai avea chef să vorbească. Se nimerea bine, pentru că Abdellah nu făcuse altceva decât să vorbească din clipa în care o văzuse, într-o seară, aşezată singură în faţa uşii casei dărăpănate, aşteptându-şi mama. Aici, nu e bine să rămâi afară noaptea, îi spusese. Pe atunci, puştiul nu avea nici zece ani. Stătea în echilibru pe marginea gardului, mititel de tot, cu tricoul de fotbal care îi ajungea până la genunchi, mestecând gume Flash Wondermint pe care nu reuşise să le vândă. Pe tenul lui nu erau încă toate petele de acum. Şi tu eşti afară, răspunsese Sarah. Da, replicase puştiul, dar eu, eu sunt băiat.
îi arătase strada. Ce caută târfa asta aici? strigau jucătorii de fotbal când îi vedeau trecând împreună pe lângă terenul viran, când amuzaţi, împărţind un joint, când tăcuţi, ascultând numai zgomotul făcut de cutia de fanta goală pe care o rostogoleau între vârfurile picioarelor. Abdellah îi şoptea: nu le da atenţie, şi înaintau printre fluierături. Chiar mulţi ani mai târziu, tipii din Hay Mohammadi nu încetaseră niciodată să fluiere când trecea pe lângă ei. Dar nu era prea rău, nu o atingeau, aşa cum se întâmpla în cartier - datorită lui Abdellah, ştiau că este franţuzoaică şi că franţuzoaicele merg pe stradă, că aşa era şi că dacă îi făceau ceva, poliţia Franţei ar fi călare pe ei, ceea ce însemna direct pedeapsa cu moartea. Asta îi potolise; cei mai mulţi nu îndrăzneau nici măcar să se apropie de ea. Dar să fluiere după ea nu se putuseră abţine niciodată.
Asta îi povestea ea lui Driss, noaptea, după ce plecaseră de la Sun: parcaseră motorul în faţa şcolii publice şi o porniră pe jos. Treceau prin faţa pieţei, pustie la ora asta, unde zăceau pe jos borcanele roşu-aprins de iaurt ale lui Raibi Jamila, cojile de portocale, frunzele de mentă zdrobite sub bascheţi; Sarah vorbea. Nu se oprea din vorbit. Spunea: ai văzut adineauri, când am trecut pe lângă terenul viran, ai văzut că tipii n-au fluierat; când sunt cu Abdellah fluieră, când sunt cu Yaya la fel, dar când sunt cu tine, tipii nu fluieră. Le e prea frică de bogaţi. Ar fi putut să-şi petreacă întreaga viaţă distrându-l aşa, ca să-l împiedice să se gândească la lovitura mizerabilă a tatălui său. Continua fără ca

măcar să-şi tragă respiraţia, vocea ei agitată se lovea de barăcile tăcute ale bidonville-ului din spatele lor - căci în secunda în care se oprea, lacrimile ţâşneau iar din ochii lui Driss, şi pieptul îi era din nou cuprins de spasme, şi cascadele din
Ouzoud, îngrozitoarele cascade din Ouzoud, erau gata să se reverse din nou - licitaţiile, murmura el, în cea mai mică clipă de tăcere. Nu, spunea Sarah ţinându-l cu putere de braţ, nu te gândi la asta, la ticălosul ăla, nu te gândi, ascultă-mă. Şi îl trăgea ca să înainteze. Povestea apoi despre poliţai, care erau mai răi decât tatăl său, mult mai răi, care odată, în aceeaşi piaţă, când doar se plimba, şi nici măcar nu furase nimic, o arestaseră. Asta e ţinută, să umbli cu umerii goi, aşa? spuseseră ei. în timp ce vorbeau, îi atingeau umerii şi, pentru că ea se eliberase cu o mişcare scurtă, voiseră s-o ducă la post pentru nesupunere. Trebuise să fugă ca o nebună până la vechiul cinematograf Saada; când cunoşteai cotloanele secrete, era cel mai bun loc să te ascunzi de poliţie. Dealerii veneau şi ei acolo, ca să facă trafic de karkoubi, şi câţiva indivizi din zonă aduceau curve, se strecurau printre rândurile de scaune din sala unde, cu treizeci de ani înainte, în perioada în care biletul nu costa decât cincizeci de centime şi oamenii se îngrămădeau să intre, încă se difuzau filme. Filme adevărate, îşi amintea mama lui Abdellah, filme de la Hollywood, cu femei blonde, bărbaţi la costum; uneori, adăuga în şoaptă, nu se tăiau nici măcar scenele de amor.
- A, da? pufnea Driss.
-Jur.
Rue du Lotissement, spunea ea: vezi, acolo este comisariatul din Derb Moulay Cherif; e mereu închis, mereu, de când sunt eu aici. Spunea că atunci când se plimba cu Abdellah, când era mică, bătrâne nebune se apucau să urle la ei: căraţi-vă, căraţi-vă de aici, derbedeilor, e bântuit, bântuit! Schiţau mişcări ample cu braţele şi, cu mânecile largi de la djellaba, semănau cu nişte lilieci. Abdellah se făcea că râde, dar nu era nimic distractiv; şi el murea de frică în faţa comisariatului. Sarah nu îndrăzni să-i spună adevărul când îl auzi pe unul dintre bătrânii de la Cerc şoptindu-i maică-sii că acolo erau torturaţi opozanţii regelui.

Merseră aşa până în faţa casei sale, şi ea îşi continuă poveştile, cu băieţii mici care se prostituau în spatele terenului viran, şi clienţii lor care, când îl vedeau trecând pe Yaya în taxiul lui, îl scuipau, tratându-l de poponar mizerabil. Mai era şi fata aceea care fusese violată pe stradă, în miezul zilei; când părinţii aflaseră, organizaseră o consfătuire în cartier. Acum, pentru că nu mai era fecioară, nu ştiam ce să facem pentru a-i salva onoarea - dacă aflau poliţaii, avea să ajungă la închisoare, şi nu era ca la bogaţi, să-i refacem himenul când doream. în cele din urmă, individul care o violase acceptase s-o ia de nevastă şi toată lumea a fost uşurată.
Driss asculta tulburat, aşa cum asculta discuţiile muncitoarelor. încerca, cu un aer tulburat, să înţeleagă obiceiurile străvechi ale săracilor şi Sarah ştia foarte bine că, cu cât îi povestea despre Hay, despre violenţa lipsită de reţineri, despre tirania poliţiştilor disperaţi din cauza săracilor care comiteau mereu fărădelegi, cu atât mai mult cartierul i se părea ca fiind la celălalt capăt al lumii. Când, acaparat de poveştile ei, Driss rămase efectiv cu gura căscată, Sarah ştiu că nu se mai gândea la licitaţii. îl sărută pe obraz: ştii, o să faci alte afaceri cu America. El schiţă un zâmbet vag şi ea continuă să vorbească, nişte copii miroseau lipici, de la speculanţi. Şi apoi se aşezară în faţa uşii casei sale, şi Sarah întoarse capul spre gardul de unde, cu ani în urmă, Abdellah îi vorbise pentru prima dată. în spate, pubelele dădeau pe afară. Nu-şi mai putea lua privirea de la aceste pubele. Nu mai putea vorbi. Driss o întrebă: eşti bine?
Sarah vedea dansând ambalajele de prăjiturele Merendina şi de bomboane Skittles printre scaunele din plastic rupte, vedea cojile de banană, ştiuleţii de porumb ronţăiţi până la cotor, scutecele murdare - peste tot înjur, chiar şi noaptea, bâzâiau muştele. într-una dintre acele pubele, anul trecut fusese găsit un bebeluş, cu ochii pe jumătate închişi, mai mic decât o sticlă de Sidi Aii; nu mai plângea. Sigur o fată nemăritată, spusese poliţaiul, probabil i-a fost frică să nu fie denunţată.
- Ce s-a întâmplat? întrebă Driss.Sarah întoarse ochii spre el. Arăţi ciudat, spuse Driss, da, arăţi ciudat, îmi dau seama, spune-

mi ce se întâmplă, de ce arăţi ciudat? zi-mi, hai. îşi ţinea faţa întunecată între mâini, îşi cufunda ochii în ochii ei, şi Sarah simţea, lângă maxilar, oţelul rece al Rolexului. Spune-mi, repeta el. Şi ea îi spuse. Cu vocea timidă, îi povesti istoria cu bebeluşul din pubelă. îi povesti despre mamele adolescente, acele copile care erau denunţate încă de pe patul de spital, imediat după naştere, şi care ieşeau cu cătuşe, dar şi despre cele care, printr-un noroc, reuşeau să fugă, şchiopătând de durere, şi care nu ştiau cum să-şi ascundă bebeluşul, despre cele care îl abandonau într-un dulap, într-o pubelă sau pe pragul unei case frumoase din Anfa Supérieur, înfăşurat într-o pătură găurită. Şi îi mai spuse că ea, ea nu voia să ajungă la închisoare, că nu voia ca bebeluşul din burta ei să ajungă la gunoi.
Driss o fixa, cu un aer aiurit, cimbrul fremăta în ochii lui, clocotea ca uleiul încins amestecat în tocana tajine.
- Ce spui? o întrebă el.
Sarah se ruga din toate puterile ca el să înţeleagă, el care până atunci înţelesese tot, ştiuse tot şi iubise tot, el care era singurul ei prieten, după epoca trandafirilor în formă de gură, fratele ei.
Driss îi lăsă uşurel faţa. Se uita cu ochii lui îngroziţi de la ea la stradă, apoi de la stradă la gard, unde pubelele dădeau pe afară. Observară atunci ambalajele de Merendina şi de Skittles, ştiuleţii, scutecele murdare şi, chiar în spate, baraca din tablă unde dormea Abdellah, la picioarele mamei sale. Şi toate celelalte barăci din tablă, tot bidonville-ul şi, în depărtare, străzile din Hay Mohammadi unde fumau indivizii în tricouri de fotbal, şi nevestele lor de şaisprezece ani, care legănau copilaşii în apartamente, şi poliţaii, şi cerşetorii, şi ţipetele înăbuşite ale celor care îndrăzneau încă să ţipe, ciomăgiţi în comisariatele false, şi muncitorii din Sidi Moumen, şi toată Casablanca. Atunci, el îi răspunse.
- Bine.
Hotărâseră planul acolo, aşezaţi în faţa casei din Hay Mohammadi, şi îl schimbaseră de o sută de ori, îl puseseră la punct, îl învăţaseră pe dinafară, îl repetaseră pe scurt unul pentru altul până la ora patru dimineaţa, întrerupându-se la cea mai mică

greşeală - nu, spunea Driss, ai uitat o etapă; şi Sarah o lua de la capăt. Din când în când, auzind un foşnet printre frunzele palmierului din spate sau o rufa căzând de pe sârmele atârnate între barăcile bidonville-ului, tăceau brusc, iar mâna lui Sarah se agăţa de mânerul uşii. Nu era nimeni niciodată; atunci, în întuneric, îşi zâmbeau, şi din nou, tremurând de entuziasmul de a-l cunoaşte atât de bine de-acum, îşi recitau din nou planul. Când veni momentul ca Driss să plece acasă, Sarah îl puse să promită că imediat ce planul era dus la bun sfârşit, se vor întoarce. Se vor instala chiar acolo, în faţa uşii casei ei, numai ei doi în miez de noapte, şi de data asta vor face zgomot şi poate chiar se vor ţine de mână; când poliţaii vor veni ca să le ceară socoteală, nu se vor ascunde, nu se vor târgui. Nici măcar nu vor da o sută de dirhami. Le vor întinde, cu un aer senin, actele de căsătorie.
Nu aveau decât să aştepte trei săptămâni. Peste trei săptămâni, vor fi trecut aproape şaptezeci de zile de la sfârşitul Ramadanului - şi începea, totodată, Aid-el-Kebir. Sarah detestase întotdeauna acea perioadă a anului; căci atunci, timp de trei zile, toată Casa puţea, din pricina carcaselor de oaie atârnate în faţa garajelor din Hay Mohammadi şi a măcelarilor care se plimbau pe străzi, cu halatele pline de sânge şi cuţitele în mâini, strigând „Măcelar! Măcelar!”, şi a maţelor care erau peste tot pe trotuare şi pe care aluneca; toate astea o scârbeau. Dar în anul acela, timp de trei săptămâni, se dusese de mai multe ori să vadă cortul improvizat ridicat lângă şcoala publică, sub care familiile se grăbeau să-şi rezerve animalele. Se apropiase de oile care behăiau înnebunite, de bărbaţii şi femeile care împingeau în barieră, negociind, voind să atingă blana. „Asta cât costă?”, întreba un tip în ţinută de paznic; când i se spuse preţul, se arătă indignat: „Dar e mică rău!”
Ciobanul se agita ca să preia toate comenzile, ba tocmindu-se cu aer revoltat, invocând Coranul pentru a justifica tarifele, ba notând adresa de livrare a unei doamne grase care îi dicta cu mare greutate, cu un puşti plângând şi trăgând-o de djellaba. Sarah îl bătu pe umăr în timp ce lua un alt client. Atunci, spunea ea, ştii care e data exactă a sărbătorii? Văzând-o încă înfiptă

acolo, sub cort, ciobanul ridică ochii spre cer: pe toţi dracii, ţi- am zis de o sută de ori, copilă, depinde de lună! O să te întorci să mă întrebi asta la fiecare două zile? Bineînţeles, Sarah se întorcea tot la două zile. Punea aceeaşi întrebare şi se distra primind acelaşi răspuns.

Driss era şi el nerăbdător. Când venea s-o caute la liceu, seara, şi când o vedea apropiindu-se, cu şapca roşie îndesată pe cap şi walkmanul la urechi, cu sandalele noi care străluceau printre cele ale prinţeselor din Anfa aşteptându-şi şoferii, zâmbea. îi zâmbea şi ea şi rămâneau acolo, pe trotuar, privindu-se ca proştii, singuri pe lume, cu secretul lor. Automobilele Porsche din jurul lor îi claxonau să se mişte - odată, Kamil, în decapotabila lui, le aruncase o privire scârbită. Lor puţin le păsa; în două săptămâni, într-o săptămână, va fi Aïd-el-Kébir, şi planul începea. Rulau apoi cu o sută la oră printre maşini, trecând prin Aîn Diab, pe lângă chouay Americano unde, cu cinci luni înainte, se sărutaseră pentru prima

oară; se opreau în faţa caselor, cele din Oasis, din Anfa Supérieur sau din California - vor locui în asta, spunea Driss, ba nu, o vom cumpăra pe asta. Şi ajunşi în cele din urmă în căsuţa de lângă piscină, se lungeau pe masa de biliard şi visau la după-amiezile viitoare, cu copilul lor, la marginea piscinei lor, pe şezlongul lor. O să-i arăt eu lui taică-meu, spunea Driss, trecându-şi dintr-o mână în alta bila nr. 8, o să-i arăt că, începând de acum, şi eu sunt cap de familie, capul propriei mele familii, şi n-o să-mi pese de ce-o să creadă. N-o să mai fiu băiatul lui, nu, o să fiu un bărbat în toată firea şi o să plec şi eu în călătorii de afaceri, n-o să mai rămân în Casa ca un tâmpit să supraveghez muncitoarele, o să plec şi o să mă întorc cu cadouri pentru tine şi bebeluş, încărcat de cadouri o să vin la voi, şi tu o să fii cea mai fericită

femeie din lume şi o să uiţi imbecilii care te fluieră în bidonville, o să te scot de acolo, pentru că o să fiu un bărbat în toată firea, capul propriei familii. Sarah îl săruta pe gât - ce cadouri o să-mi aduci

?în ziua de Ai'd-el-Kebir, părinţii lui Driss, dar şi bunicii, unchii, mătuşile şi copiii lor se adunau în jurul piscinei pentru ritualul sacrificării animalelor. Vor fi în grădină, ca în fiecare an, şase oi - o oaie de familie -, sacrificate, cu cuţitul, de fiecare dintre capii de familie. Dar anul acesta, în bătrâna Honda a vânzătorului de oi care parca în faţa casei la ora şapte dimineaţa, tatăl lui Driss va număra un animal în plus. Se va mira, va negocia poate, apoi, întrebându-l pe vânzător, va afla adevărul: Driss comandase o oaie în plus. „De ce o oaie în plus?" îşi va întreba fiul. Atunci, Driss îl va anunţa - ceruse o fată în căsătorie. Era de-acum bărbat. Şi, pentru a o dovedi, se va duce imediat s-o aducă pe viitoarea lui nevastă, o va arăta întregii familii, şi această oaie o va tăia cu mâna lui, sub ochii celei pe care o iubea şi ai ticălosului de taică-său, căruia, de data asta, nu-i va mai cere voie; căci, acum, şi toată lumea o va afla, era şi el cap de familie.
Acasă la Sarah şi Monique, în mica sală de baie de lângă dormitor, deasupra lavoarului, era o oglindă pătrată; când proba blugii pe care îi ofereau băieţii, Sarah trebuia să se caţere pe un scăunel ca să-şi vadă, pe bucăţi, şoldurile cărnoase. Pentru a aprecia efectul blugilor evazaţi asupra gleznelor, ridica un picior, adesea îşi pierdea echilibrul; de cele mai multe ori, renunţa şi se baza întru totul pe oglinzile scârboase din toaletele liceului. Dar în ziua de Aid-el-Kebir, nu erau ore la liceu; atunci, Sarah îşi înnoda pe coapse panglica galbenă a rochiei pe care i-o cumpărase Driss, proptită de gresia umedă a toaletei. înnodând, îşi umfla şi dezumfla pântecul, ca să vadă în oglindă ce se va întâmpla când, în câteva săptămâni, o negafa[35], care va arăta de parcă ar avea o sută de ani, va lega în jurul unuia dintre cele şapte caftane de soţie o centură cu perle şi cristale. Poate că bătrâna care o va îmbrăca va observa o uşoară rotunjire a pântecului, dar nu va spune nimic; va trage pur şi simplu mai tare de şireturi, ca să alunge dubiile, şi îi va prinde lui Sarah la gât un colier greu, din aur.
Sarah îşi frecase buzele şi obrajii cu aker fassi. De asemenea, înmuiase un beţişor în tuşul de ochi al maică-sii şi şi-l trecuse pe sub pleoape. în oglindă, ochii îi erau roşii din pricina amestecului

piperat şi îi lăcrimau, dar nu era grav; arăta ca o viitoare nevastă demnă de un Fassi. Luă cerceii cu perle false din cutia de bijuterii a lui Monique şi, aşa gătită, ieşi; acum, trebuia să-l aştepte de Driss în pragul uşii. Era ora nouă dimineaţa, dar afară puţea deja a sânge şi a frigărui. Alături, în spatele gardului, puştii stăteau lângă oaia pe care familiile din bidonville o împărţeau; o cercetau, se îndemnau unul pe altul s-o atingă, se apropiau o clipă, apoi, la cel mai mic behăit, se dădeau înapoi. Abdellah era lipit cu spatele de peretele de tablă al barăcii lui; privea scena, cu pipa de kif în mână. Când o văzu pe Sarah în faţa uşii, îi făcu semn cu capul - hayhay, Lalla Sarah, te duci să te logodeşti sau ce? în mod normal, când îi spunea porcării din astea, Sarah îi zicea întotdeauna să-şi ţină gura şi îi arăta degetul mijlociu - dar nu şi de data asta. Avea dreptate Abdellah: într-o oarecare măsură, era ca o logodnă, în dimineaţa aceea, Driss se revoltase împotriva tatălui său, iar în după- amiaza aceea urma să-şi pecetluiască soarta, anunţându-şi public logodna, astfel încât nici ticălosul de taică-său, nici maică-sa nu vor îndrăzni să reacţioneze. Nu mai puteau da înapoi. Vor sărbători căsătoria unicului lor fiu, timp de şapte zile şi şapte nopţi, într-un palat din Marrakech, vor invita o mie de persoane, guvernatori, ambasadori, apropiaţi ai familiei regale. Bineînţeles, la mesele pline de fripturi de miel şi smochine confiate, şi între melodiile cântăreţilor la oud[36], invitaţii vor şopti: o sărăntoacă, îţi dai seama, şi franţuzoaică pe deasupra, într-o asemenea familie, în care toată descendenţa era curată, ce ruşine - dar de-a lungul festivităţilor, părinţii lui Driss vor păstra pe faţă un zâmbet crispat, mascând, prin tambururi, trandafiri, podoabe şi dansatoare orientale, revolta fiului lor, preluarea puterii. Driss sosi pe motor, la ora nouă şi zece minute.

Sarah se ridică, alergă spre el.

- Deci? Le-ai spus?

El îşi scoase casca; avea ochii plini de îngrijorare, ca la „1000 de borne”, când jocul era strâns.

- Da, răspunse el. Dar mai sunt două, trei lucruri...

Cele două, trei lucruri se petrecuseră atunci când, la descoperirea oii suplimentare, Driss anunţase, cu fruntea sus, că el era cel care o comandase şi că în după-amiaza aceea o va tăia, iar tatăl lui

3

glumise. Ştii tu să tai o oaie? spusese el, întinzând o bancnotă curierului. Apoi, fără să aştepte răspunsul, strigă numele grădinarului care să vină să se ocupe de transportarea animalelor, şi se întoarse în casă. Driss fusese luat pe neaşteptate; îl urmase. Privise djellaba albă din faţa lui străbătând camerele, scânteind în lumina soarelui care răzbătea prin ferestrele mari şi făcând o întoarcere bruscă spre bucătărie - fa-mi o cafea, îi poruncise tatăl servitoarei cocoţate pe blatul de lucru, cu gura căscată la episodul din Marimar care rula pe canalul 2M. Da, Sidi, răspunsese ea înainte de a se ridica dintr-un salt. Şi apoi el îşi reluase drumul. Driss nu reuşise să găsească replica usturătoare pe care o căuta de zor, replica aceea care să arate că povestea lui cu oaia era serioasă şi că, de altfel, nu era vorba despre oaie, aşa că mersese mai departe în urma lui până în salonaşul din celălalt capăt al vilei, cel unde se afla televizorul Panasonic mare, nou, pe care Badr îl instalase cu câteva luni înainte. Tatăl lui se trântise căscând pe canapeaua adusă din Italia, unde mama lui, într-o gandoura[37] amplă, roz, cu capul adâncit într-o pernă de mătase, era deja întinsă. Şi ea se uita la episodul din Marimar. Tatăl apucase telecomanda şi, schimbând canalul, îi strigase fiului, aflat încă în picioare lângă uşă: ce te-a apucat să mă urmăreşti aşa? Driss strânsese din pumni.

- O să tai o oaie.

Atunci îşi făcu brusc apariţia în încăpere servitoarea. Cu o tavă în mâini, se ciocnise de Driss. Lăsase tava pe masa joasă şi se apucase să toarne, într-un pahar mic împodobit cu motive argintii, cafeaua clocotind încă în cafetiera cu piston. Tatăl bătuse dintr-odată cu pumnul în masă, atât de tare încât servitoarea, tresărind, vărsă cafeaua. Aduci un singur pahar când suntem doi, idioato, uriaşe el. Fata se speriase, încercase să şteargă cafeaua cu o cârpă legată la şorţ. El îi trăsese un şut în fund - cară-te. Şi ea plecase cu tava. Câtă prostie, mormăise el, înainte de a duce cafeaua la gură.

Atunci Driss îl strigase - tată! - şi tatăl lui întorsese faţa spre el.

- Ce mai e?

4

- O să tai o oaie.

Ar fi putut să-i repete de o sută de ori, până va înţelege, ticălosul, că se lepăda de el. Tatăl lui râsese uşor; se întorsese spre soţia lui, o bătuse pe umăr.
- Vrea să taie o oaie.

Mama lui Driss ridicase capul.
-Cum?

- Driss vrea să taie o oaie, repetase tatăl.

Ea îşi privise, cu un aer neîncrezător, mai întâi fiul, apoi soţul.

- Ştie el să taie o oaie?

- Aşa se pare.

Atunci mama îşi lăsase capul pe perna de mătase.

- Păi, să taie atunci.

Şi servitoarea se întorsese cu două pahare pentru cafea. în timp ce servea primul pahar, Driss începuse să bată din picior, şi, în timp ce îl servea pe al doilea, cum bătaia din picior nu fusese auzită, Driss apucase vaza de pe comoda de lângă el şi o aruncase pe jos, gata s-o spargă în mii de bucăţi. Vaza nu se spărsese - era din lemn. Se rostogolise jalnic până la picioarele servitoarei, al cărei trup mic, slab rămase aplecat deasupra mesei, cu braţul pe jumătate îndoit, oprit în mişcare. Mama lui Driss se ridicase brusc: tatăl lui, la fel ca braţul servitoarei, încremenise. Atunci Driss spusese tot - că avea de gând să se însoare cu o fată, că era franţuzoaică şi că va veni şi ea imediat, iar în faţa ei şi în faţa tuturor, da, avea să taie o oaie, ca să-şi anunţe logodna.

Mama izbucnise în râs - mă rog, Driss, doar nu vorbeşti serios. N-o să ceri în căsătorie o fată fără acordul nostru. Driss începuse să strige - ba da, vorbesc serios! Da, sunt cât se poate de serios! Bătea cu piciorul în podea, arzând de dorinţa de a distruge, pentru ca întreaga vilă să se prăbuşească pe colina din Anfa şi să ia cu ea toate celelalte vile de pe colina din Anfa, şi în cele din

urmă să nu rămână nimic, decât piscina şi căsuţa de sub marele arbore de araucaria unde îşi făcuse, împreună cu Sarah, un refugiu. Am cerut-o în căsătorie şi imediat, în faţa tuturor, o să anunţ logodna!

Observase cum expresia mamei lui se înăsprea, cum o cuprindea furia. îi spusese atunci să termine odată cu teatrul, că nu ştia ce l-a apucat, dar

căsătoria era un subiect serios, că nu te căsătoreşti cu oricine, şi cu atât mai puţin când făceai parte dintr-o asemenea familie, trebuia să facă lucrurile în ordinea cuvenită dacă voia cu adevărat să se însoare, să găsească o fată de familie bună şi să organizeze o întâlnire între părinţi. O franţuzoaică, dar nu, că nu-i adevărat, exclamase ea. Nouă, descendenţilor Profetului, vrei să ne aduci o franţuzoaică şi în plus în faţa întregii familii, în plin Aîd-el- Kebir. Eşti căzut în cap, pe cuvânt. Nu-l asculta, îi spusese tatălui său, dând televizorul mai tare - nu ştie ce vorbeşte.

Atunci Driss aruncase în luptă ultima armă: e însărcinată. Şi brusc, tatăl şi mama lui erau în picioare, în faţa lui, maică-sa cu umerii tremurânzi şi repetând: în câte săptămâni? Se întorsese spre soţul ei şi îi spusese: cu cine putem vorbi pentru un avort? Driss uriaşe: nu! nu! O să mă însor cu ea, o să avem un copil! O să tai o oaie! Mama lui începuse să plângă. Nu numai că ne dezonorezi cu o franţuzoaică, dar în plus vrei să-mi strici şi sărbătoarea făcând scandal. După tot ce am pregătit - servitoarele au curăţat zece kilograme de legume, şi-au petrecut săptămâna făcând produse de patiserie, sunt epuizată! Lui Driss îi păruse rău. Cum poţi să-i faci una ca asta mamei tale? îi spusese tatăl lui, cu gura schimonosită de scârbă. Timp de două ore negociaseră, mama ameninţase că o să moară de supărare, tatăl, că anulează petrecerea de Ai'd, de ruşine ce-i era, iar Driss trântise uşa, făcuse cale- ntoarsă, plânsese, spusese că va părăsi pentru totdeauna casa părintească, şi până la urmă ajunseseră la o înţelegere. Driss nu va tăia oaia, nu va anunţa logodna şi nu va strica sărbătoarea. Dar Sarah va fi bine-venită acolo, cu el, în timpul ritualului de sacrificare; acceptau s-o cunoască.

6

în tradiţia marocană, persoană care are sarcina să o îmbrace pe tânăra mireasă şi să o introducă în timpul ceremoniei de căsătorie
Instrument cu coarde, asemănător cu lăuta

Tunică uşoară din lână sau bumbac, cu sau fără mâneci, purtată în nordul şi vestul Africii, precum şi în Orientul Mijloci

1

uDin Hay Mohammadi până în centrul oraşului, vedeai peste tot pe străzi, ca în fiecare an de Aid, măcelarii, cu cuţitele lor lungi prinse la cingătoare: din zece în zece metri erau opriţi de familii înghesuite în garajele deschise ale locuinţelor, înconjurate de oi care behăiau. Unele animale erau deja moarte şi atârnate cu labele de o bară de oţel. Sângele picura pe podeaua garajului, apoi curgea pe trotuare, se revărsa în canale. Uneori, măcelarii le eviscerau acolo, pe aceeaşi podea, spălând organele cu furtunul; alteori, târau oaia de labe până în bucătăriile apartamentelor şi le aruncau în lift. Era o hărmălaie îngrozitoare, în care se amestecau ululaţiile femeilor şi ale copilaşilor care plângeau, ţipetele măcelarilor şi cele ale animalelor. Când Driss viră spre colina din Anfa, unde străzile erau liniştite şi frumoase, unde oile moarte erau la adăpost de priviri, între hibiscuşi şi scaunele de grădină, zâmbi senin.

Ardea de nerăbdare. în garaj, coborând de pe motocicletă, continua încă să înşire toate maşinile pe care le văzuse parcate în faţa intrării; Porsche-ul unchiului meu, spunea el, BMW-ul vărului, Mercedesul bunicului, un Range Rover pe care nu-l ştiu. îţi dai seama, îi repeta el lui Sarah, ce lume va fi acolo? Ea, aplecată spre retrovizor, verifica dacă mai avea buzele roşii şi îşi inspecta dinţii. îşi dădea bine seama, da, ce lume va fi de faţă şi aflându-se acolo, aşa, la cinci metri de panta grădinii, pe care, de mii de ori, timp de şase luni, o coborâse împreună cu el, îşi dădea seama că nu-i convenea. I se strângea stomacul. Ultima oară când fusese nevoită să le placă adulţilor cu situaţie mai bună decât ea, asta se întâmplase la Cercul Prietenilor Francezi, când era mică; din cauza mamei ei, care se ducea cu o mulţime de soţi la toaletă, în timp ce nevestele lor, cu ţigările între degete, priveau copiii urcând pe cal, lucrurile nu decurseseră prea bine. Când le întâlneau pe Monique şi Sarah, care dădeau târcoale terenului de tenis, aveau întotdeauna pe buze o grimasă de dezgust; odată, când Monique intra în sala de jocuri pentru o partidă de bridge, una dintre soţiile cu ochelari desoare se ridicase dintr-un salt şi o scuipase în faţă. „Curve nenorocite care veniţi să ne faceţi probleme, acasă cu voi!" De atunci, Monique şi Sarah evitaseră să se mai expună. Se izolaseră în culisele acestor vieţi respectabile, de unde ieşeau doar uneori, clipind din gene, ca să fure bărbaţi. Nu te îngrijora, haide, spuse Driss, lipind mâna de retrovizor, împiedicând-o să se mai oglindească. Eşti frumoasă, adăugă, toată lumea îţi spune mereu cât eşti frumoasă, şi chiar dacă ai fi fost urâtă, tot vom câştiga. Niciodată, nimeni din familia mea n-a adus pe cineva acasă cu ocazia sărbătorii Ai'd fără să fie căsătorit, îţi dai seama? Niciodată! îţi spun, părinţilor mei le este frică, se tem de scandalul pe care l-am putea face, şi acum, îţi spun, sunt sigur, au văzut că sunt bărbat. Nici nu e nevoie să tai o oaie, înţelegi. Aduc pe cine vreau, când vreau, vezi bine; asta înseamnă să fii un cap de familie. îşi bomba pieptul ca un mic prinţ şi cimbrul strălucea în adâncul ochilor săi. O luară pe poteca din grădină.

Coborând panta, ea îşi privea sandalele adâncindu-se în iarbă - sandalele noi, din piele, pe care i le cumpărase el. Era mai bine decât să privească în faţă, spre piscina sufocată de lume, de zgomot, într-atât încât nu se mai auzea nici măcar foşnetul frunzelor măreţului araucaria - Driss îi spusese la ureche, tandru, într-o seară de Ramadan. Ascultă cum foşneşte. Nu se auzea nici susurul apei care, în liniştea adâncă a nopţilor petrecute împreună, era ca ecoul înăbuşit al unui clopoţel pe care numai cei care ştiau să-l asculte, cei care ştiau, ca ei, să se depărteze de goana nebună a lumii, reuşeau să-l audă; dar în ziua de Ai'd, în jurul piscinei lor, răsunau zgomote de voci, clinchetele tăvilor care se ciocneau, gemetele guturale ale oilor. Sandaua stângă a lui Sarah se afundă în iarbă, şi apoi dreapta se lovi de dale; câteva ace de conifer erau căzute pe jos. Ea ridică fruntea - ajunseseră.

în stânga piscinei, vreo zece bărbaţi stăteau în cerc pe şezlonguri, cu picioarele depărtate; unii fumau trabuc. în dreapta, tot atâtea femei stăteau în picioare, cu mici pahare de ceai între unghiile fucsia şi copiii agăţaţi de picioare; lângă ele, pe faţa de masă albă, brodată, întinsă pe masă, erau aşezate clătite baghrir cu miere, produse de patiserie, ceai şi lapte bătut. Sarah nu reuşea să distingă bine chipurile femeilor, din pricina soarelui de iunie, care se reflecta în apă şi care le acoperea, dar şi a servitoarelor care
alergau prin faţa lor, cu ceainicele în mână, umplând cu ceai fiecare pahar pe care îl vedeau gol, apoi se îndreptau din nou spre grupul de bărbaţi de la care, din depărtare, auziseră lipăitul ultimelor picături dintr-o cafea neagră. Ai fi zis că sunt câini. Şi, dintr-odată, în lumină, punând în mişcare praful care plutea deasupra ei, o femeie agită braţul - Driss! Se apropiará.

Toate, peste djellaba aurie, purtau părul lung, ale cărui onduleuri ample erau emblema lui Momi, coaforul evreu din strada Landes. Asta remarcase Sarah mai întâi la femei, mătuşile şi verişoarele lui Driss, în clipa când, împreună cu el, le saluta. Mai multe dintre ele îşi vopsiseră părul cu henna - pe măsură ce se apropiau, aroma caldă a colorantului se simţea puternic - şi fiecare avea o

altă nuanţă de roşu, mai mult sau mai puţin aprinsă, în funcţie de cât păr alb aveau; când părul alb era puţin şi nuanţa naturală nu era prea închisă, părul căpăta nuanţa roşiatică a zidurilor calcaroase din Marrakech. Purtau pe cap meterezele ocru de la Médina, cu umbra munţilor Atlas deasupra lor şi berzele zburând sub soarele arzător, gândea Sarah, zâmbitoare - iată de ce trebuia să fii bogat.
Poate dacă nu i-ar fi plăcut atât de mult henna, munţii Atlas şi berzele, zidurile calcaroase de la Marrakech, Sarah ar fi înţeles mai repede. Poate că nu s-ar fi lăsat îmbătată de siropul de mentă pe care servitoarea i-l turna când întindea paharul cu un gest nesigur, un gest la care visase atât, încât i se părea că-l făcuse de mii de ori, ca un dans tribal de care corpul ei îşi amintea. Femeile râdeau, îl tachinau pe Driss, îi cereau să le spună noutăţile şi, în sclipirea diamantelor care se mişcau odată cu mâinile lor, Sarah se lăsase purtată în voie - era bine aici, la bogaţi, la ea acasă. în sfârşit, acasă, în mijlocul acestor femei care erau, urmau să fie, semenele ei, şi trăind dezgustul vieţii ei adevărate, nu le văzuse imediat zâmbetele când Driss le- o prezentase: prietena mea franţuzoaică, nici strâmbăturile lor la vederea părului ei încurcat, a degetelor goale, nici privirile uluite, aproape temătoare, care evitau să se fixeze pe ea şi pe perlele false din urechile ei. Dacă ar fi văzut, dacă ar fi înţeles, ar fi plecat; dar ea nu vedea nimic, orbită de coliere, nu pricepea nimic. La asta se gândise mai târziu, întorcându-se acasă; numai bogaţii înţeleg lucrurile astea. Când mama lui Driss se apropiase de ei, înaltă, roşcată, cu fruntea sus şi pantofii cu tocuri care loveau dalele, şi când îşi sărutase fiul, nici atunci Sarah nu văzuse nimic.
Fusese pur şi simplu fermecată de frumoasa ei djellaba, de nuanţa smaraldului, la fel ca ochii, la fel ca pietrele de pe degete. Că mama lui îi şuierase un bună ziua rapid, cu buzele strânse şi abia privind-o, asta nu avea importanţă; cu buclele ei bogate şi ochii verzi, ai fi zis că e Lamia El Solh, soţia prinţului Moulay Abdallah. Dintr-odată strigă: toată lumea este aici, putem începe!
Din partea femeilor, răsunară strigăte de bucurie.

Bărbaţii şi femeile se îndreptară atunci spre arborele de araucaria, în spatele căruia se afla o curticică acoperită unde, de obicei, se spălau şi se întindeau rufele - îşi lăsară pe marginea piscinei trabucurile încă fumegând, ceştile de ceai goale, lângă şerveţelele de hârtie mototolite, pe care le aruncaseră acolo, încă pline de firimituri de griş, de zahăr. Deja o servitoare îngenunchea să le adune - haide, spuse Driss, să mergem. Pe drum, câţiva bărbaţi, cu cămăşile deschise pe pieptul bronzat, îl opriră pe Driss să-l salute, dându-i o palmă pe spate: deci, bătrâne, cum merge? Faci bani, sper? Lui Sarah îi aruncară un semn scurt din bărbie; ea, ea privea argintul masiv al lanţurilor de la gâtul lor, pielea pantofilor cu bot ascuţit. La un moment dat, un bărbat în djellaba îi împinse ca să-i depăşească. Sarah îi văzu ceafa în timp ce se grăbea spre oi, dâra de vopsea neagră, ca pe frunţile bătrânilor în saloanele de coafură din Maarif. E tata, şopti Driss. E încă nervos, dar nu-mi pasă.
Lui Sarah îi plăcea mult curticică, pentru că mirosea mereu a detergent Tide. într-o parte, erau îngrămădite cutii pline cu detergent, lângă uscătorul care, de data asta, era strâns în patru; semăna cu un tron pe care, cu părul vopsit cu henna, exact de culoarea ambalajului, ondulat cu peria la Mimo, pe strada Landes, se visa aşezată, răcorită cu un sirop de mentă de o servitoare şi dominând oraşul. Şi apoi, încet, încet, în timp ce tot nu vedea nimic altceva decât berze şi brăţări de aur, înţelese.
Aşteptau sacrificarea, în picioare, sub adăpost, şi, alături de Driss şi Sarah, un bărbat vorbea. Spunea că un apaş îi ceruse mâna fetei sale - aşa îi numeau uneori bogătaşii pe oamenii din popor: apaşi. Un berber, continua el, cu aer scârbit. Nu ştiu sincer cum a făcut de l-a întâlnit, cu toţi banii pe care i-am dat ca să se ducă în locuri frecventate de oameni cumsecade. Dar, vezi, nu-ţi poţi apăra copiii de nimic în ziua de azi. I-am spus fetei mele, dacă mai aud de încă vreun nenorocit îţi dă târcoale, îţi iau Jaguarul. Ea a plâns, dar am rămas de neclintit: există amestecuri din astea în zilele noastre, trebuie să fii atent. Driss o privi pe Sarah, îi luă mâna: nu-l asculta. Dar Sarah asculta. Bărbatul continuă: când începi să accepţi asemenea oameni în familia ta, toată smala[38]

profită de tine, începe să-ţi folosească numele. într-o zi, fără să-ţi dai seama, te trezeşti că treci în urma lor în administrarea bunurilor. S-a întors lumea cu fundul în sus, îţi dai seama? Cu fundul în sus. Chiar atunci, se auzi un behăit sfâşietor.
Toată lumea amuţi. Venind dinspre araucaria, tatăl lui Driss târa o oaie de coarne.

- Acum urmează sacrificiul, şopti Driss.

Oaia behăia, rărind pasul, dar totuşi se lăsa târâtă până în curte.

- De ce nu fuge? întrebă Sarah. Driss ridică din umeri.

- Poate că nu ştie că există o poartă.

Trei bărbaţi din adunare săriră în ajutorul tatălui lui Driss. împreună, răsturnară animalul care gemea, cu spatele pe dale, cu labele agitându-se în aer. Atunci tatăl ridică spre cer un cuţit. Cu un gest iute şi sigur, sfâşiind aerul cu eleganţă, tăie gâtul oii. Toată lumea izbucni în urale.
Repetară operaţia pentru toate oile legate de măreţul araucaria, fiind, rând pe rând, sacrificate de un cap de familie. Balta de sânge se întinsese atât de repede, încât femeile făcură numaidecât un pas înapoi, temându-se să nu-şi murdărească pantofii; două servitoare se grăbeau să şteargă cu mopul. Măcelarul, grădinarul şi şoferul aveau grijă să împingă într-o parte oile deja moarte. Le atârnau apoi de ramurile solide ai micilor yucca; sub frunzele puternice, în formă de spadă, animalele se goleau de sânge deasupra ligheanelor din plastic roşu, aduse de alte servitoare. Nimeni nu se uita într- acolo; dar în momentul când bătrânul unchi săvârşi ultimul sacrificiu, mama lui Driss chemă servitorii. Auzindu-se strigaţi în timp ce animalele zăceau acolo atârnate, rămaseră nemişcaţi. Dar, veniţi odată! spuse ea, dând din mâini. Atunci arătă spre oaia suplimentară, care era încă legată de araucaria, şi şuieră către adunare, cu subînţeles: am comandat-o pentru servitori. Toată lumea îi lăudă generozitatea.

Personalul făcu ultimul sacrificiu şi invitaţii se întoarseră pe marginea piscinei. Brăţările zornăiau, strălucirea diamantelor ricoşa pe cristalul paharelor; puteai rămâne orbit păstrând strălucirea aceea în adâncul pupilelor. Dar nevoită să-i privească, şi poate pentru că soarele se mişcase, poate pentru că nu se mai reflecta în apă în acelaşi fel, şi pentru că un bărbat vorbise, Sarah observă că, lângă ceasurile Rolex ale unchilor şi verişorilor, mai erau şi nasurile lor care adulmecau; că, pe sub lanţurile de la gât, se târau la suprafaţă râgâielile, pe care le lăsau să iasă cu mândrie; că rujul de pe buzele femeilor se lua când îşi treceau zgomotos cu limba peste dinţi, că urlau ca hienele la copii sau că scuipau jumătate din prăjitura de griş pe jos, ca să nu se îngraşe. Dintr-odată, îi vedea atât de limpede, gândea ea, iar ei, cu toate că se cercetau cu luare-aminte unii pe alţii, nu mai observau că, la câţiva metri de ei, oile erau încă atârnate de yucca. Nu vedeau că măcelarul desprinsese una dintre ele şi că o întinsese pe un prosop de baie. Stând în genunchi, făcu o tăietură la nivelul piciorului; apoi se aplecă şi apropie capul. îşi lipi gura şi se apucă să sufle din toate puterile, dând alte câteva lovituri de cuţit, şi suflând din nou, atât de tare, încât pielea se dezlipea de pe muşchi de puterea suflului şi, după cinci minute, oaia era umflată pe toate părţile, monstruos. O făcu bucăţi încetul cu încetul. Pe iarba proaspătă, lângă hibiscus şi trandafiri, nu departe de fântână şi de piscina unde invitaţii orbiţi cereau să li se stoarcă portocale, grămezi de carne crudă, muşchi şi oase zăceau, având să fie tranşate curând, cu organele puse unul câte unul în ligheane. Servitoarele, cu răsuflarea tăiată, le duceau pe rând până în căsuţă.

- Când eram mic, nu voiam să moară, spuse Driss, care privea scena alături de ea - sub adăpost, se vedea încă ceva din balta de sânge roşu-pal, diluată de apa care dispărea în canalul de evacuare. Urlam să înceteze.

- Şi acum? întrebă Sarah. Ultimul lighean tocmai se umpluse.

- Acum, nu ştiu. A devenit ceva normal. Sunt o grămadă de lucruri care devin normale când ai obosit să urli.

Părăsind curticică, îl văzură pe şofer cărând bucăţile de piele într-o găleată, în timp ce îl urmărea cu privirea, Sarah simţi nişte degete bătând-o pe umăr.
- Vii să mă ajuţi să pregătesc carnea?
Mama lui Driss ţinea între unghiile vopsite un cuţit lung de măcelar.Grup de corturi ale unei căpetenii arabe, cu familia lui, servitorii, soldaţii, bogăţiile, turmele
Sarah nu stătuse niciodată prea mult în bucătăria americană din căsuţă; cel mai adesea, Driss era cel care se ducea să-i caute cutii de suc. Uneori, când el adormea pe canapea, în serile de Ramadan, ea se ducea să facă un tur din plictiseală, deschizând frigiderul, scoţând un borcan de castraveciori pe care îi mânca apoi aşezată pe unul dintre taburetele din jurul blatului de marmură. Mesteca zgomotos, cu gura larg deschisă, amuzându-se de clănţănitul dinţilor ei în liniştea adâncă a nopţii, clănţănit care, poate de data asta, îl va trezi pe Driss - nimic nu-l trezea niciodată pe Driss şi nimic nu trezea niciodată această bucătărie, care era la fel de nemişcată ca sala de aşteptare de la Mouqata'a unde, în căldura ucigătoare, oameni ca ea şi Yaya aşteptau pe certificatele lor semnătura Caidului, care plecase să-şi facă siesta. Te întorceai în fiecare zi a săptămânii la Mouqata'a, pentru certificatele de viaţă sau cele de rezidenţă, aproape că te topeai de căldură, trei, patru ore aşezat pe aceeaşi podea năclăită dintre scaunele de metal ocupate de bătrâni şi femei însărcinate - singurul lucru care scurta siesta Caidului erau bancnotele de o sută de dirhami.
Dar în ziua de Ai'd, când intră împreună cu mama, servitoarele treziseră la viaţă bucătăria. Se agitau în jurul blatului, tranşau animalele golite de sânge; acoperiseră şi masa de biliard cu o planşă mare de lemn, pe care erau puse ligheanele, şi curăţau vânjos burţile, intestinele, cufundându-le într-o găleată cu apă, cu sudoarea picurându-le pe frunte, până la brâul înnodat al şorţului. Ajunsă în dreptul lor, mama lui Driss se strecură între două dintre ele şi le alungă cu mişcări din cot - faceţi loc, spuse ea. Cea mai bătrână dintre cele două servitoare o observa siderată: Lalla, sunteţi sigură? Bineînţeles că sunt sigură, Fatima, mişcă!

Odată ce servitoarele fură alungate - rămaseră în spate, legănând braţele, derutate -, Sarah şi mama lui Driss se aşezară în faţa blatului de lucru. în faţa lor, două capete de oaie zăceau culcate pe o parte; erau pârlite, dar s

evedea încă sângele uscat după decapitare, la baza gâtului, şi ochii, care erau cenuşii, sticloşi, de forma picăturilor de ploaie din luna martie, prelingându-se pe geamurile taxiurilor. Erau şi câteva picioare de culoarea cenuşii, ale căror copite erau încă roz. Mama lui Driss respiră adânc. Cu o mână, trase unul dintre capete spre ea, apoi, cu cuţitul, încercă să decupeze un corn. Nu reuşi. Dă-mi toporişca, Fatima, spuse ea. Servitoarea din faţa ei îi întinse unealta; cornul sări imediat şi al doilea la fel. îi întinse toporişca lui Sarah - e rândul tău, spuse, apoi scoase un oftat: le spun tuturor Fatima, e mai uşor de ţinut minte.
Nu-i veni atât de greu să desprindă coarnele, nici să taie apoi urechile animalului cu fierăstrăul cu dinţi, pe care trebuise să-l treacă de mai multe ori peste cartilaj, pentru ca bucata să se desprindă. Era destul să închizi ochii sufletului; ochii, cei adevăraţi, trebuia să-i păstrezi deschişi şi vii, bineînţeles, ca să nu rişti să-ţi tai vreun deget, dar ochii sufletului, Sarah ştia că trebuia să-i închidă - căci, altfel, vezi grozăvia lumii, stabilită şi acceptată, şi îţi pierzi minţile. Acum, spuse mama, iei cuţitul şi tai partea de sus a craniului, ca mine - Sarah îi reproducea gesturile unul câte unul, cuminte, aşteptând liniştită întrebările care clocoteau, poate, în această femeie înaltă, de culoarea zidurilor, avertismentele, capcanele. Scoaseră creierul cu linguriţa. înjur, servitoarele continuau să se agite, trecând măruntaiele spălate din mână în mână, ficaţii, rinichii, inimile şi limbile, ducându-le în grabă afară, în spatele căsuţei, unde le frigeau pe un grătar - mirosuri de carne începeau să ajungă la ele, purtate de valuri de fum. Şi atunci, mama vorbi.
- Eşti însărcinată în câte luni?
Sarah îşi simţi mâna moale. La fel ca servitoarele din faţa ei, urma să scufunde creierul într-o cratiţă plină cu apă şi oţet, când masa lipicioasă îi alunecă printre degete şi se împrăştie pe bancul de lucru.
- Două luni, şopti ea.
Cârpe roşii şi albe frecau deja oţetul vărsat. Sarah nu îndrăznea deloc să ridice ochii, nu voia nici să-i coboare; îi păstra fixaţi pe

firicelele sângerânde de creier, care pluteau printre mâinile febrile.

- Bine, spuse mama.

Cu cuţitul ei lung, tăie obrajii capului ei de oaie, pe lat, apoi îl întinse lui Sarah.

- Şi nu vrei să faci avort?

în faţa lor, una dintre Fatime tresări. Allah yahafdek[39], şopti ea, ascunzându-şi groaza de pe faţă.

- Nu, răspunse Sarah.

La rândul ei, tăia urechea până la bot; simţea pe ea, arzând ca grătarul din spate, privirea de smarald care o învăluia.

- Atunci, hamdoullah[40], spuse mama după un timp. E o faptă bună să-l păstrezi.

Sarah ridică ochii; soacra îi zâmbea. Totul la ea zâmbea, chiar caftanul cusut cu aur, chiar pietrele şi diamantele.

- E o faptă bună, continuă ea, pentru că, sincer, când mă gândesc la asta, au fost multe femei care l-au sedus pe soţul meu şi care au rămas însărcinate, sărmanele. Muncitoarele mai ales. Mă văd, sunt geloase pe mine, atunci vor să-i trântească un copil. Ce să-i faci? Le-am propus tuturor să avorteze, să le plătim spitalul, tot, ca să le facem un bine, cu adevărat din generozitate, dar au fost patru sau cinci care au refuzat. Au refuzat! îţi dai seama. Nu ştiu ce au crezut. Că soţul meu avea să le dea bani sau chiar să le pună case pe numele lor, lucruri de genul acesta. Cu săracii, nu poţi să ştii niciodată. Mă rog, Allah să le apere, le-a trimis acolo de unde au venit, s-au trezit cu plodul în braţe în bidonville, fără o centimă şi cu ameninţarea închisorii planând deasupra capului lor, cu poliţiştii bătându-le la poartă în fiecare zi, şi nimic de mâncare. E ciudat, totuşi, ştiau foarte bine cine erau. Trebuie să fii raţional: toate astea - arătă cu o mişcare din bărbie spre servitoare -, nu sunt destinate fetelor ca ele. Nu ştiu ce şi-au băgat în cap. Ar fi putut să rămână amantele unui om bogat şi să profite de cadouri, dar în schimb au intrat în mizeria asta. E incredibil, nu? N-o să te mint, uneori, mă gândesc la ele.

Privind în gol, cu un aer visător, desprinse cu mâinile maxilarul oii de restul capului şi îl smulse.

- în fine, dar e minunat, bravo pentru curaj. Nu e simplu să înfrunţi toate astea.
Lăsă bucăţile de cap şi puse încetişor una din mâinile ei pline de sânge pe umărul lui Sarah.
- Nu ştiu ce a decis Driss, dar dacă vrea să te ia de nevastă şi să plece de acasă, înţelegi limpede că n-o să vă putem ajuta. O să-l obligăm să iasă din fabrică până o să te repudieze şi o să abandoneze copilul. Poate vei putea să-l găzduieşti în cartierul tău? Există ngafate care aranjează cununii ieftine în beciurile din Hay Hassani, cu mâncare convenabilă, grădinarul meu, cel mai tânăr, mi-a povestit. în fine, faceţi cum doriţi. Ştii, eu sunt foarte sensibilă, aşa că mi se rupe inima să văd că fiul meu a ajuns aici, dar, uneori, trebuie să treci prin asta ca să le bagi copiilor minţile-n în cap. Din nefericire, se întâmplă adesea; cu ajutorul Domnului, după ce înţeleg situaţia, se întorc şi nu mai vorbesc despre asta.
îşi şterse mâna pe cârpa care atârna de şorţul servitoarei din dreapta.
- Bineînţeles, dacă îţi schimbi părerea în privinţa copilului, dă-mi un telefon, te ajut cu mare drag. Ai numărul, yak?
Şi plecă.
în faţa lui Sarah nu rămăseseră decât capetele mutilate şi servitoarele năucite, care o priveau. Era greu să nu plângi, cu blestematul de fum de la carnea friptă care îi înţepa ochii. Şi, desigur, mai erau şi cuţitele, apoi râsetele de afară şi oamenii cu stare, care nu o priveau, şi oile decapitate pe masa de biliard unde făcuse dragoste cu Driss, cu ochii lor ca picăturile de ploaie, şi mirosul de măruntaie şi, în ea, bebeluşul, copilul care avea să se nască până la urmă, şi acum ea va fi cea care îşi va târî copilul pe
canapeaua Ritei, nebuna, care era clarvăzătoare, în curând poate că ea va deveni curva obeză din Hay Mohammadi. încet, şopti cu blândeţe servitoarea de lângă ea, mângâind-o pe spate. Aduceţi-i un pahar cu apă, le strigă colegelor ei - şi o conduse spre o canapea mare, gri. Bând din paharul cu apă minerală Sidi Aii, cu ochii umezi, cu servitoarea tot alături de ea, Sarah îl vedea pe Driss prin uşile mari de sticlă, aşezat timid alături de ceilalţi

bărbaţi, tuşind de fiecare dată când inhala fumul trabucurilor lor. O clipă stătea drept, cu pieptul sus, iar în următoarea, străbătut parcă de o nelinişte, umerii îi cădeau din nou, ca în seara când, singur pe bancheta din La Notte, bea un sirop de mentă. O să fie bine, fata mea, o să fie bine, repeta servitoarea, mângâind părul lui Sarah. îi spuse că nu trebuia să plângă, că, sincer, nu pierduse nimic; că şi ea, când fusese angajată la această familie, avusese o tresărire de bucurie - crezuse, spunea ea, că avea să fie sfârşitul chinului, că înainte dormea pe jos, în bucătăria unei familii din Maarif, care nici măcar n-o plătea; cealaltă servitoare fusese violată de fiul familiei sub ochii ei. Mi-era atât de frică, încât îmi clănţăneau dinţii. Dar nici aici nu e mai bine, să ştii, peste tot e la fel. Crezi că-i mai bine pentru că sunt bogaţi? Tatăl urlă mai rău decât bărbaţii de pe strada mea din Hay Hassani, nevastă-sa se lasă bătută dacă a zgâriat maşina, şi e vai şi amar de cel care nu le face pe plac; Driss încasa numai curele când era mic pentru că voia să se uite la Marimar împreună cu mine, ajutându-mă să curăţ mazărea. Zău, fata mea, e şi aici ca peste tot în ţara asta; există mereu cineva care să te domine. Să-l domini pe celălalt, jur, zici că-i limba naţională. Eu, dacă eram în locul tău, dacă aveam paşaport, luam un avion, plecam în Franţa. Acolo, oamenii sunt egali.
„Allah să te aibă în paza lui” (în limba arabă în original) „Lăudat fie Allah” (în limba arabă în original)Un băiat îi spusese că undeva, foarte departe, exista nisip moale ca o catifea, şi alb ca norii, şi îi vorbise despre scoici, şi despre mirosul de sare, şi despre muzica valurilor; nu-l crezuse. îi spusese: haide, termină cu tâmpeniile tale, şi el răspunsese: ba nu, jur pe viaţa mamei mele că aşa e, acolo nisipul e ca faina Maymouna. Vărul meu mi-a povestit, continua el, e plecat în America. Tacă-ţi fleanca, îi spusese Sarah. Nu se poate să laşi să circule astfel de poveşti. Dacă aşa ar sta lucrurile, ar fi foarte rău - trebuie să ştie, idiotul, că nisipul pe care ne naştem nu poate fi înlocuit.

Scriind în carnetul lui, pe acelaşi nisip dezgustător de pe plaja 56, Driss era

şi mai prost decât puştiul din Carrieres şi poveştile lui cu faină din America; chiar că trebuia să fie ca să nu ridice măcar o dată ochii spre ea. Era ca şi cum niciodată în viaţă n-ar fi stat unul lângă altul în întunericul căsuţei ca să bea suc Pom's în tăcere, ca şi cum el, cu ochii lui, cu pielea ca laptele, cu nasul coroiat şi Rolexul său, nu fusese niciodată înfrăţit cu ea şi pielea ei de teracotă arsă, şi rochia cârpită - geamănul ei, atât de diferit încât, timp de şase luni, între pieile lor lipite reprezentând orizontul, ea fusese el, el fusese ea. Idiot, şuiera ea printre dinţi de fiecare dată ce un val bubuia destul de tare ca să-i acopere şoapta

.Chirine o avertizase când sosise: Driss era supărat. Dacă ar fi putut, n-ar fi venit la plajă cu ei. Venise pentru că Alain insistase ore întregi, haide, amice, pentru mine, fa asta pentru mine, ca să-mi spui la revedere - se căra, asta e. Făcuse toate demersurile pe lângă Agenţia Evreiască, iar cei de acolo îi plătiseră biletul de avion pentru Israel - el care nu ajunsese niciodată mai departe de Laayoune, imaginează-ţi, ofta Chirine. Aşa că, la o săptămână după Ai'd, invitase pe toată lumea să vină să ruleze jointuri pe

plaja 56, pentru ultima dată; Yaya adusese kif, gratis, şi puţin karkoubi, chiar dacă se împlineau două luni de când strigase oricui era dispus să-l asculte că nu i-ar mai da aşa ceva lui Alain - nu putea suporta să vadă cum îi cad dinţii. E bun, spusese el strecurându-i plicul cu pastile sub prosopul de plajă, n-o să găseşti în Israel droguri ca astea. Acum, aruncând pietre în Atlantic, repeta: tu ai dreptate, amice. Tu ai dreptate s-o tai din ţara asta de căcat. Driss se apucase să amestece cărţile pentru partida lui de solitaire; fie că Sarah era întinsă pe burtă, la un metru de el, în stilul actriţelor americane, fie că nu, îi era indiferent.
în ziua de Aid, văzuse că plângea pe canapeaua din căsuţă. Nu îi trebuise decât o secundă; cea în care ochii ei roşii se fixaseră asupra lui, tot în mijlocul bărbaţilor, cu un trabuc în gură, stins acum, şi unde, în aceeaşi clipă, aprinzând un chibrit şi ridicându-l spre faţă, aruncase o privire prin uşile de sticlă. Văzând-o pe Sarah în lacrimi, rămăsese la început stupefiat, cu trabucul atârnându-i spre bărbie. Chibritul ardea între degetul lui mare şi arătător - flacăra unduitoare părea s-o salute. în spatele geamului, sughiţând uşor, ea îi răspunsese cu un semn din mână. Nu vom reuşi, ştii, nu vom reuşi, repetase ea în curte, unde se întâlniseră imediat. Şi se lipise cu spatele de cutiile de Tide. Cu vârful sandalei, trasa urme negre pe dalele umede şi înroşite de sânge; Driss urmărea cu privirea mişcarea piciorului ei. Mirosea a iasomie de la detergentul de rufe şi a măruntaie de oaie, şi se auzea plescăitul copiilor care săreau în piscină.
Când îi relatase cuvintele mamei lui, el o ascultase cu un aer îngrozit, respirând tare pe nas, din ce în ce mai repede, ca un bou gata să-şi dea suflarea. Dar după un timp bâlbâise, nu e grav, aş putea munci. Ea clătinase din cap. Ba da, continuase el, dintr-odată plin de curaj, o să-l sun pe Alain, pot să mă ocup de imobiliare. Nu e greu ce face, o să mă înveţe, o să câştig bani, şi o să luăm un apartament amândoi şi o să creştem copilul. Sarah îşi legăna chipul de regină de la stânga la dreapta. Nu, şoptea ea. Bine, spunea el, de acord, o să-ţi iau un apartament la început, dar apoi o să-ţi cumpăr o casă. O să câştig mulţi bani, câţi bani

vrei tu, şi la început o să avem un apartament, dar apoi o să avem o casă, îţi jur, îţi jur că o să avem o casă. Sarah ţinea ochii aplecaţi. Nu, răspunsese ea încă o dată. Atunci Driss izbucnise în plâns. îţi jur, îţi jur, o casă, îţi promit, îţi promit că o să reuşesc. Plângea ca un nebun. Ea îi sărutase obrajii uzi, buzele i se poticneau în craterele pielii lui, la fiecare hohot. îţi jur, îţi jur, spunea el. Ea plecase după câteva secunde, lăsându-l să geamă de tristeţe, încovoiat în faţa cutiilor de Tide, cu cascadele din Ouzoud revărsându-se pe dale, deşi probabil că avea să fie şterse cât de curând, se gândise ea, alergând spre poartă şi lăsând urme de murdărie cu sandalele de piele, noi, pe care el i le cumpărase. Nu se mai văzuseră. Lunea următoare, Sarah îşi reluase drumurile pe jos până la liceu, în Hay Mohammadi; şi, în dreptul gării Casa Voyageurs, dădea iar de indivizii pe motorete, care mergeau pe trotuar, cu chiştocul în gură, lovind ca nebunii în claxoane când pietonii le tăiau calea. Ca să înainteze, se strecura printre maşinile îngrămădite pe şosea; în mijlocul intersecţiei, erau poliţaii, transpiraţi în uniformele lor, cu obrajii stacojii, fluierând frenetic şi dând din mâini. Văzând-o, lăsau să le cadă fluierul dintre dinţi, dând la iveală acei dinţi galbeni pe care Sarah îi vedea clănţănind în faţa ei când zâmbeau, oh, ce e cu gazela asta aici, ai rătăcit drumul sau ce, vino să ne vezi, apropie-te, de ce ţi-e frică; dinţii galbeni sub buzele răsfrânte, galbeni cum e floarea-soarelui de pe câmpul din spatele parcului Sindibad, pe care îl văzuse de pe motocicletă, cu Driss, perindându-i-se prin faţa ochilor, ca într-un film de la cinematograf.
Aceste flori ale soarelui, pline de tartru sub gingii, nu se perindau de data asta mai repede decât ritmul sandalelor ei iuţind pasul, accelerând, nevoite să o rupă la fugă când ea simţi mâna caldă a unui poliţai încercând să o apuce de şolduri. Târfa, auzi ea când, cu răsuflarea tăiată, cobora pe bulevardul Mohammed V.
La liceu, se ascunsese în spatele unui copac de lângă clădirea K, să fumeze o ţigară cumpărată la bucată de la un puşti de pe stradă: peste tot în curte, fete cu părul întins la coafor erau bronzate după weekendul petrecut la Sun sau în golful din Anfa,

iar pielea lor păstra şi nişte urme mai pale - între clavicule, unde stătuse lipit colierul de aur, în timp ce dormeau la soare, şi în jurul încheieturii de la mână, în cazul celor care purtau Rolex. Sarah le observa cu ochii mari. De când îl părăsise pe Driss, cu câteva zile înainte, din secunda când trecuse de poartă şi se plimba singură pentru prima dată după luni întregi pe străzile din Anfa Supérieur, i se păruse că avea acei ochi; nişte ochi holbaţi şi uscaţi, care clipeau încet în faţa lumii ciudate, ca ochii unui miop înzestrat brusc cu ochelari. El nu mai era lângă ea.
Nu e el, spunea Yaya, aşezat pe trotuar în faţă la Jus Ziraoui, atunci când Sarah tresărea la zgomotul unei motociclete. în fiecare zi apărea acolo unde era Yaya, la clubul de biliard, pe trotuarul lui, când fuma, şi se trântea lângă el. Ce te-a apucat de te lipeşti aşa de mine, mişcă, îi spunea; dar ea nu mişca, şi el se obişnuise. Trebuia o alta, o altă piele, când timp de şase luni ai avut lipit de tine un Driss, care era orizontul şi care te ferea de lume - măcar din când în când, ca să-ţi aminteşti cum a fost, chiar dacă Yaya mirosea a ton, iar asta o făcea să plângă şi mai tare. Oh, gata cu plânsul, îi spunea scuturându-i părul - era atât de aproape de el încât una din buclele ei îi intră în nas, şi strănută. E băiat bun Driss, continuă Yaya, întinzând pe trotuar mucii din palmă, dar n-o să duci o astfel de viaţă numai pentru că e băiat bun. Cu moaca pe care o ai, vei găsi tu alt bogătaş, poate nu chiar aşa bogătaş ca ăsta, dar o să fie mai bine decât să fii într-o situaţie nasoală, cu un puşti în centrul oraşului, ca toată lumea. O casă în cartierul CIL, ar fi bine, nu? Cu mutra ta, sigur ai putea avea o casă în CIL. O să mă inviţi, nu? Yaya era cel care îi adusese hârtia pentru avort la Clinica cu Camelii. Driss, îi povestise el, explodase în faţa părinţilor să facă programare la o clinică adevărată şi nu în baia vreunei vindecătoare despre care auziseră ei vorbindu-se şi care era şi esteticiană la Maarif. Costă o avere la clinică, spusese Yaya, zece mii de dirhami ca să te treacă cu o apendicită. Partea bună, sincer, e că n-o să ai aproape nici o şansă că crapi. Programarea era pentru lunea următoare, a doua zi după reuniunea de pe plaja 56, cu ocazia plecării lui Alain.

După reuniunea de pe plaja 56, îşi luaseră cu toţii rămas-bun - Alain îi îmbrăţişase cu putere, rând pe rând, suflându-le în urechi respiraţia lui cu miros de tutun, o să-mi fie dor de voi, fraţii mei, o să-mi lipsiţi. Chirine se aşezase pe o parte, cu faţa la mare, ca să nu vadă scena; pielea scăldată în lumina roşie a soarelui îi dădea, împreună cu părul lung, aerul unei indience. Urcaseră împreună în taxiul spre Anfa Supérieur şi, puţin mai târziu, Driss se întorsese, fără să-i arunce o privire lui Sarah, spre parcarea de la McDonald's unde era garat motorul.
Prin noaptea care se lăsa, ea traversase cartierul Gauthier, apoi se întorsese spre Derb Omar, în dreptul Pieţii Naţiunilor Unite; trecuse pe lângă portul de peşte, unde mirosea peste tot a sardele. Pescarii îşi legau bărcile la chei, cu micile lor şepci albe încă îndesate pe cap, cu toate că soarele coborâse la asfinţit deja de un ceas. Driss n-ar fi putut suporta zi de zi mirosul de sardele. N-ar fi putut, gândea Sarah înaintând, să suporte capacele de iaurt lipite pe trotuar, pe care ar fi alunecat, şi coada de aşteptare de la administraţie, cu oameni adunaţi în dreptul geamului, murind de căldură unii în alţii, în timp ce fiul unui om de afaceri care făcuse avere din conserve cu porumb le-o lua înainte, strângând călduros mâna angajatului de serviciu. S-ar putea ca într-o zi să-şi rupă piciorul într-un accident cu motocicleta şi să fie îngrijit într-un spital public, pe coridor, urlând de durere împreună cu alţi doisprezece infirmi, pentru că ministerul nu are destui bani de analgezice. Ar putea munci şi ar fi furat, aşa cum sunt furaţi săracii, şi n-ar spune nimic; nu-i spui nimic unui bogătaş care în ajun lua cina cu judecătorul. Şi ar înnebuni, aşa cum toţi săracii din Casa înnebuneau, ciomăgindu-se unii pe alţii de disperare, scuipând femeile pe stradă şi visând la nisipul din America; ar înnebuni, cum şi ea înnebunise de rămăsese însărcinată. Dar el nu vedea toate astea. Adevărul lui Driss era că, acolo sus, pe colina lui, reparându-şi ceasurile pe masa de biliard, era singurul bogat care nu voia să vadă războiul de gherilă care avea loc jos, acel război de gherilă dintre stăpâni şi sclavi, pe care tatăl lui, mama lui, Bard, Chirine şi toţi ceilalţi îl întreţineau cu pricepere, şi mai nebuni decât nebunii de pe

stradă, temându-se isteric de tot ce le-ar fi putut distruge echilibrul regatelor lor.
Badr râdea când Driss, beat la 17 Etaje, după o seară La Notte, întreba iar şi iar de ce le servea plăcintele un copil de doisprezece ani şi de ce avea ochii mereu injectaţi, de ce nu se ducea la şcoală şi de ce dormea unde apuca, pe podeaua brutăriei, după ce clienţii se întorceau în vilele lor din Anfa. Dar aici e casa lui, imbecilule, spunea Badr, şi râdeau cu toţii, cu gura plină de foietaj şi de brânză, şi continuau să creadă că e dus cu pluta Driss ăsta, nu
înţelege niciodată nimic din mersul lucrurilor. Era ultimul care nu cedase nebuniei de aici.
Ajunsese acasă; în spatele gardului, Abdellah îi şuierase câteva formule bine alese şi continuase s-o provoace, în timp ce ea trântea uşa, strigându-i cuvinte obscene dintr-un cântec de cartier căruia îi schimbase versurile, ca să strecoare în text şi numele ei. în mod normal, ea răspundea mult mai dur şi puteau petrece o oră aruncându-şi insulte până oboseau; de data asta, Sarah dăduse mai tare sonorul la telefon, ca să-i acopere vocea. Nu auzea nimic altceva, oricum, decât nisipul de pe plaja 56 care îi scârţâia prin păr când îşi răsucea nervos câte o şuviţă pe arătător, şi care conferea ritm, bob cu bob, unicului ei gând, care rula în buclă în capul ei: mâine, la Clinica cu Camelii, şi totul se va sfârşi. Atunci, auzind limpede gândul, firele de nisip de pe plaja 56, insultele lui Abdellah şi imnul naţional care se transmitea pe 2M, într-un montaj cu drapelul roşu al Marocului plutind în vânt, se puse din nou pe plâns, aşa cum plânsese în fiecare zi de când fusese nevoită să trăiască fără el. Dar ştia mai bine decât oricine că în această ţară nu puteai trăi nici liber, nici demn dacă erai sărac, şi poate Driss credea că nici bogaţii nu erau nici liberi şi nici demni, cedând cum ceda el sub violenţa semenilor, şi că nu ar fi avut nici un regret dacă-i părăsea. Dar nu vedea adevărul orbitor: cel mai bine este să-ţi porţi lanţurile care te ţin captiv în jurul încheieturii, placate cu aur.
El fusese cel care o sunase pe ea, la telefonul pe care îl fixase, cu câteva săptămâni înainte, pe peretele de lângă frigider şi care era

portocaliu ca o sticlă de fanta. îi spusese: dacă eşti sunată, nu plăteşti nimic, şi dacă suni tu, rezolv eu cu factura; dar Monique nu pricepea cum cei de la Maroc Telecom puteau şti cine pe cine a sunat şi spunea că era o escrocherie, ca să fure oamenii, şi că exact de asta nu voise niciodată să-şi pună telefon acasă. Nu dăduse numărul nimănui. Sarah îl dăduse tuturor, chiar şi lui Yaya, care repeta că trebuia să fii sărit să ai o chestie ca asta în casă - poate suna în orice moment, spunea, aşa, fără să anunţe, îţi dai seama? El se instala o oră pe zi în cabina telefonică din bulevardul Zerktouni ca să-şi preia apelurile, şi asta îi convenea de minune. Sarah nu avea voie să-l sune la cabină, ca să nu-l deranjeze din treabă, dar, din când în când, el era cel care telefona pentru că ştia că-i făcea plăcere. De fiecare dată când se întorcea acasă,

Sarah se aşeza turceşte lângă frigider şi aştepta ca telefonul să sune. Uneori era Yaya, care spunea: ei bine, am sunat pe nenorocitul tău de telefon, eşti mulţumită? Uneori era Chirine, care se plângea atât de mult de Alain, încât Monique începea să urle: dar, pe toţi dracii, închide, te crezi că faci parte din familia regală sau ce? Dar cel mai bine era când nu suna. Sarah se ridica noaptea ca să-l admire când tăcea, strălucitor şi portocaliu pe peretele jupuit, păstrând în el toate vocile lumii, până în America, şi unindu-le între ele, atât de nou încât făcea să dispară din jur mucegaiul şi mirosul de pubelă; şi ducea atunci, la gura căscată de admiraţie, o sticlă de fanta.

La televizor se auziseră ultimele cuvinte ale imnului naţional - Allah, Al Watan, Al Malik, Dumnezeu, Patria, Regele -, şi un moment scurt de linişte înainte de filmul de duminică seara. Soneria răsunase în aceeaşi clipă. Alo? rostise ea, cu voce răguşită. El vorbise dintr-o suflare. Nu spusese: sunt eu, Driss; spusese imediat: mâine, la ora zece, în caz că uitaseşi, şi nu ai voie să întârzii, şi trebuie să întrebi de doctorul Bennani. îmi amintesc, răspunsese ea. Atunci el spusese: dacă vrei, pot să-ţi trimit şoferul meu, dar el o să te ducă, nu eu, şi dacă vrei, o să te însoţească şi înapoi acasă, dar el o să fie cel care te va însoţi, nu eu, eu o să fac altceva, am altceva de făcut. Ea spusese: bine. El

spusese: asta e. Şi, pe urmă, în spatele ei rulase genericul filmului egiptean în care femeile leşinau şi bărbaţii erau boxeri, şi apoi nimic. Atunci ea îi spusese: putem da o raită cu motorul, dacă vrei.

Lucrurile se petrecuseră astfel. El venise după ea, ca înainte, şi ea urcase pe motor, în spatele lui. Rulaseră amândoi pe Corniche, trecând de Aîn Diab, cu aerul sărat lovindu-le obrajii, şi, dintr-odată, ajunseră la Tamaris, şi dintr-odată mai în sud, în faţa pădurilor de eucalipt din Azemmour, care miroseau, la fel ca vântul, a parfum Giorgio Armâni. Şi în timp ce înaintau fără ţintă, el striga în urechea ei, uite, uite cât de liberi suntem: putem face ce vrem, ce vrem. Şi într-o oră ajunseseră în El Jadida şi străbătuseră oraşul fortificat, trecând printre bastioane şi metereze, în mijlocul cărora, din când în când, doi sau trei puşti de pe stradă se jucau cu mingea, abia desluşindu- se în lumina lunii. Pe străzile înguste, motocicleta trebuia să încetinească, minusculă în fortăreaţa imensă a cărei ieşire nu mai ştiau foarte bine unde se afla sau dacă exista. O clipă, li se păru că, din partea dreaptă, se simţea mai puternic mirosul de iod, aşa că îl urmară, bucurându-se să descopere că, pe măsură ce înaintau, pământul sub roţi era din ce în ce mai umed, că marea era, poate, aproape; dar după câţiva metri, văzură înălţându-se în faţa lor un grilaj, înalt şi ruginit, de care valurile se loveau şi se spărgeau şi care îi ţinea închişi. Driss nu vorbea; se întorsese şi umbla prin labirint, aşa că ea rupsese tăcerea, şoptind: nu putem face ce vrem, ştii. El sughiţase, ştergându-şi obrazul cu o mişcare scurtă. Continuase să caute în tăcere capătul citadelei şi, între timp, ea îi mângâiase faţa umedă, craterele şi dunele pe care le ştia pe dinafară şi pe care, cu vârful degetului, putea schiţa drumul pe care ar fi pornit-o împreună cu el, singurul ei prieten, fratele ei, dacă n-ar fi fost atâtea ziduri în jurul lor. Driss întoarse la stânga, şi, brusc, victorie, acolo era ieşirea, drumul nesfârşit pe malul Atlanticului. Merseseră şi mai departe. O oră, două ore, poate, mai rapizi decât toate Rolexurile, iar Driss se oprea uneori plângând în hohote, şi apoi negociind, ba da, avem şanse, ascultă-mă, îţi spun că vom reuşi, şi ea îi săruta ochii umezi, cu gust sărat de cimbru,

care curând vor pleca cu tocanele tajine din carne de vită, în vilele cu pereţi auriţi, cu ceremoniile de cununie pe platouri, cu geamurile întunecate ale automobilelor Rolls-Royce, departe de poliţişti şi de hoţi. El trăgea adânc aer în piept şi o porneau din nou la drum.
La miezul nopţii, se opriseră între Bedouzza şi Safi, la patru ore spre sud de Casa. Coasta era mărginită de faleze înalte, cum nu vezi în Maroc, şi rămaseră acolo, la înălţime, înlănţuiţi pe motocicletă, ca un rege şi o regină; auzeau valurile spărgându-se la picioarele lor. Ştiu că ai dreptate, spusese Driss. Lacrimile i se uscaseră, mâinile ţineau de ghidon, iar el fixa cu privirea apa întunecată, acea apă murdară, plină de sticle de plastic şi cadavrele falşilor înecaţi, ucişi de cei din neamul Benchekroun. Da, oftase Sarah; îl îmbrăţişa, cu capul cuibărit pe umărul lui şi pielea ei de teracotă lipită de pielea lui ca laptele, exact cum trebuia. Şi apoi Driss spusese: ştii, putem să ne şi aruncăm? Ea spusese: să ne aruncăm? El nu-şi luase ochii de la orizont. Da, să ne aruncăm acolo, în apă, în Atlantic. Apoi întorsese privirea spre ea.
- în cel mai rău caz, ne înecăm. în cel mai bun, ajungem în America.